

INFORMACJA PRAWOWA

Kaczołnej Rady Odbudowy m. st. Warszawy

Wtorek, dnia 4 stycznia 1949 r.

nr 1

ROBOTNICZE BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE w r. 1949 PRZYNIESIE 12.000 MZB

Z przewidzianej dla Warszawy w Państwowym Planie Inwestycyjnym na rok bieżący kwoty 50,3 miliardów zł., na jedno z pierwszych miejsc pod względem wysokości nakładów pieniężnych wysuwa się budownictwo mieszkaniowe, ze szczególnym uwzględnieniem budownictwa mieszkalnego dla robotników.

Wiąże się to z intensywną rozbudową w bieżącym roku przemyślnego warszawskiego, a co za tym idzie, z koniecznością zaspokojenia potrzeb ludności robotniczej. W tym kierunku idą wytyczne Planu Inwestycyjnego na rok 1949, zarówno jeśli chodzi o sumy przeznaczone na ten rodzaj budownictwa, jak o politykę mieszkaniową.

Na robotnicze budownictwo mieszkaniowe Plan Inwestycyjny przyznaje w roku bieżącym około 2.000.000.000 zł., t.j. trzecią część ogólnej kwoty, przeznaczoną w tym czasie na budownictwo mieszkalne w Warszawie. Zapoczątkowany zostaje w ten sposób w szczególnej, niż dotychczas, skali, nowy pod względem społeczno-ekonomicznym charakter budownictwa Warszawy, która z miasta urzędniczo-handlowego przenosi się w ośrodek przemysłowy o dużym skupieniu ludności robotniczej.

Realizacja robotniczego budownictwa mieszkaniowego skupi się w rękach powołanego do życia w ubiegłym roku Zakładu Osiedli Robotniczych. Z.O.R. koncentruje budownictwo wzdłuż Trasy W-Z przez dokończenie rozpoczętych w ubiegłym roku osiedli na Młynowie i Mirowie oraz budowę wielkiego osiedla na Muranowie. Osiedla te nie wyczerpują możliwości uzyskania mieszkań przez świat pracy. Przewidziany jest przydział robotnikom mieszkań, opróżnianych przez instytucje przenoszące się do noworzeczonych własnych gmachów, jak również w pełnym procencie mieszkań z puli urzędniczej, budowanych przez różne urzędy. Przeprowadzenie podobnej akcji ułatwi centralizacja rozdziału tego rodzaju lokali, dzięki czemu uniknie się powstawania skupisk o jednostronnym charakterze socjalnym.

Rok 1949 kończy okres odbudowy w ścisłym tego słowa znaczeniu, a przechodzi do budownictwa zupełnie nowego, stanowi też kres budownictwa rozproszanego, rozpoczynając budownictwo skoncentrowane w postaci nowych osiedli. Wyrazem tego stało się skupienie całości funduszy, przeznaczonych na robotnicze budownictwo mieszkalne w

rękach Z.O.R., przeznaczając w bieżącym roku na osiedle na Młynowie 259. milionów zł., na osiedle mirowskie - 268 milionów zł., na osiedle na Muranowie, którego budowa rozpoczyna się z wicną r. blisko 1,5 miliarda zł., na osiedle nowomiejskie - 200 milionów zł. i na osiedle na Pradze, związane z przyszłą dzielnicą przemysłową na Żeraniu - 236 milionów zł. Na przewidziane również dla robotników osiedla W.S.M. na Mokotowie, Okęciu i Żoliborzu, przeznaczają się 284 miliony zł.

Ogółem budownictwo dla robotników przyniesie na w r. b. i. żącym ok. 12.000 nowych izb mieszkalnych.

WPLĄTY KOMITETÓW WOJEWÓDZKICH

Do Wojewódzkich Komitetów Odbudowy Warszawy napływają bez przerwy dalsze ofiary na SFOS. W ciągu 3-oh tygodni grudnia wyniki zbiórki dały następujące sumy: Białystok - 1.250.000 zł., Bydgoszcz - 6.365.000 zł., Gdańsk - 4.584.000 zł., Katowice - 20.386.000 zł., Kielce - 6.017.000 zł., Kraków - 8.501.000 zł., Łódź - 19.014.000 zł., Olsztyn - 2.002.000 zł., Poznań - 10.677.000 zł., Pruszków - 3.372.000 zł., Rzeszów - 3.895.000 zł., Szczecin - 5.011.000 zł., Warszawa - 10.712.000 zł. i Wrocław - 21.017.000 zł.

1 MILION ZŁOTYCH OD MŁODZIEŻY I SZKIATA PRACY W ŁODZI

Na ręce Wojewódzkiego Komitetu Odbudowy Warszawy w Łodzi przysłał ostatnio szereg poważnych ofiar na SFOS. Międzyszkolny Komitet Odbudowy Warszawy wpłacił 610.000 zł., uzyskanych ze zbiórki wśród młodzieży szkół z terenu woj. łódzkiego. Hojną ofiarę w wysokości 441.028 zł. złożyli pracownicy fabryki maszyn elektrycznych przy ul. Kopernika, którzy ofiarowali na SFOS. pełny zarobek z pracowanego jednego dnia. Pracownicy Spółdzielni Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi wpłacili 100.000 zł.

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the document.

Opis par. 1732, 1733, 1734, 1735, 1736, 1737, 1738, 1739, 1740, 1741, 1742, 1743, 1744, 1745, 1746, 1747, 1748, 1749, 1750, 1751, 1752, 1753, 1754, 1755, 1756, 1757, 1758, 1759, 1760, 1761, 1762, 1763, 1764, 1765, 1766, 1767, 1768, 1769, 1770, 1771, 1772, 1773, 1774, 1775, 1776, 1777, 1778, 1779, 1780, 1781, 1782, 1783, 1784, 1785, 1786, 1787, 1788, 1789, 1790, 1791, 1792, 1793, 1794, 1795, 1796, 1797, 1798, 1799, 1800, 1801, 1802, 1803, 1804, 1805, 1806, 1807, 1808, 1809, 1810, 1811, 1812, 1813, 1814, 1815, 1816, 1817, 1818, 1819, 1820, 1821, 1822, 1823, 1824, 1825, 1826, 1827, 1828, 1829, 1830, 1831, 1832, 1833, 1834, 1835, 1836, 1837, 1838, 1839, 1840, 1841, 1842, 1843, 1844, 1845, 1846, 1847, 1848, 1849, 1850, 1851, 1852, 1853, 1854, 1855, 1856, 1857, 1858, 1859, 1860, 1861, 1862, 1863, 1864, 1865, 1866, 1867, 1868, 1869, 1870, 1871, 1872, 1873, 1874, 1875, 1876, 1877, 1878, 1879, 1880, 1881, 1882, 1883, 1884, 1885, 1886, 1887, 1888, 1889, 1890, 1891, 1892, 1893, 1894, 1895, 1896, 1897, 1898, 1899, 1900, 1901, 1902, 1903, 1904, 1905, 1906, 1907, 1908, 1909, 1910, 1911, 1912, 1913, 1914, 1915, 1916, 1917, 1918, 1919, 1920, 1921, 1922, 1923, 1924, 1925, 1926, 1927, 1928, 1929, 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939, 1940, 1941, 1942, 1943, 1944, 1945, 1946, 1947, 1948, 1949, 1950, 1951, 1952, 1953, 1954, 1955, 1956, 1957, 1958, 1959, 1960, 1961, 1962, 1963, 1964, 1965, 1966, 1967, 1968, 1969, 1970, 1971, 1972, 1973, 1974, 1975, 1976, 1977, 1978, 1979, 1980, 1981, 1982, 1983, 1984, 1985, 1986, 1987, 1988, 1989, 1990, 1991, 1992, 1993, 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000

W/m. ul. Górnolęska nr 45
Biblioteka Techniczna

KOMITET WYKONAWCZY
HAZELNIEJ KAWY ODDZIAŁ 1-2
w W-wie, ul. Głocimska 31-2

267

I N F O R M A C J A   P R A S O W A

Naczelnej Rady Odbudowy m. st. Warszawy

Piątek, dnia 7 stycznia 1949r.   nr 2

WIELKIE INWESTYCJE PRZEMYSŁOWE WARSZAWY W 1949 ROKU

Przeszło 22% ogólnej sumy w wysokości około 31 miliardów zł. przyznanej dla Warszawy w ramach Państwowego Planu Inwestycyjnego n. r. 1949, przeznaczona jest na inwestycje przemysłowe w stolicy. Inwestycje te obejmują rozbudowę i modernizację szeregu fabryk i budowę zupełnie nowych obiektów przemysłowych.

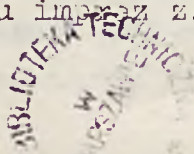
Rozbudowane będą gazownia i elektrownia, istniejąca w Warszawie fabryka chemiczna, przemysł optyczny i precyzyjny, komunikacyjny i telotechniczny. Odbudowane będą zakłady kotłowe i maszyn (dawna fabryka "Parowóz"). Przewidziana jest rozbudowa i modernizacja fabryk cukierków, przemysłu olejarskiego, tłuszczowego, rozbudowa przetwórci mięsa, gdzie będzie utworzony szereg nowych działów, prowadzona będzie dalsza budowa Domu Słowa Polskiego. Odbudowana zostanie i rozszerzona fabryka foto-chemiczna Flanaszka, wytwórnia Państwowych Zakładów Pomocy Szkolnych itp.

Nieależnie od tego, Plan Inwestycyjny przewiduje znaczne sumy na budowę nowych obiektów przemysłowych, które powinny być uruchomione i dać już produkcję w r. 1949. Są to: fabryka narzędzi lokarskich, na którą nakłady inwestycyjne wynoszą 100 milionów zł., fabryka lamp radiowych i elektrycznych - 275 milionów zł., fabryka odbiorników radiowych - 156 milionów zł., fabryka telotechniczna - 122 miliony zł., fabryka konfekcyjna - 311 milionów zł., fabryka albuminy "Lacutil" - 75 milionów zł.

W roku 1949 rozpoczną się też wstępne prace przy budowie nowej fabryki samochodów osobowych na Żeraniu, gdzie planuje się w roku bieżącym przygotowanie terenu do budowy, przeprowadzenia kanalizacji i postawienie budynku administracyjnego.

TEATR OBRAZCOWA NA ODBUDOWĘ WARSZAWY

Dzięki inicjatywie Wydziału Kultury i Sztuki Zarządu Miejskiego w Łodzi, Warszawa uzyskała nowe fundusze na swą odbudowę. Otworzeniem Wydziału, w sili teatru Powszechnego zorganizowano zostały dwa przedstawienia bawiącego gościnnie w Łodzi radzieckiego teatru Lalek Obrazcowa. Dochód z obu imprez zadłuził STOS - sumą 395.935 zł.

POWIAT KŁODZKI DAJE PRZYKŁAD PRACY NA RZECZ SFOS.

W ubiegłym roku zebrał 9 milionów zł.

Powiat Kłodzki w województwie wrocławskim jest wzorowym przykładem współpracy społeczeństwa z terenowymi Komitetami w akcji na odbudowę Warszawy. Mieszkańcy powiatu stale dostarczają dowodów pamięci o Warszawie, składając chętnie ofiary na SFOS. i przy każdej sposobności manifestują swój serdeczny stosunek do odbudowy stolicy. Znalazło to szczególnie wyraz w czasie zeszłorocznej akcji wrześniowej, którą właściwie przeprowadziło samo społeczeństwo. Powiatowy Komitet odegrał jedynie rolę sztabu kierującego całością i inicjatora ogólnych wskazań.

Dziełem społeczeństwa była np. zewnętrzna strona akcji "Miesiąca na Odbudowę Warszawy". Dekoracją Kłodzka i innych ośrodków powiatu zajęły się ofiarnie członkowie oddziału Związku Artystów Plastyków przy współpracy młodzieży szkolnej, która wykonała efektowne plakaty i plansze. Dziełem społeczeństwa były wszystkie imprezy dochodowe na SFOS. Z jakim zapałem i oddaniem się sprawie pracowały przy ich urządzaniu organizacje społeczne i polityczne, świadczyć może zarówno ich ilość 110, jak osiągnięta suma, przekraczająca 1.700.000 zł. Organizacje polityczne i zawodowe rozwinęły też żywą akcję wśród robotników i innych warstw społecznych. Posypały się liczne uchwały o stałych świadczeniach. Wszyscy pracownicy złożyli oprócz tego jednodniowy zarobek na SFOS. Od świata pracy pow. kłodzki dał Warszawie 1,5 miliona zł. Kupcy i rzemieślnicy wpłacali 1/30 część miesięcznego dochodu.

Hasło "Daj datkę na odbudowę swej stolicy" rzucone we wrześniu przez Powiatowy Komitet w Kłodzku, jest stale aktualne i znajduje powszechne poparcie ludności powiatu. Miasto Kłodzko zebrało ~~40~~ od września 1 milion zł., Polanica Zdrój - 350.000 zł., gmina Krosnowice - 470.000 zł., a Kudowa Zdrój - która ustaliła w okresie rocznej zbiórki rekord świadczeń od jednego mieszkańca w sumie 257 zł. - zebrała od września 820.000 zł.

Ogółem powiat kłodzki zebrał w ub. roku z górą 9 milionów zł., w tym, podczas akcji wrześniowej 4,5 miliona zł., składając tym dowód ofiarności mieszkańców i rzetelnej pracy tych Komitetów terenowych Odbudowy Warszawy, które, jak wynika z przebiegu dalszej akcji, nie spoczywają na laurach dotychczasowych osiągnięć i stale prowadzą swą obywatelską pracę dla dobra odbudowy stolicy.

KOMITET WYKONAWCZY
NACZELNEJ RADY GOSPODARSTWA W-WY
W-wie, ul. Chocimska 31-2

Biblioteka Techniczna
W/m. ul. Górnośląska nr 45

Sprawa 204...
Opłata poczt. ryczałt. zaiz. M. P. 1
Nr. P. K. 233 z dn. 27 VII-1946

268
267

INFORMACJA PRASOWA

Naczelnej Rady Odbudowy m. st. Warszawy

Poniedziałek, dnia 10 stycznia 1949 r. nr 3

3.380.000.000 zł. ZEBRANO JUŻ NA SFOS.

Ubiegły rok przyniósł ok. 2.000.000.000 zł.

Jak wynika z prowizorycznych zestawień, wpływy SFOS. w ubiegłym roku wyniosły przeszło 1.900.000.000 zł., Suma ta po dokonaniu ostatecznych przelewów z kont terenowych Komitetów Odbudowy Warszawy ulegnie zwiększeniu i prawdopodobnie osiągnie 2.000.000.000 zł., a może przekroczy i ten poziom.

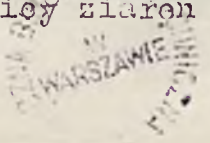
Wyniki zeszłoroczne, znacznie przewyższają zbiórkę z poprzednich lat i są wyższe nawet od łącznej sumy za lata 1946 i 1947, w których zebrano nieco powyżej 1.400.000.000 zł.

Według stanu na dzień 10 stycznia rb., SFOS. zebrał od początku akcji około 3.380.000.000 zł.

70% GRUZU WARSZAWY MOŻNA WYKORZYSTAĆ DO JEJ ODBUDOWY

Desiiesiątki milionów metrów sześciennych rumowisk Warszawy zdawałoby się nie nadających się do niczego innego, niż do wywózki, stanowią w rzeczywistości olbrzymie źródło wartościowego surowca budowlanego. Zdaniem fachowców, 70% warszawskiego gruzu może być z pożytkiem wykorzystane do odbudowy stolicy. Suma cegła, tkwiąca w rumowiskach, a nadająca się jeszcze do powtórnego użycia, stanowi prawie o trzecią część sważów gruzu. Reszta rumowisk, w ilości około 40%, pod postacią pokalananych cegieł i cząstek skamieniałej zaprawy wapiennej, jest również cennym materiałem, który, po odpowiedniej przeróbce, może być użyty do budowy. Materiał ten jest podstawą szeroko stosowanej dziś w budownictwie warszawskim fabrykacji elementów budowlanych w postaci cegieł gruzobetonowych, bloków, pustaków różnego typu, płyt stropowych i ściennych, a nawet ciężkich belek stropowych. Jak wykazały doświadczenia, piasek z cegły jest nawet ekonomiczniejszy od zwykłego piasku i przy użyciu do zapraw daje duże oszczędności w cemencie, lub wapie.

Na terenie Warszawy czynnych jest obecnie 11 mechanicznych kruszarek, z których każda w ciągu 8-godzinnego dnia pracy produkuje do 35 m³ kruszywa o różnej średnicy ziaren od drobnego piasku począwszy

do grubego żelaz, służących do wyrobów elementów gruzobetonowych.

Do obróbki żelaznic, gruzobeton uzyskał pełne prawo obywatelstwa w budownictwie i jest dziś podstawowym materiałem budowlanym w dole nowozwoszonych gmachów. Z niego zbudowane zostały mury gmachu Ministerstwa Przemysłu i Handlu na pl. 3-ciej Krzyży. Za idąco też szeroko zastosowano w formie elementów konstrukcyjnych w szeregu innych budowli, jak we Wspólnym Domu Klasy Robotniczej, Domu Słowa Polskiego i Domów mieszkalnych osiedli ZOR i WSM.

WARSZAWA - OSRODEK NAUKOWY I PRACOWNI KRAJU

Państwowy Plan Inwestycyjny na r. 1949 uwzględniając szeroki udział rolę Warszawy, jako centrum naukowego Polski, poważnie zwiększył fundusze na inwestycje stołecznych wyższych uczelni i instytucji naukowo-badawczych. W szczególności plan przewiduje rychłą odbudowę i przebudowę oraz wydatne wyposażenie Politechniki i Uniwersytetu i nakierowanie budowy szkoły Weizelberga. Na samo wyposażenie rządzenia naukowe Politechniki i Uniwersytetu, przeznaczono około ówczesnego milarda zł. Instytuty naukowo-badawcze otrzymają poważne fundusze z działu Ministerstwa Przemysłu i Handlu. Figurują tu przede wszystkim: Główny Instytut Chemiczny, Główny Instytut Mechaniki, Państwowy Instytut Elektrotechniczny i Główny Instytut Lotnictwa, który także otrzyma fundusze również z działu Ministerstwa Obrony Narodowej.

Trzyletni Plan Inwestycyjny przez zwiększenie nakładów przeznaczonych na powyższe cele, stanowi poważny krok na przedzie w określeniu znaczenia Warszawy, jako ośrodka naukowego kraju, przede wszystkim w dziedzinie nauk technicznych.

INSTYTUT SZOPENA W OTBUDOWANYM ZAMKU OSTROGSKICH

Stary mur na ul. Tamka, pamiętający czasy XVI w. zmieni swe znaczenie i w miejscu bliźniaczych dziś na nim poszczerbionych ścian dawnego zamku Ostrogskich, znanego z legendy o skłótej kaczce, dawać będzie w niedalekiej przyszłości nowy budynek. Ułka okolica przebudowana i nowocześnie rozplanowana utworzy nową dzielnicę - dzielnicę szopenowską. Kawałek położony na skraju starych wsielanej dzielnicy ta rozciągać się będzie w granicach ulic: Tamka, Kopernika, Szczygła i Solec, mając jako główny obiekt architektury ozdobnej odbudowany zamek Ostrogskich, w którym mieścić się będzie Instytut Fryderyka Szopena.

Zamek - przyszedł z siedzibą Instytutu - w ciągu 330-letniego istnienia, przechodził różne koleje losu. Ze względu na jego niezwykłą magnetyczność, popadłszy w ruinę na początku XIX w., - dzięki wspaniałym podziomnym schronom różnego rodzaju wzbudził n. odbudowany - następnie służył różnym celom. W ciągu kilkunastu lat XIX w. mieściły się w nim kolejno: szpital, szpitalo, sklepy, schroniska, aż wreszcie w r. 1870 zamek stał się siedzibą Instytutu Muzycznego. Wobec rozupłóści i mieszczenia, w końcu XIX w. wybudowano obok na wprost ul. Ordynackiej nowy gmach Konserwatorium Muzycznego.

Wojna zniszczyła oba budynki prawie doszczętnie. Odbudowa z nim nie przesłała jednak specjalnych trudności. Projekt odbudowy opracował inż. Mieczysław Kuźma, autor rozplanowania całej dzielnicy szopkowskiej. Wytęmaczą projektu jest przywrócenie z nich i jego dawnej świetności, w przystosowaniu do nowego przeznaczenia z zachowaniem tradycji ostatnich dziesięcioleci lat, jako instytucji z dziedziczącej muzyką.

Według projektu główny podjazd do Instytutu zn. 1. złoży się o stronie ul. Tamka, która łączyłby się z górnym poziomem teren w górnym wielkim schronie, biegnącym od frontu zamku. Na parterze mieściłaby się sioła, portiernia, szatnia, administracja ~~instytutu~~ Instytutu oraz jego składy. Pierwsze piętro zajęłoby hall, pokoje sekretariatu, sala konferencyjna i pomieszczenia biurowe. Reprezentacyjną część budynku na drugim piętrze na kier. 2. by sala koncertowa, biblioteka, muzeum i sala na płytotekę. W obrębie dawnych mur w zam. 1. złoży się windami pod "Złotą Kaczkę". Kubaturę całego gmachu łącznie z częścią historycznych fortyfikacji wyniosłoby 17.000 m³. Planowane koszty odbudowy sięgają 70.000.000 zł.

Odbudowa gmachu Instytutu Szopena odbędzie się w bieżącym roku - Roku Szopenowskim - z okazji 100-letniej rocznicy, jako wyraz hołdu i pamięci genialnego muzyka, w stoletnią rocznicę jego zgonu.

KOMITET WYKONAWCZY
KANCELARZ KRAJOWY W-WY
w W-wie, ul. Chocimska 31-2

Biblioteka Techniczna
W/m.ul.Górnośląska nr 45

Sprawa Dubrowski WARSZAWA
Opłata poczt. ryczałt. zarz. M. P. i T.
Nr. P. K. 233 z dn 27 VII-1946 c.

25-6
267

I N F O R M A C J A   P R A S O W A

Naczelnej Rady Odbudowy m. st. Warszawy

Piątek, dnia 14 stycznia 1949 r.   nr 4

M a t e r i a ł y   n a   r o c z n i c ę   w y z w o l e n i a
W a s z a w y

W CZWARTEJ ROCZNICE ODBUDOWY WARSZAWY

17. I. 1945

17. I. 1949

17 stycznia 1945 r. Warszawa została uwolniona. Już nazajutrz ludność zaczęła promadnie wracać do miasta. Ulice zawałone były tak gruzem, poprzegradzone rowami i barykadami, że nie było można przez nie przejechać, a często i przejść. Wokół na placach i ulicach - pełno grobów ofiar Powstania. Domy zburzone i wypalone. Nawet w niowiolu ocalałych budynkach nie było mieszkania, w którym pozostałyby całe okna i drzwi. Nie było wody, ani światła. Mosty wysadzone w powietrze. Tory kolejowa uszkodzona w promieniu kilkunastu kilometrów. Ludność wracała pieszo, niosąc na plecach najniezbędniejszy, uratowany dobytek i nieco żywności. Warszawa lewobrzeżna w styczniu roku 1945 była ruiną, zamieszkałą przez głodnych nędzarzy.

Start do odbudowy

Taki był obrz miasta, które postanowiło żyć na nowo. Taki był start do odbudowy stolicy Polski. Ludność nie bacząc na beznadziejną zdawałoby się sytuację, zaczęła zadawać się i własnymi rękoma przygotowywać pierwsze pomieszczenia. 1 lutego na Pradze, w domu przy ul. Śnieżnej odbywa się z udziałem Prezydenta Krajowej Rady Narodowej - Bieruta - pierwsze w stolicy posiedzenie Rady Ministrów, na którym potwierdzona zostaje historyczna uchwała o przeniesieniu stolicy Państwa do Warszawy, opracowany dekret o odbudowie Warszawy i zapada decyzja, powołująca do życia organ wykonawczy odbudowy stolicy.

Warszawa pełna zapału i zaciętości przystąpiła do odbudowy. Pierwszy okres - to okres nadludzkich wprost wysiłków, okres wywalczenia niezłomnych do życia warunków. Z szeroką pomocą pospieszyła wówczas Armia Czerwona i Związek Radziecki. Mimo początkowej chaotyczności w poczynaniach, Warszawa z każdym tygodniem nabiera oddachu w swym odraźnieniu się z ruin. Odbudowa stolicy staje się naczelnym zadaniem odbudowującej się państwowości, staje się sprawą całego społeczeństwa,

które pospieszyło z pomocą w naturze i pieniądzu. Pierwszy Górny Śląsk rzucił hasło zorganizowanej pomocy. Najwyższe czynniki państwowe czuwają nad tym, aby odbudowa Warszawy odbywała się planowo i racjonalnie.

Po roku Warszawa tętni życiem

Warszawa powstała z gruzów. Trzymiesięczny bilans żywiołowej jej odbudowy notuje już: usunięto 70.000 niewypałów i 40.000 min, oczyszczono z gruzu 150 km² terenu, zabezpieczono wiele budynków przed dalszym zniszczeniem, na 165 km. ulic Warszawy, po usunięciu rumowisk, mogła odbywać się normalna komunikacja. Oddano do użytku park Ujazdowski i Ogród Saski. W elektrowni uruchomiony został pierwszy turbogenerator.

Po upływie roku Warszawa ma 15.000 odremontowanych izb mieszkalnych, a przeszło drugie tyle w odbudowie; ludność wzrosła trzykrotnie do 450.000. Mieszkańcy korzystali już z usług 11-stu linii tramwajowych i 1-ej trolleybusowej. Jest już wybudowanych 59 szkół. Elektrownia pracuje z wydajnością równą połowie swojej produkcji przedwojennej. Gazownię odbudowano w 14%, wodociągi w 28%. Zaawansowana jest budowa mostu Poniatowskiego, pierwszego stalowego mostu w powojennej Warszawie. 17 stycznia 1946 r. otworzył swe podwoje odbudowany teatr Polski.

To, co zrobiono w ciągu pierwszego roku - powiedział kiedyś Minister Odbudowy, Kaczerowski - pozwoliłoby na całkowite wybudowanie miasta o 100.000 mieszkańców. Miasto takie byłoby w połowie zelektryfikowane, wszystkie domy miałyby wodę filtrowaną, potrzeby komunikacyjne byłyby dostatecznie zaspokojone, ludność miałaby wystarczającą ilość szkół, bibliotek, kin, teatrów, hoteli, sklepów itd. Jezdnie i chodniki byłyby w zupełności naprawione.

Jako Warszawa była już wówczas miastem o 2 milionowej ludności. Dokonana praca mogła tylko w części zaspokoić jej potrzeby. Postęp jednak był wielki.

I słusznie Prezydent Bierut podkreślił na pierwszym posiedzeniu Naczelnej Rady Odbudowy Warszawy 4 stycznia 1946 r.: "Dokonałiśmy nie mało. Doprowadziliśmy do tego, że Warszawa żyje. To już nie miasto - inwalida. To .. mimo wszystko .. miasto, tętniące życiem".

Generalny plan odbudowy

W trzynastoletni miesiąc od dnia wywołania, Warszawa miała opracowany generalny plan odbudowy, który ~~wykazywał~~ został wyłożony do publicznego przejrzania. Plan wyraźnie postawił zasadę, że dźwiganie z ruin ma być nie tylko odbudową, ale i przebudową miasta, jako stolicy ważnego ośrodka gospodarczego i kulturalnego. To świadomo zwiększenie zakresu zadań opiera się na wykazanym entuzjazmie społeczeństwa do odbudowy Warszawy i na osiągniętych już wynikach.

Przybywający w tym okresie do Warszawy cudzoziemcy wyrażają podziw dla żywotności Polaków. Uderza ich zarówno ogrom zniszczeń, tempo pracy i osiągnięcia, jak i siła planów na przyszłość.

Nad odbudową dominuje w dalszym ciągu akcent stołeczności, konieczność dostarczenia najniezbędniejszych pomieszczeń dla władz i urzędów, których przeniesienie do Warszawy staje się bodźcem tempa odbudowy. Nie mniej szybko postępuje dalsza odbudowa urządzeń użyteczności publicznej. W lipcu r. 1946 zakończona zostaje w siedmiokrotnie krótszym czasie, niż po pierwszej wojnie światowej, odbudowa mostu Poniatowskiego. Staje się to widomym symbolem rozmachu odbudowy.

L. D. C. D.

II. ujęciem w ramy organizacyjne trybowej ofiarności społeczeństwa, utworzony zostaje Społeczny Fundusz Odbudowy Stolicy (SFOŚ.), opierający się o rosnącą liczbę terenowych Komitetów Odbudowy Warszawy. Wrzesień roku 1946, miesiąc siódmej rocznicy najeźdu hitlerowskiego, poświęcony zostaje wzmożonej akcji na rzecz Warszawy, jako doroczny "Miesiąc Odbudowy Stolicy".

Koniec drugiego roku odbudowy legitymuje się m.in. następującymi cyframi: produkcja elektrowni i gazowni wzrosła przeszło trzykrotnie, wodociągów - czterokrotnie, linii tramwajowych na Warszawę - 25, autobusowych - 7, trolleybusowych - 2. Jest już 100 szkół powszechnych i 67 przedszkoli, 8 wyższych uczelni. Odmontowano około 16.000 izb mieszkalnych.

Rok 1947

W ramach 3-letniego planu odbudowy gospodarczej państwa, Warszawa zajęła czołowe miejsce. Wybitnie wzrastają fundusze przeznaczone na jej odbudowę, umożliwiając podjęcie podstawowych i decydujących o ca-

łym przyszłym rozwoju miasta inwestycji.

Ruch budowlany, koncentrujący się dotychczas w śródmieściu zaczyna docierać do dalszych dzielnic. Nowy dekret o odbudowie stolicy zmienia dotychczasowy charakter Naczelnej Rady Odbudowy Warszawy, która staje się naczelnym organem państwowym dla koordynacji planowania.

Przy odbudowie pracują Ochotnicze Bataliony Odbudowy Warszawy, złożone z młodzieży innych okolic kraju, stając się pierwowzorem dla późniejszej, powszechnej organizacji młodzieżowej: "Służba Polsce".

Wkład planiczny społeczeństwa w odbudowę stolicy rośnie w szybkim tempie i pod koniec r. 1947 osiąga już sumę z górą 1.400.000.000 zł.

Bilans odbudowy w ciągu tego roku zanyma się m.i. w następujących danych: przybyło około 22.000 nowych izb, ilość linii autobusowych wzrosła z 7 do 13, trolleybusowych z 2 do 3. Zwiększyła się długość linii tramwajowych o 20 km. Dalszych 1.500 domów otrzymało światło elektryczne, 1.000 domów przyłączono do sieci wodociągowej. Ilość czynnych gazomierzy wzrosła o 6.000.

Realizacja wielkich zadań urbanistycznych

Zagodna zima 1947/1948 pozwala na ciągłość ruchu budowlanego, który od wiosny nabiera niespotykanego rozpędu. Niemal na każdej ulicy widnieją rusztowania i wznoszone mury odbudowywanych i nowych budynków. Rozpoczyna się realizacja wielkich podstawowych dla rozwoju Warszawy inwestycji: trasy W-Z i Nowej Marszałkowskiej. Postępy prac przy tych obiektach stają się rekordowe, dzięki współzawodnictwu pracy, które osiąga szczyt, w związku z grudniowym Kongresem Zjednoczeniowym. Most Błasko-Dąbrowski zamontowany zostaje w 75 dni, zamiast w ciągu projektowanych 120, dwupiętrową kamieniczkę w kolonii mieszkalnej na Marion-sztadzie robotnicy budują od fundamentów za ledwie w 19 dni, konstrukcję kolejowego mostu linii średnicowej ustawiają na 3 tygodnie przed zaprojektowanym terminem.

Budownictwo mieszkaniowe całkowicie nowych domów zatacza szerokie kręgi. Warszawska Spółdzielnia Mieszkaniowa rozbudowuje swe kolonie na Żoliborzu i Kole, podejmuje budowę wielkiego osiedla na Mokotowie. Na czoło wysuwa się masowe budownictwo mieszkalne dla robotników. Powołany do życia w tym celu Związek Osiedli Robotniczych przynosi pierwsze budynki na Młynowie i Mirowie. Akcja ofiarności społecznej wzrasta w każdym miesiącu, osiągając szczyt w związku z akcją wrzeźniczą, i przynosząc w ciągu 1948 r. prawie 2 miliardy zł. Postępuje realizacja szeregu wielkich zadań urbanistycznych.

W śródmieściu, w t.z.w. dzielnicy rządowej, wzniesiony zostaje piękny gmach Ministerstwa Przemysłu i Handlu. Na zachodnim odcinku tej dzielnicy, przy ul. Chałubińskiego, rosną budynki Ministerstwa Komunikacji. Wojsko realizuje założenie urbanistyczne "Csi Saskiej". Realizowane jest wielkie założenie sejmowe, obejmujące nie tylko budowę gmachów sejmowych, lecz i wykorzystanie walorów plastycznych Skarpy, przez przeprowadzenie Alei na Skarpie, biegnącej aż do Muzeum Narodowego i do nowo-wznoszonego gmachu Zjednoczonej Partii, by w przyszłości doprowadzić ją do osiedla na Mariensztadzie. Trwa odbudowa budynków w alei Stalina i w alejach Ujazdowskich, gdzie zbudowały z staż gmach Rady Państwa. Odradza się o dawnej architekturze Nowy Świat i Krakowskie Przedmieście. To ostatnie z pięknym budynkiem Poczty Saskiej i Dziekanów. Prowadzona jest w szybkim tempie odbudowa i przebudowa średnicowej linii kolejowej z nowym tunelem i mostem przez Wisłę. Opracowany zostaje plan inwestycyjny dla Warszawy na rok 1949, wysuwający zadanie odbudowy Warszawy, jako ośrodka gospodarczego, poprzez budowę szeregu obiektów przemysłowych oraz zagadnienie masowego budownictwa robotniczego.

W końcu 1948 r. ^{czwartego} ~~trzechmiesiąca~~ roku odbudowy, Warszawa ma już w górę 11, 5 tysiąca domów, włączonych do sieci elektrycznej. W 33.000-ach mieszkańcach zainstalowane gaz. Wodociągi osiągają wydajność równą już 80% wydajności przedwojennej. Tabor tramwajowy wzrósł w porównaniu z 1945 rokiem z górą trzykrotnie. Obieguje 94 autobusy i 25 wozów trolleybusowych. Warszawa liczy już przeszło 600.000 mieszkańców, zajmując swe dawne stanowisko miasta o najliczniejszej ludności w Polsce.

Z dniem 17 stycznia 1949 r. Warszawa staje przed piątym etapem swej odbudowy. Będzie to okres intensywnego budownictwa, nowego od fundamentów i skoncentrowanego na określonym terenie, które w wyniku przyniesie nowe, całkowicie zbudowane partie miasta.

Pamiętne słowa o wielkim dziele

"Dziś, na pierwszym posiedzeniu Naczelnej Rady Odbudowy m. st. Warszawy, powinniśmy wysunąć postulat, nie tylko uświadomienia całemu naszemu narodowi wagi dzieła odbudowy stolicy, nie tylko uświadomienia o tym światu, że miasto Warszawa zobowiązane jest do usiwek podjąć próbę uświadomienia społeczeństwa metod i tempa odbudowy. Warszawa nie może być odbudowywana w ciągu setek lat. Warszawa musi być odbudowana szybko, sprawnie i z rozmachem. Wynik tego naszej godności narodowej, wymaga tego konieczność dania satysfakcji kulturze

święta, która została przez barbarzyńskie zniszczenie Warszawy tak mocno porażona."

(Z przemówienia Prezydenta Bolesława Bieruta na pierwszym posiedzeniu Waczelnej Rady Odbudowy Warszawy w dn. 4 stycznia 1946r.)

" Zjednoczenie wysiłków wszystkich obywateli w dziele odbudowy stolicy będzie odpowiedzią na wszelkie zakusy na całość i niepodległość naszej Ojczyzny, odpowiedzią godną następców tych, którzy zginęli w bojach partyzanckich, na barykadach Warszawy, w walkach pod Lonino, Warszawą, Kołobrzegiem, Berlinem, Tobrukiem, czy Monte Cassino. Wspólny wysiłek robotnika z Łodzi, Śląska, chłopca z lubelszczyzny, Pomorza, osadnika z Ziemi Odzyskanych, wysiłek inteligenta i uczonego - wznieśnie Warszawę, która będzie stolicą wszystkich, której każdy Polak odda część swego serca. Ten wysiłek spoi i zewrze jeszcze silniej nasze szeregi, szeregi budowniczych Polski lepszej i szczęśliwszej, będzie on wielką nauką, iż nie ma trudnych, niewykonalnych zadań dla narodu spójonego "spólną wolą".

(Z przemówienia Prezydenta Bolesława Bieruta na inaugurację "Miesiąca Odbudowy Warszawy w 1946 roku).

" Tak samo, jak minione dzieje Warszawy odzwierciedlały w sobie najpełniej losy i przeżycia całego narodu - jej przyszłość wiąże się również jaknajściślej z przyszłością Polski, z misją twórczą narodu polskiego w ogólnym postępie kultury ludzkiej. Według tej spuścizny, jaką pozostawimy po sobie przyszłym pokoleniom, sędzić one będą o naszym życiu i czynach, ale w spuściźnie naszej czołowe miejsce przypisać musi Warszawie właśnie dlatego, że stała się ona szczególnym symbolem nie tylko naszej tragedii narodowej, ale i naszego odrodzenia, nie tylko okryła się nimbem bohaterstwa w dniach walki, ale przoduje miarą, uzdolnień organizacyjnych, miarą poświęcenia i wysiłku w twórczym procesie pokojowej odbudowy, w procesie kształtowania niezniszczalnych zrębów odrodzonej Ojczyzny."

(Z mowy Prezydenta Bolesława Bieruta, wygłoszonej przez radio w dniu otwarcia "Miesiąca Odbudowy Warszawy w r. 1947).

" Budujemy nową Polskę, Polskę Ludu Pracującego. Wznosimy ją na ruinach, w które kraj nasz obrócił najeźdźca hitlerowski. To, czegośmy dokonali, jest przedmiotem naszej słusznej dumy i podziwu cudzoziemców, ale każdy osmiałony szkielet budynku, sterczący jeszcze w Warszawie, jest widomym znakiem, że dzieło nasze nie zostało ukończone. Stolica Polski, miasto wszystkich Polaków, musi być odbudowana w pełni, musi stanąć przed nami w całym blasku swego piękna, w świetności jej architektury, w racjonalnym rozwiązaniu problemów mieszkaniowych ludności pracującej, w krasie swych pomników, parków, ogrodów i zieleni."

(Z przemówienia radiowego Premiera Józefa Cyrankiewicza w dniu 31. sierpnia 1948 r.)

" Jest charakterystyczne, że i w zagadnieniu przeniesienia stolicy do zrujnowanej Warszawy, przejawiał się oportunizm, opór, niedocenianie znaczenia walki klasowej, jaką wróg na tym odcinku podjął. Reakcja polska nie chciała Warszawy poddać. Nasza walka o władzę polityczną klasy robotniczej, na czele mas ludowych, była ściśle związana z walką polityczną o Warszawę. Walkę tę wygraliśmy w sposób chlubny i dla władzy ludowej i dla Warszawy. Decyzja o ulokowaniu stolicy w Warszawie, decyzja o odbudowie Warszawy, była decyzją jedynie słuszną. Tak z politycznego, jak i z gospodarczego punktu widzenia. Wykonanie tej decyzji znakomicie ułatwiła nam niezwykle serdeczna pomoc ze strony Związku Radzieckiego i osobiście Generalissimusa Stalina dla odbudowy naszej stolicy w pierwszym okresie tego dzieła. O odbudowę Warszawy walczy nie tylko klasa robotnicza tego miasta, lecz i klasa robotnicza całego kraju. W obecnej chwili 6/2 miliona obywateli składa świadczenia na Fundusz Odbudowy Stolicy."

(Z przemówienia generała Spychalskiego Przewodniczącego Komitetu Wykonawczego NROW, na Kongresie Zjednoczeniowym w dniu 15 grudnia 1948 r.)

INFORMACJA PRASOWA

Naczelnej Rady Odbudowy m.st. Warszawy

Sobota, dnia 15 stycznia 1949 r.

nr 5

Materiały na rocznicę wyzwolenia
Warszawy

CYFRY CZTEROLECIA ODBUDOWY

1945   1946   1947   1948
Dane z końca roku

I. Urządzenia użyteczności publicznej:

1. Wodociągi i kanalizacja:

a. Długość sieci nawodnienia w km.	352,8	531,5	543,7	565,4
b. Przepiętna wydajność na dobę w m. ³	16.669	49.705	63.562	79.615
c. liczba dołączonych nieruchomości	4.619	7.430	8.447	8.987
d. liczba skanalizowanych nieruchomości	3.500	5.678	6.069	6.899

2. Elektrownie:

a. produkcja miesięczna w tysiącach kW	4.022	13.275	17.235	19.232
b. ilość bonentów	61.285	94.359	106.199	118.863
c. dołączone nieruchomości	6.067	9.083	10.498	11.586
d. lampy uliczne	772	3.101	3.164	3.929

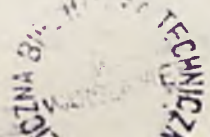
3. Gazownia:

a. produkcja w tysiącach m ³	3.391	12.899	20.653	30.071
b. długość sieci w km.	135,1	264,6	300,6	360,9
c. ilość gazomierzy	6.477	19.470	25.526	32.800
d. lampy uliczne	20	393	468	870

3. Komunikacja miejska:

A. Tramwaje:

a. ilość linii	10	25	25	23
b. długość linii w km.	47,6	115,7	134,6	143,2
c. tabor	109	259	310	335

	1945	1946	1947	1948
D. autobusy:				
a. ilość linii	-	7	13	26
b. długość linii	-	33,9	72,8	123,7
c. tabor	-	43	69	96
C. Trolleybusy:				
a. ilość linii	-	2	3	4
b. długość linii w km.	-	8,7	11,1	20,9
c. tabor	-	11	11	25
Ogółem M.Z.K. przewiozły pasażerów w tysiącach:				
	21.679,2	143.675,1	250.319,9	326.771,7

II. Służba zdrowia:

1. Szpitale i kliniki uniwersyteckie				
ilość łóżek	14	20	21	25
	3.014	4.186	5.105	5.830
2. Miejskie ośrodki zdrowia:				
ilość ośrodków	14	14	15	15
ilość poradni	95	91	102	112
udzieleno porad	270.776	350.798	338.119	340.746
3. Opieka społeczna:				
zakłady dla dzieci i młodzieży:				
	153	175	179	185
zakłady dla dorosłych				
	89	112	91	90
Tomy Matki i Dziecka	8	9	9	9
Złotki miejskie	7	13	11	12

III. Szkolnictwo:

1. Przedszkola				
ilość dzieci	67 ~~71~~	62 ~~71~~	82	98
	6.166	5.165	6.912	7.398
2. Szkoły powszechne				
ilość uczniów	100	101	106	111
	44.068	53.721	58.816	55.721
3. Szkoły średnie				
ilość uczniów	24	32	35	37
	17.430	11.235	10.678	14.526
4. Szkoły zawodowe				
ilość uczniów	103	71	116	121
	11.932	13.563	17.349	15.542
5. Szkoły dla dorosłych:				
powszechne				
	25	32	31	34
ilość uczniów	3.598	4.591	5.363	7.101

	1945	1946	1947	1948
średnio	10	13	14	13
ilość uczniów	1.835	4.207	4.633	5.102
Uniwersytety powszechne	3	3	1	2
ilość słuchaczy	153	317	117	157
8 minaria nauczycielskie	9	8	11	10
ilość słuchaczy	377	608	1.088	1.034
Wyższe uczelnie	8	9	9	9
ilość słuchaczy	10.942	18.397	19.017	20.856

IV. Życie kulturalne:

1. Biblioteki:

a. uniwersytecka

ilość tomów w tysiącach	1.042	1.126	1.151	1.151
frekwencja miesięczna	1.434	1.563	1.754	1.914

b. narodowa

ilość tomów w tysiącach	505	613	656	989,3
frekwencja miesięczna	10	214	743	1.260

c. publiczna

ilość tomów w tysiącach	173	209	250	291
frekwencja miesięczna	3.607	4.355	6.350	13.162

d. S.O.H.

ilość tomów w tysiącach	157	142	176	176
frekwencja miesięczna	4.647	4.187	5.240	5.013

2. Teatry:

ilość	4	10	14	14
frekwencja miesięczna w tysiącach	27	92	103	115

3. Kina:

ilość	4	5	6	6
frekwencja miesięczna w tysiącach	139	259	365	459

4. Koncerty:

ilość imprez	121	287	338	362
frekwencja miesięczna w tysiącach	5	9	15	20

5. Imprezy sportowe:

ilość	101	196	265	253
frekwencja miesięczna w tysiącach	13	26	31	42

6. Muzea - ilość

ilość	-	9	5	5
frekwencja miesięczna w tysiącach	21	40	51	60

28.000 NOWYCH IZB W R. 1948

Wobec braku do tej chwili pełnej sprawozdawczości, ruch budowlany w ub. roku scharakteryzować możemy tylko szacunkowo na podstawie danych Inspekcji Budowlanej, Warszawskiej Dyrekcji Odbudowy, Kierownictwa Trasy W-Z (osiedle na Mariensztadzie) i Warszawskiej Spółdzielni Mieszkaniowej, które obejmują całość budownictwa w ub. ogólnym roku w Warszawie.

Według danych Inspekcji Budowlanej, do grudnia ub. roku ukończono budowę 900 obiektów, zawierających ca. 4.600 lokali. Przyjmując po 2 $\frac{1}{2}$ izby na lokal, daje to 12.000 izb, z czego na izby mieszkalne przypada 10.000. Jeśli założymy, że budownictwo w grudniu dało te same efekty co listopadzie, do powyższych ilości dojdzie jeszcze około 1.600 izb, z tego 1.500 mieszkalnych.

Dane W.D.O. obejmują roboty WDO i kontrolowane. Zestawienia WDO wykazują, że w ub. roku ukończono budowę, wzgl. odbudowę 187 obiektów, o ogólnej kubaturze 1.450.568 m³. W przeliczeniu po 120m³ na izbę, daje to ca. 12.000 izb, w tym budownictwo mieszkaniowe wyraża się cyfrą 5.300 izb, biurowe - 2.200 izb (bez gmachu Ministerstwa Przemysłu i Handlu - 500 izb) i szkolne - 1.600 izb.

Ukończone domy IV koleni na Mariensztadzie, obejmujące 21 obiektów dają kubaturę 60.000 m³ t.j. 500 izb.

Warszawska Spółdzielnia Mieszkaniowa wybudowała 7 nowych domów i odbudowała 3, o łącznej kubaturze 100.000 m³ t.j. o ca. 850 izbach.

Ogółem więc w ciągu ub. roku przybyło w Warszawie 28.000 izb, z czego na budownictwo mieszkaniowe przypada około 18.000 izb.

KOMITET WYKONAWCZY
NACZELNEJ RADY ODBUDOWY
w W-wie, ul. Chosimska 31-2

Biblioteka Techniczna
W/m.ul.Górnośląska nr 45

Biuro Odbudowy Warszawy
Płatność poczt. ryczałt. zarz. M. P. i T.
Nr. P. K. 233 z dn. 27 VII-1946 r.

267
267

INFORMACJA PRASOWA

Naczelnej Rady Odbudowy m.st. Warszawy

Wtorek, dnia 13 stycznia 1949 r.

nr 6

NA GŁÓWNYM ODCINKU TRASY W-Z

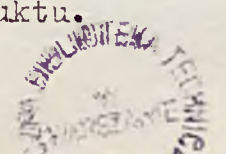
40-stu robotników w szybkim tempie kończy nitowanie ostatnich przęsał mostu Śląsko-Dąbrowskiego. 4 przęsała są już gotowe. Nitowanie pozostałych dwóch, t.j. pierwszego i szóstego, ukończone będzie w przyszłym tygodniu. Dla przyspieszenia robót w miejscach nie wymagających specjalnych ostrożności, nitowanie wykonywa się również nocą. Zaraz po ukończeniu tych prac nastąpi układanie konstrukcji pod jezdnię, złożonej z belek podłużnych i stalowych niocek, których montaż odbywa się na placu na brzegu warszawskim.

Przy moście trwa równocześnie dalsza rozbiórka rusztowań i konstrukcji pomocniczych. Do usunięcia pozostało ich jeszcze około 35%.

W tunelu betonuje się ostatnie szpongi, t.j. żawy żelbetone, rozpierające dolne części bocznych ścian. Pod koniec stycznia, kiedy wszystkie szpongi będą gotowe, rozpocznie się układanie spodnich warstw tunelu, na których spoczywać będzie właściwa jezdnia z torami tramwajowymi. Oprócz betoniarzy, w tunelu pracują elektrotechnicy przy zakładaniu oświetlenia i specjaliści od urządzeń wentylacyjnych.

Na zewnątrz, od strony placu Zamkowego, mechaniczne kopaczki dniem i nocą przygotowują doły pod fundamenty ruchomych schodów. Plany schodów, których konstrukcję wykonywa jedna z fabryk moskiewskich, wiozą inżynierowie, powracający w tych dniach z Moskwy do Warszawy. W lutym spodziewany jest przyjazd specjalistów od montowania tego rodzaju urządzeń.

Z ważniejszych robót, prowadzonych na tym odcinku Trasy W-Z, kończy się betonowanie ścian podporowych przy dzwonnicy kościoła św. Jany i wzdłuż ulicy Miodowej. Przy nasypie trasy od wlotu tunelu w kierunku Rynku Mariensztadzkiego, wykonywany jest jazd dla ruchu pociągów przez Rynek na Wiskostradę. Na wiadukcie Mariensztadzkim zbiera się konstrukcję pod jezdnię. Za dwa tygodnie, o ile sprzyjać będzie pogoda, robotnicy przystąpią tu do betonowania, które będzie ostatnim etapem budowy wiaduktu.

127 MILIONÓW ZŁOTYCH UZYSKAŁO WOJEWÓDZTWO KRAKOWSKIE W TRZYMIESIĘCZNEJ AKCJI NA SFOS.

Najlepiej świadczyli kupcy - najmniej złożyli rolnicy.

Ofiarność społeczeństwa krakowskiego na odbudowę Warszawy stale wzrasta. Znacząco się to zwłaszcza podczas zbiórki w ubiegłym roku, w którym woj. krakowskie osiągnęło piękny wynik w sumie przeszło 127 milionów zł. W roku 1947 na terenie województwa zebrano 52 miliony zł. Wynik więc z ubiegłego roku dobitnie świadczy o wzroście ofiar ludności. Średnia ofiarność każdego obywatela woj. krakowskiego podniosła się w ciągu roku z 25 do 60 zł. Osiągnięcie takich wyników zawdzięczać należy ofiarnej, obywatelskiej pracy znacznej części terenowych Komitetów Odbudowy Warszawy, które z prawdziwym oddaniem się sprawie, prowadziły akcję propagandową. Wyróżniły się zwłaszcza Powiatowe Komitety w Tarnowie, Myślenicach, Wadowicach, Nowym Sączu, a przede wszystkim w Białej Krakowskiej, gdzie Komitet zdołał zebrać sumę przeszło 4-krotnie wyższą, od zapreliminowanej.

Największym sukcesem wykazał się może sam Kraków. Kraków zebrał rekordową sumę 55,5 miliona zł., co na głowę mieszkańca daje wysoką stawkę - 135 zł. Pod względem ofiarności jednego obywatela wyróżnił się też Tarnów - 84 zł., oraz Biała Krakowska i Nowy Sącz - po 66 zł.

Jeśli chodzi o wysokość świadczeń poszczególnych warstw społecznych, pierwsze miejsce przypada kupiectwu, którego wpłaty stanowią przeszło 30% ogólnej sumy. Ofiary świata pracy stanowią 10%. Rzemiosło świadczyło w wysokości 7,5%, wolne zawody - 5,5%. Stosunkowo dobrze spisała się spółdzielczość. Wpłaty jej wyniosły około 10,7%. Słabo natomiast wypadły świadczenia ludności wiejskiej. Rolnictwo wpłaciło około 5,600.000 zł. t.j. zaledwie nieco więcej, niż 4% całej sumy.

Zwiększenie świadczeń rolników i wciągnięcie wsi do żywszego udziału w niesieniu pomocy odbudowie Warszawy, jest obecnie naczelnym zadaniem, jakie postawił przed sobą Wojewódzki Komitet w Krakowie w swej działalności w bieżącym roku.

KOMITET WYKONAWCZY
NACZELNEJ RADY ODBUDOWY W-wy
w W-wie, ul. Chocimska 31-2

Biblioteka Techniczna
W/m. ul. Górnośląska nr 45

Sprawa Odbudowy Warszawy
Opłata poczt. ryczałt. zarz. M. P. i T.
Nr. P. K. 233 z dn. 27 VII-1946 r.

INFORMACJA PRAWOWA

Naczelnej Rady Odbudowy m. st. Warszawy

Miątek, dnia 21 stycznia 1949 r. nr 7

GMACH N.B.P. NAJNOWOCZESNIEJSZYM BUDYNKIEM BANKOWYM

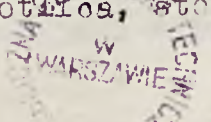
Gmach Centrali Narodowego Banku Polskiego, budowany na terenie dawnej Poczty przy pl. Napoleona, będzie jednym z największych budynków, wznoszonych obecnie w Warszawie. Ogólna jego kubatura wyniesie ok. 265.000 m³, będzie więc przeszło dwa razy większy od nowobudowanego gmach Ministerstwa Przemysłu i Handlu na pl. Trzech Krzyży. Powierzchnia zabudowy rozciągać się będzie między ul. Św. Krzyską, przedłużeniem ul. Czackiego, ul. Wrecką i pl. Napoleona.

W obecnej chwili pracują tam mechaniczne kopaczki, które na placu po dawnej poczcie, oczyszczonym z gruzu, kopią doły fundamentowe. Dziennie wywozi się 1000 m³ ziemi. Praca jest niezwykle uciążliwa, gdyż napotyka się na stare fundamenty, a równocześnie i niebezpieczna, zwłaszcza przy kopaniu wierzchnich warstw ziemi, z powodu często trafiających się niewypałów z czasu powstania. Przewiduje się, że w przyszłym miesiącu przystąpi się do zakładania pierwszych fundamentów.

Gmach N.B.P. jest też najnowocześniejszym gmachem bankowym i to w skali europejskiej, zarówno pod względem zewnętrznej formy, jak wewnętrznej rozplanowania. Autor projektu, prof. inż. Bogdan Pniowski przez właściwe i celowe rozplanowanie wnętrza, stworzył jak najlepsze warunki pracy i maksimum wygód tak dla pracowników, jak interesantów.

Niespotykane nigdzie dotychczas jest wysunięcie w bryle gmachu na pierwszy plan bloków z salami operacyjnymi. W nowym gmachu główna sala operacyjna (długości 130 m.) znajdzie się bezpośrednio od strony pl. Napoleona, gdzie będzie główny podjazd i wejście. Za tą częścią budynku jednopiętrowej wysokości, stanie cofnięty do tyłu blok biurowy o ośmiu kondygnacjach. Również we frontowym niskim bloku, ciągnącym się wzdłuż ul. Św. Krzyskiej, pomieszczą się odwołane sale operacyjne, jedna wydziału walutowego, druga - biura rozrachunków międzynarodowych. Front od ul. Wreckiej zajmą gabinet, Prezydium i Zarząd Banku oraz sala konferencyjno-zjazdowa.

Oprócz pomieszczeń biurowych, gmach zawierać będzie lokale dla celów społecznych, dla organizacji politycznych, związków zawodowych, będzie w nim czytelnia, świetlica, stołówka, klub, stacja opieki

nał Matką i Dzieckiem i Ambulatorium. Te urządzenia znajdują się w budynku położonym przy przedłużeniu ul. Czackiego, jako przejścia dla pieszych na ul. Warecką.

Wnętrze gmachu będzie nowoczesne, ale strome. Nawet najbardziej reprezentacyjne sale zaprojektowane zostały bez luksusu.

Gmach zapotrzebny będzie w ogrzewanie sufitowe, a oświetlony świetłkiem jarzeniowym. Z innych instalacji warto wymienić specjalny system wentylacji, t.zw. klimatyzację, który dostarczać będzie świeżego powietrza o regulowanej wilgotności i temperaturze. W podziemiach gmachu znajdują się wielkie skarbyce ścianach ze specjalnego, twardego betonu, t.zw. wibrowanego. Tego rodzaju ścian nie rozbije żaden znanego dotychczas typu młot pneumatyczny. Dla zapewnienia maksimum bezpieczeństwa, skarbyce skonstruowane zostaną w postaci kolumn, wspartych na nogach, dzięki czemu ułatwiony będzie dozór całości skarbyca.

Koszt budowy gmachu N.B.P. wyniesie w przybliżeniu 2 miliardy złotych. Termin ukończenia przewidziany jest na r. 1952-3.

POWIAT WARSZAWSKI WYKONAŁ ROCZNY PLAN ZBIÓRKOWY NA SFOS.

w 200%

Sprawozdanie Komitetu Odbudowy Warszawy na powiat warszawski wykazuje bardzo poważny dorobek tego powiatu w akcji na SFOS. w ub. roku. Zamiast preliczinowanych siedmiu milionów zł., powiat warszawski zebrał z górą 14,5 miliona zł. Należy podkreślić, że suma ta nie zawiera świadczeń mieszkańców powiatu, zatrudnionych w Warszawie, które pobierano były przez zakłady pracy i przekazywane na konto Stołecznego Komitetu. W przybliżeniu sumę tę można szacować co najmniej na 2 miliony zł. Również niektóre przedsiębiorstwa przemysłowe na terenie powiatu, mające swe zarządy w Warszawie, wpłacały świadczenia do Stołecznego Komitetu. Po uwzględnieniu tego rodzaju wpłat, Powiatowy Komitet ocenia łączną sumę ofiar mieszkańców pow. warszawskiego na przeszło 20 milionów zł.

Z pośród wszystkich Komitetów Gminnych i Miejskich powiatu, pierwsze miejsce w wykonaniu planu zbiórkowego, zajął Komitet Gminy Pomiechówek, który osiągnął 360% preliczinarza zbiórkowego. Znaczący należy, że gmina Pomiechówek poważnie ucierpiała w czasie działań wojennych i do tej pory ma jeszcze nie mało zniszczeń. Na drugim miejscu znajduje się Gminny Komitet w NowoWierzbnej, osiągając 350% planu. Inne miejsca zajmują: Miejski Komitet w Otrocku

- 310%, Gminny w Legionowie - 300%, Gminny w Marzynie - 245%, Gminny w Ożarówie - 230%, Gminny w Wiązowni - 207% oraz Gminno Komitety w Bliznem i Okuniowie po 200%

SZKOLNE KOLE " ODBUDUJEMY WARSZAWĘ "

We wszystkich szkołach na terenie całego kraju tworzone są obecnie pod opieką i kierownictwem nauczycielstwa, Szkolne Komitety "Odbudujemy Warszawę". Są to nowe ogniwka w ogólnokrajowej akcji, która objąwszy całą młodzież szkolną, staje się ważnym czynnikiem, współdziałającym z terenowymi Komitetami Odbudowy Warszawy, zarówno w akcji zbierkowej, jak i propagandowej. Akcja szkolna przyniesie odbudowie stolicy poważne kwoty, na które złożą się drobne coprawia, ale powszechnie wpłacane składki młodzieży szkolnej, a ponadto, dzięki właśnie masowości i ogólnokrajowemu zasięgowi, ułatwi dotarcie hasła odbudowy Warszawy poprzez młodzież do wszystkich rodzin w Polsce.

W młodzieży szkolnej akcja na rzecz Warszawy uzyskuje dzielnym i połączonym zapałem rzeczników społecznej siłowności na ten cel.

SEKTOR PRYWATNY REGULUJE ZALIEŻENI SWIADCZENIA

W pierwszych dniach stycznia na terenie znacznej części województw, dały się zauważyć zwiększone wpływy na SFOS. Zjawisko to spowodowane zostało wzmożonymi wpłatami sektora prywatnego, który z okazji wykupu kart rejestracyjnych na r.1949 wyrównywał swe zaległości w świadczeniach na odbudowę stolicy.

W Rzeszowie np. suma wpłat za I dekadę stycznia rb. przekroczyła poważnie przeciętny poziom wpłat dekadowych z tego województwa, osiągając blisko 9,8 milionów zł. Są to wpłaty głównie z tytułu zaległych świadczeń sektora prywatnego za ubiegły rok i reszta świadczeń za rok 1947.

PIĘKNY GEST MINISTERSTWA POCZT I TELEGRAFÓW

Ministerstwo Poczty i Telegrafów, uwzględniając cel, jakiemu służy KROW i Komitety Odbudowy Warszawy, przekło się należności za ubiegły rok z tytułu zryczałtowanej opłaty pocztowej za korespondencję SFOS. w wysokości przeszło 5 milionów zł. i całą sumę przekazało na zasilenie funduszu odbudowy stolicy.

SJAWA ODBUDOWY WARSZAWY
Opinia pozost. rzeczal. zarz. M. P. I. T.
Nr. P. R. 233 z dn 27 VII-1946e

Biblioteka Techniczna
w/m. ul. Gornoslaska nr 45

KOMITET WYKONAWCZY
NACZELNIK KADRY ODBUDOWY W-44
w W-wie, ul. Chocimska 31-2

na terenie przy zbiegu ulic: Sowiej i Bednarskiej oraz na odcinku Bednarskiej do ulicy Dobrej. Z siedmiu budynków tej serii, jeden podciągnięty już został pod drugie piętro, drugi ma ściany na poziomie parteru, w pozostałych zaś pięciu z kładą się fundamenty. Z powodu natrafienia na wodę podskórną, musiano tu zastosować wzmocnienie podłoża przy pomocy ław żelbetonowych.

Mimo, że nie wszystko jest uporządkowane, że otoczenie jest jeszcze właściwie wielkim placem budowy, osiedle mar ensztadzkie tętni życiem swych lokatorów, którzy znaleźli w nim wygodne i nowoczesne mieszkania. Wszystkie bolączki i braki są chwilowe i będą stopniowo usuwane. Wkrótce położone będą wygodne chodniki, otwarte sklepy, pracownie szewskie i krawieckie, a w najbliższej przyszłości - żłobek, przedszkole, świetlica, biblioteka itp.

Niedługo osiedle marionaszadzkie stanie się pięknym, miniaturowym miasteczkiem.

SFOS. ZEBRAŁ JUŻ 3 1/2 MILLIARDA ZŁOTYCH

Dzięki znacznym wpłatom sektora prywatnego, który wyróżniewa zaległe świadczenia na SFOS., wpływy styczniowe Wojewódzkich Komitetów Odbudowy Warszawy utrzymują się stale na wysokim poziomie. W ciągu ub. tygodnia suma wpłat Wojewódzkich Komitetów przekroczyła 70 milionów zł.

Ogółem od początku akcji SFOS. zebrał 3.560.000.000 zł., w tym od stycznia rb. - przeszło 165 milionów zł.

LITERACI ZAGRANICZNI ZWIEDZAJĄ WARSZAWĘ

W drodze powrotnej ze Szczecina zatrzymała się w Warszawie wycieczka pisarzy zagranicznych, którzy uczestniczyli w obradach Zjazdu Literatów Polskich. Wycieczka, w której skład wchodziłi delegaci pisarzy radzieckich, czeskich, bułgarskich, rumuńskich i węgierskich - poświęciła dłuższy czas na zwiedzanie miasta, oglądając trasę WZ i ghetto i inne charakterystyczniejsze miejsca zniszczeń i odbudowy Warszawy.

207 P.

INFORMACJA PRASOWA

Naczelnej Rady Odbudowy m. st. Warszawy

Piątek, dnia 28 stycznia 1948 r. nr 9

OSIĄGNIĘCIA ZBIÓRKOWE S.F.O.S. w 1948 ROKU

Zebrano ogółem - 1.955. milionów złotych

Przodują w ofiarności: Katowice, Wrocław, Bydgoszcz, Łódź i Warszawa

Według ostatecznych zanknięć rachunkowych, zbiórka na Społeczny Fundusz Odbudowy Stolicy przyniosła w 1948 roku kwotę 1.955 milionów zł., z czego na wpływy terenowe przypada 1.668 milionów zł., na dary zagraniczne specjalne i kwoty memoriałowe - 287 milionów zł.

Dla ustalenia poziomu ofiarności społecznej na terenie poszczególnych województw, ze względu na różną ich wielkość, zaludnienie i odmienne warunki gospodarcze, nie są charakterystyczne cyfry zebranych pieniędzy, lecz uzyskany przez każde województwo stopień powszechności świadczeń społecznych. Obliczone w ten sposób osiągnięcia zbiórkowe dają następującą kolejność województw: najwyższy stopień ofiarności społecznej uzyskał Wojewódzki Komitet w Katowicach - 87,1%, drugie miejsce zajął Komitet we Wrocławiu - 87,0%, trzecie Komitet w Bydgoszczy - 63,7%. Kolejne dalsze miejsca zajęły Wojewódzkie Komitety: w Łodzi - 62,6%, Społeczny w Warszawie - 57,7%, Wojewódzki w Krakowie - 55,6%, w Gdańsku - 54,6%, w Poznaniu - 51,1%, w Szczecinie - 44,2%, w Kielcach - 43,8%, w Rzeszowie - 42,8%, w Pruszkowie - 39,0%, w Olsztynie - 38,4%, w Lublinie - 30,8% i w Białymstoku - 29,6%.

AKCJA SZKOLNA ZDOBYWA NOWE SZEREGI ŚWIADOMYCH NA SFOS.

Powstające na terenie całego kraju Szkolne Koła "Odbudujemy Warszawę" wciągają do akcji na rzecz stolicy również szerokie koła rodziców uczniów. Tego rodzaju wyniki akcji szkolnej można zauważyć np. w powiecie Morąg w woj. olsztyńskim, gdzie poza młodzieżą duże zainteresowanie sprawami, związanymi z odbudową Warszawy wykazują Szkolne Komitety Rodzicielskie. Daje się to zauważyć zwłaszcza w ośrodkach wiejskich.

Przedmiotem szczególnego zainteresowania są szkoły zawodowe w Warszawie, których brak jest na terenie woj. olsztyńskiego i sąsiednich województw, a do których pragnęłaby uczęszczać młodzież mazurska.

Budowane ze środków akcji szkolnej przez Towarzystwo Burs i Stypendjów bursy i internaty dla młodzieży tych szkół w Warszawie, wzbudziły pozytywne nastawienie nie tylko do opłacanych przez młodzież składek na SFOS., ale i do ofiarności na ten cel starszego społeczeństwa.

KOMITET WYKONAWCZY
NAZELNEJ RAZY ODBUDOWY W-WY
W-wie, ul. Chocimska 31-7

Biblioteka Techniczna
W/m. ul. Górnośląska nr 45

Biuro Odbudowy Warszawy
Opłata poczt. ryczałk. zarz. M. P. i T.
Nr. P. K. 233 z dn. 27 VII - 1946 r.

Mistrz szachowy M. Wróbel zanieszkał na Mariensztadcie

Nowozbudowana kolonia mieszkalna na Mariensztadcie ma od niedawna sławnego lokatora. Jest nim mgr Marian Wróbel, mistrz świata w kompozycji szachowej, który po tułaczce po innych miastach, powrócił do Warszawy i osiadł na stałe. Mgr Wróbel otrzymał mieszkanie od Zarządu Miejskiego, który w ten sposób chciał ułatwić mistrzowi dalszą pracę nad problematyką szachową.

Mgr Wróbel, w ciągu 25-letniej pracy na pożu wiedzy szachowej, zdobył głośne imię w szerokich kołach szachistów całego świata. Jest posiadaczem 47-u pierwszych nagród konkursowych, mistrzem świata za najlepsze wyniki osiągnięte w r. 1947 i jedynym w Polsce członkiem Międzynarodowego Kolegium Sędziów Konkursowych.

Jak się będzie nazywało kino przy ul. Narbutta

Ogłoszony w ub. roku przez Tygodnik "Stolica" wspólnie z Filmem Polskim konkurs na nazwę nowozbudowanego kina przy ul. Narbutta przyniósł w wyniku kilkaset projektów. Największa ilość uczestników konkursu zgłosiła nazwy: "Stolica", "Baszta" i "Feniks". O ostatecznej nazwie kina zdecyduje Dyrekcja Filmu Polskiego, wybierając jedną z trzech powyższych nazw.

Spośród autorów zgłoszonych projektów, drogą losowania otrzymali nagrody: I - aparat fotograficzny małoobrazkowy "Practiflex" - ob. Mieczysław Tomasiak z Głogowa w woj. rzeszowskim, II - oprawiony rocznik Filmu - inż. Kazimierz Pączkiewicz, III - bezpłatna roczna prenumerata Tygodnika "Stolica" - ob. B. Pałasiński z Warszawy.

Pożyteczne wydawnictwo Stołecznego Komitetu Odbudowy Warszawy

Nakładem Stołecznego Komitetu Odbudowy Warszawy ukazała się praca inż. Czesława Klarnera, członka N.R.O.W. i Prezesa Stołecznego Komitetu Odbudowy Warszawy p.t. "Zniszczenia wojenne w miastach polskich i ich odbudowa", obrazująca całokształt wojennych zniszczeń na terenie Polski, ze szczególnym zaakcentowaniem zniszczeń Warszawy.

Poza danymi statystycznymi, książka przynosi bogaty materiał informacyjny, szersze omówienie przytoczonych cyfr i ich charakterystykę oraz podaje szereg interesujących szczegółów o postępach w odbudowie kraju. W osobnym rozdziale, czytelnik znajdzie zestawienia zniszczeń samej Warszawy oraz jej dorobku odbudowy w okresie minionego czterechlecia.

Czysty dochód ze sprzedaży wydawnictwa oraz honorarium autorskie przeznaczone na zasilenie SFOS.

Z pośród miast w akcji zbiórkowej wyróżniła się Mława, która zebrała w ub. roku 1.468.314 zł, wykonując preliminarz zbiórkowy w 105%.

PŁYNĄ OFIARY NA ODBUDOWĘ WARSZAWY

Naczelna Rada Odbudowy Warszawy otrzymała z Paryża dar w postaci złotej papierošnicy, przesłany przez dyrektora paryskiego oddziału IKO, ob. Leona Berenta, na odbudowę Warszawy. Wartość daru wynosi co najmniej 350.000 zł.

X

Specjalna delegacja Zrzeszenia Właścicieli Berek i Holowników w Bydgoszczy złożyła w centrali SFOS w Warszawie czek na 100.000 zł tytułem dorącznej ofiary Zrzeszenia na odbudowę Stolicy.

BRON SZWEDZKA NA NOWYM ŚWIECIE

Podczas robót kanalizacyjnych na Nowym Świecie, w pobliżu nowo wzniesionego domu Miejskiego Ośrodka Informacji o Warszawie, znaleziono pod jezdnią na głębokości 7 m część zbrci szwedzkiej, m.i. nieuszkodzoną szpadę. Znaleźisko złożone zostanie w Muzeum Warszawy.

MROZ NIE PRZERWAŁ PRAC PRZY BUDOWIE TRASY W-Z

Mimo mroźnej pogody prace na moście śląsko-dąbrowskim trwają bezustannie. Przerwano tylko wydobywanie pali z dna Wisły z powodu płynącej kry i dużego oblodzenia. Pali te są jedynymi pozostałościami dawnych urządzeń pomocniczych przy budowie mostu, reszta, jak części stalowe, pomosty montażowe i dźwigi zostały już całkowicie usunięte.

Na moście nitownicy kończą nitowanie ostatniego przęsła, przylegającego do przyczółka praskiego, a równocześnie na 2 przęsłach od strony Warszawy układana jest konstrukcja nośna jezdnii w postaci belek poprzecznych i podłużnych, na których spoczywać będą żelazne wieki, podtrzymujące podłoże nawierzchni. Niezależnie od tych robót montowane są przewody wodociągowe i gazowe. Ułożono już 160 mb rur wodociągowych od strony brzegu warszawskiego i 320 mb rur gazowych od brzegu praskiego.

Prace na brzegu skupiają się przede wszystkim przy dalszym zbrojeniu jezdnii wiaduktu nad Wisłostradą i wiaduktu mariensztackiego oraz przy budowie nasypów dla ruchu kołowego z Wisłostrady do tunelu i w kierunku przeciwnym. Przy wlocie do tunelu mechaniczne kopaczki kopią wykop pod fundamenty ruchomych schodów.

Budowa spodu tunelu została już ukończona. Wkrótce rozpocznie się tu układanie podłoża pod jezdnię i montaż szyn tramwajowych.

**KOMITET WYKONAWCZY
NASZELNEJ RASY ODBUDOWY W-wy
w W-wie, ul. Chocimska 31-2**

**Biblioteka Techniczna
W/m. ul. Górnośląska nr 45**

Sprawa Odbudowy Warszawy
Opłata poczt. ryczałt. M. P. i T.
Nr P. K. 233 z dn 2/ VII - 1946 r.

Wtorek, dnia 8 lutego 1949 r.

nr 12

NOWA WIELKA MARSZAŁKOWSKA

Ulicy Marszałkowskiej w nowej Warszawie przeznaczają się rolę arterii przelotowej, dla ruchu nie tylko wewnętrznego w obrębie samego miasta, ale również Warszawskiego Zespołu Miejskiego, tj obszaru rozciągającego się wokół dzisiejszej Warszawy, a który tworzyć z nią będzie przyszła Wielka Warszawa. By sprostać tym zadaniom ulica Marszałkowska musi być przystosowana do spodziewanego ruchu i odpowiednio przebudowana na prawdziwą reprezentacyjną ulicę.

Północny odcinek Marszałkowskiej, przebity przez gruzy Muranowa, został zaprojektowany z uwzględnieniem tych założeń, natomiast pozostała część, leżąca w granicach dawnej Marszałkowskiej od ul. Królewskiej do Puławskiej, wymaga gruntownej przebudowy.

Odcinek między Królewską a Al. Jerozolimską przewidziany jest na wielki plac o 120-metrowej szerokości, o specjalnej zabudowie, podkreślającej walory urbanistyczne tego imponującego założenia. Dla kontrastu plastycznego zabudowa będzie różna po obu stronach tej części ulicy. Wschodnią stronę stanowić będzie jednolita, o tym samym charakterze fasad ściana domów wysokości ok. 34 m, tj 8- i 9-kondygnacyjnych. Znajdą się tu kompleksy budynków dla celów biurowo-handlowych. Teren na rogu Królewskiej do ul. Kredytowej zajmie gmach Ministerstwa Odbudowy, dalej, między Kredytową i Rysia - Film Polski, od Rysiej do Świętokrzyskiej wznosić się będzie wielki Hotel Miejski, który poprzez ul. Świętokrzyską sąsiadować będzie z zespołem gmachów PKO, ciągnący się do ul. Sienkiewicza. Odcinek między ul. Sienkiewicza a Chmielną zajmą gmachy Centrali Handlowej Przemysłu Chemicznego i biura Państwowej Centrali Handlowej. Na terenie od Chmielnej do Widok stanie hotel "Orbis", a dalej ku Al. Jerozolimskim - Ośrodek Propagandowo-Informacyjny tejże instytucji.

Po przeciwnej stronie Marszałkowskiej pozostanie na swym miejscu odbudowywany obecnie gmach dawnej PAST-y (popularna Baszta Cedergrena), a wokół staną prawdopodobnie budynki, służące celom kulturalno-społecznym, z Ośrodkiem Kultury Robotniczo-Chłopskiej na czele.

Inny charakter będzie miała Marszałkowska w dalszym przebiegu ku południowi. Biegąc swą dawną trasą na odcinku do ul. Piusa, otrzyma szerokość 50-ciometrową i zabudowana zostanie domami o wysokości 6-7 kondygnacji, o przeznaczeniu handlowo-mieszkalnym. Od ulicy Piusa

natomiast Marszałkowska zmieni swój kierunek. Nowa trasa porzuci swój dawny bieg z leżącymi dalej placami Zbawiciela i Unii Lubelskiej i, odchyliwszy się na zachód, ciągnąć się będzie przez zagruzowane dziś tereny, przecinając ulice Koszykows. Sniadeckich, 6-go Sierpnia, Jaworzyńską, by mniej więcej przy zbiegu ulicy Mokotowskiej i Polnej przejść na Pole Mokotowskie, a następnie za nowo wzniesionymi budynkami Narodowego Banku Polskiego wpaść obok kościołka ewangelickiego w ul. Puławską. W ten sposób ul. Marszałkowska otrzyma dogodne, najłatwiejsze i płynne połączenie ze swym południowym przedłużeniem. Podobnych warunków nie mógł zapewnić dawny jej bieg, na którym pl. Zbawiciela i pl. Unii stanowiły już przeszkodę w ruchu. Ten ostatni odcinek Marszałkowskiej będzie jednak zachowany, ale jako boczne odgałęzienie głównej arterii.

MYŚLIWI BISKUPCA NA SFOS

Myśliwi pow. reszelskiego w wojew. olsztyńskim, zrzeszeni w kole łowieckim "Niedźwiedź" w Biskupcu, postanowili przyczynić się do powiększenia funduszów SFOS poza normalnymi składkami miesięcznymi. W tym celu zorganizowali na zakończenie sezonu trzy polowania w lasach Kabiny, Bredinek i Grzęda. Wynik polowania był udany, gdyż po spieniężeniu zajęcy konto SFOS miejscowego komitetu odbudowy Warszawy wzbogaciło się o przeszło 12 tys. złotych.

PTK UCZESTNICZY W AKCJI SZKOLNEJ " ODBUDUJEMY WARSZAWĘ "

Zarząd Główny Polskiego Tow. Krajoznawczego postanowił poprzeć w całej rozciągłości akcję szkolną "Odbudujemy Warszawę". W tym celu delegował do Ogólnopolskiego Szkolnego Komitetu Odbudowy Warszawy swego stałego przedstawiciela w osobie ob. Stanisława Staszewskiego oraz zastępcę w osobie ob. Leszka Klimy. Ponadto Zarząd Główny PTK wystosował do opiekunów Kół Krajoznawczych młodzieży szkolnej PTK i do zarządów oddziałów i okręgów PTK odpowiednie pisma, wzywające ogół członków i sympatyków PTK do podjęcia pracy w akcji szkolnej "O.W."

W myśl uchwały Zarządu Gł. PTK i wydanych zarządzeń, Kola Krajoznawcze młodzieży na terenie szkoły obowiązane są delegować do Zarządu Szkolnego Koła "O.W." swych przedstawicieli, przeprowadzić propagandę w kierunku zapisywania się wszystkich członków Koła Krajoznawczego do Szkolnego Koła "O.W." i współdziałać wszedźstronnie w realizacji zadań Szkolnego Koła "O.W."

WIELKA LOTERIA FANTOWA NA ODBUDOWĘ WYŻSZYCH UCZELNI WARSZAWSKICH

Celem przyjscia z pomocą akademikom warszawskim, Stołeczny Komitet Odbudowy Warszawy, w ramach swej stałej akcji na SFOS, urzadza wielką loterię fantową, z której dochód przeznaczza na odbudowę wyższych uczelni w Warszawie.

Komitet zebrał kilkanaście tysięcy fantów, zapewnijac uczestnikom loterii duże szanse wygrania. Na liście fantów figurują m.i. maszyny do pisania, radioaparaty, rowery, wyroby ze srebra, rzeźby, obrazy, meble i wiele innych fantów, których wartość wielokrotnie przewyższa cenę biletu. Niezależnie od fantów rozlosowane będą specjalne premie. M.i. na ostatni los, wyciągnięty z koła, przypadnie premia w postaci srebrnego nakrycia stołowego na 12 osób, w dębowym futerale.

Sprzedaż biletów rozpocznie się w najbliższych dniach. Główna sprzedaż losów, których cena wynosi zł 200.-, odbywać się będzie na terenie działalności Komitetów Odbudowy Warszawy Stołecznej, (Warszawa, ul. Chocimska 31, I p.), Województwa warszawskiego (Pruszków - gmach Urzędu Wojewódzkiego) i Wojew. Łódzkiego (Łódź, ul. Ogrodowa 15).

Ciągnienie losów nastąpi w końcu kwietnia r.b., w lokalu Polskiego Monopolu Loteryjnego przy ul. Żelińskiego 10.

POW. GRODZISK MAZOWIECKI DOBRZE SIĘ STISAŁ W ZESZŁOROCZNEJ AKCJI ZBIÓRKOWEJ NA SFOS.

W akcji zbiórkowej na SFOS w ub. roku jedno z pierwszych miejsc wśród powiatów wojew. warszawskiego zajął pow. Grodzisk Mazowiecki. Wyniki zbiórki tego powiatu przewyższają całoroczny preliminarz o przeszło 16%. Na 17 terenowych Komitetów Odbudowy Warszawy działających w pow. grodziskim - 11 wykonało plan zbiórki z bardzo dużą nadwyżką. Przede wszystkim wymienić tu należy wyniki Komitetu gminy Helenów, który uzyskał 177% zaplanowanej sumy, oraz gmin Guzów i Skuły i miasta Grodziska, które osiągnęło 50-procentową nadwyżkę preliminarza. Wyróżniły się również gminy Młochów, Brwinów, Pass, Radziejów i miasta Mszczonów i Błonie.

Ogółem pow. Grodzisk Mazowiecki zebrał dla Warszawy w ub. roku blisko 5.300.000 zł.

DZIECI TWORZĄ SZKOLNE KOŁA " ODBUDUJEMY WARSZAWĘ "

Z różnych stron kraju nadchodzą wiadomości o powstawaniu szkolnych kół "Odbudujemy Warszawę", obejmujących młodzież nie wyłączając najmłodszej dziatwy.

Oto dzieci ze szkoły powszechnej we wsi Gorzelin donoszą w liście do NROW o zorganizowaniu koła " Odbudujemy Warszawę ". Chodzi nas do szkółki zaledwie 34 dzieci, piszą mali korespondenci. W październiku ub. roku z inicjatywy naszej nauczycielki założyliśmy " Szkolny Komitet Odbudowy Warszawy". Komitet liczy 23 członków. Składki miesięczne wynoszą po 5 zł, które chętnie płacimy. Więcej nie mamy, bo jesteśmy dziećmi niebogatych rodziców.

Dzieci w Gorzelinie zebrały w ciągu 4-ch miesięcy ub. roku 450 zł, a w zeszłym miesiącu wpłaciły składki za całe bieżące półrocze w sumie 700 zł, które, jak piszą w zakończeniu listu, proszą przyjąć " jako skromny dar na odbudowę naszej kochanej Warszawy ".

X

Młodzież szkolna wojew. rzeszowskiego zebrała w 4-tym kwartale ub. roku na odbudowę Warszawy 1.109.644 zł. Wynikiem tym wojew. rzeszowski zakwalifikowało się w akcji szkolnej na jedno z pierwszych miejsc, mimo, że należy do województw najbardziej zniszczonych działaniami wojennymi. Podobne wyniki zawdzięcza wojew. rzeszowski wyjątkowo ofiarnej pracy nauczycielstwa, które przez głębokie uświadczenie dzieci i rodziców znalazło szerokie poparcie w tej akcji zarówno w miastach i miasteczkach, jak w biednych wsiach.

Należy też podkreślić bardzo ożywioną działalność, prowadzoną na tym polu przez Wojewódzki Szkolny Komitet Odbudowy Warszawy w Rzeszowie. W 16-tu powiatach czynne są już Powiatowe Szkolne Komitety Odbudowy Warszawy.

W uznaniu wydatnej współpracy Komitetów Szkolnych, które w dużym stopniu przyczyniły się do osiągnięcia przez wojew. rzeszowski dobrych wyników zbiórki na SFOS w ub. roku, Wojewódzki Komitet Odbudowy warszawy przeznaczył część nadwyżki zbiórki na odbudowę burs dla młodzieży w Lubaczowie i w Jasielu.

DAR POLAKÓW Z BRATYSŁAWY NA SFOS

Z okazji rozpoczęcia działalności Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Bratysławie, miejscowi Polacy na pierwszym posiedzeniu Związku przeprowadzili między sobą zbiórkę na odbudowę Warszawy. Zebrana sumę w wysokości 2.200 koron, przekazano Konsulatowi R.P. w Bratysławie, za którego pośrednictwem dar przesłany został do Naczelnej Rady Odbudowy Warszawy.

I N F O R M A C J A   P R A S O W A

Naczelnej Rady Odbudowy m.st. Warszawy

Wtorek, dnia 15 lutego 1949 r.

nr 14

SIEDZIBA RADY PAŃSTWA

Gmach Rady Państwa w Alejach Ujazdowskich na wprost Łazienek, jest jednym z największych budynków w Warszawie. Przed wojną mieścił się tu Główny Inspektorat Sił Zbrojnych. Kompleks gmachów przed zniszczeniem w 1939 r. składał się z dwupiętrowego budynku frontowego, o długości 164 m i trzech skrzydeł poprzecznych. Podczas Powstania w jednym ze skrzydeł mieściło się krematorium, będące uzupełnieniem miejsca kaźni Gestapo w Alei Szucha. We wrześniu 1944 r. skrzydło to zostało przez Niemców zupełnie zniszczone dla zatarcia śladów zbrodni. Obecna odbudowa nie objęła tej części. Resztę zgliszcz zrównano z ziemią, a na miejscu będącym świadkiem martyrologii Polaków stanie z czasem pamiątkowa tablica.

Odbudowę gmachu rozpoczęto 1946 r. Przebudowie uległo głównie wnętrze dawnego gmachu. Złożone ono było przeważnie z wielkich i wysokich sal i, jako nie odpowiadające potrzebom nowoczesnego budynku biurowego, musiało być gruntownie przebudowane. W stanie surowym budynek gotowy był już przy końcu 1947 r., a na jesieni ub. roku całkowicie ukończony, oddany został do użytku. Plany przebudowy projektował inż. arch. St. Dobrowolski.

Do wewnętrznej przebudowie gmach liczy obecnie przeszło 90.000 m sześć. kubatury. składa się z 345 pomieszczeń, a między innymi ze 180 izb biurowych, 20 izb reprezentacyjnych i gabinetów członków Rady Państwa oraz dwóch sal na zebrania, jednej na 200 osób, drugiej na 800 osób, mieszczącej się w nadbudowanym środkowym skrzydle poprzecznym.

W przeciwieństwie do przeprowadzonych zmian wnętrza, zewnętrzny wygląd gmachu pozostał w dawnym charakterze. Jedyne front został nieco podwyższony, co przy równoczesnym obniżeniu namiernej wysokości 2-go piętra, pozwoliło na zbudowanie nowej kondygnacji. Przybyła również kamienna attyka w formie balustrady, obiegająca górne części budynku frontowego. Nowym elementem jest przebudowana według projektu prof. Krzywdy-Folkow-

skiego, elewacja przy głównym wejściu. Dzięki znacznemu wysunięciu tej części przed płaszczyznę całego frontu, uzyskana została mocne zaakcentowanie głównego wejścia do gmachu. Nad wejściem od frontu wykonany będzie fresk, projektowany przez artystę-malarza B. Urbanowicza.

Estetyczne urządzenia wewnętrzne są dziełem szeregu znanych artystów. Meble w salach zebrań i pomieszczeniach reprezentacyjnych projektował architekt J. Bogusławski, a wykonane zostały przez Zjednoczenie Przemysłu Drzewnego w swych fabrykach w Bydgoszczy, Krakowie, Poznaniu, Jarocinie, Gościcinie i Cieszynie. Roboty złotnicze i kowalskie, a wśród nich dużej wartości artystycznej żyrandole, kraty, latarnie, ornamenty metalowe na drzwiach i szklanym suficie, będące dziełem rzeźbiarza Henryka Grunwalda, wykonała spółdzielnia "Rzemiosło i Sztuka" oraz firmy Bracia Łopieńscy, Szmalenberg, Gontarczyk i Konderak. Dekoracje z kamienia rzeźbił rzeźbiarz St. Sikora.

Piękny gmach Rady Państwa powstał wspólnym wysiłkiem polskiego architekta, artysty i robotnika. Wszyscy włożyli wiele starań i pracy, by powstało dzieło godne siedziby najwyższej instytucji w Państwie.

(Powyższe szczegóły szeregimy z tygodnika "Stolica" nr 8 z dn. 20 lutego r.b., który notatkę na ten temat ilustruje szeregiem ciekawych zdjęć wewnętrznych urządzeń gmachu).

PIĘKNY PRZYKŁAD GMINY ŚWIESZYN

Grono pracowników biurowych Zarządu Gminy Swieszyn w wojew. szczecińskim, chcąc przyjąć z dorazną pomocą odbudowie Stolicy, zainicjowało zbiórkę na SFOS. Ofiary pracowników Zarządu Gminy i szczery zapal inicjatorów w przeprowadzaniu zbiórki zdołały wciągnąć do akcji znaczną część ludności Swieszyna. Zbiórka zakończyła się wielkim sukcesem, przynosząc 10.000 zł, które na życzenie ofiarodawców wpłacone zostały na konto SFOS jako "cegielka do uświetnienia warzawy".

SPORTOWCY OLSZTYŃSCY - WARSZAWIE

Na posiedzeniu Wojewódzkiej Rady Sportowej Związków Zawodowych w Olsztynie zapadła uchwała, w myśl której 800 sportowców związkowych m. Olsztyna pracować będzie przez dwie niedziele na oświadczenie warszawy. W jedną niedzielę staną do bezpłatnej pracy przy odbudowie olsztyńskiego Domu Młodzieży, wznoszonego z funduszy SFOS, w drugą - będą odgruzowywali Olsztyn. Zarząd Miejski wypłaci im normalną aniówkę, która przekazana zostanie Miejskiemu Komitetowi Odbudowy Warszawy jako dar od sportowców olsztyńskich.

KOMITET WYKONAWCZY
MAGZELNEJ RADY ODBUDOWY W-wy
w W-wie, ul. Chocimska 31-2

Biblioteka Techniczna
W/m.ul.Górnośląska nr 45

Sprawa Odbudowy Warszawy
Opłata poczt. ruczel. za: M. P. i T.
Nr. P. K. 233 z dn. 27 VII-1946 r.

Naczelnej Rady Odbudowy m.st. Warszawy

Wtorek, dnia 22 lutego 1949 r. nr 15

ILE ZEBRALISMY NA SFOS

Według zestawień na dzień 21 lutego, ogólna suma ofiar na Społeczny Fundusz Odbudowy Stolicy, wpłaconych od początku akcji zbiorczej osiągnęła 3.808.189.917 zł.

W bieżącym roku wpływy SFOS wyniosły 440.590.165 zł.

ODBUDUJMY WYŻSZE UCZELNIE STOŁECZNE

Pod hasłem " Odbudowa wyższych uczelni - to nauka dla mas ", Stołeczny Komitet Odbudowy Warszawy zorganizował wielką loterię fantową, z której dochód przeznaczony jest na odbudowę waższych uczelni warszawskich.

W spadku po gospodarce hitlerowskiego okupanta Warszawa otrzymała dawne uczelnie w stanie zupełnego zniszczenia. Władze państwowe prowadzą na odcinku wyższych uczelni wielkie roboty inwestycyjne, ale i społeczeństwo w miarę swych możliwości winno dopomóc w prowadzeniu tej akcji. Odbudowa warszawskich uczelni jest obowiązkiem nas wszystkich. Wspólnym wysiłkiem powinniśmy przyczynić się do odbudowy i rozszerzenia tych najwyższych placówek nauki i kultury, by mogły w pełni wykonać swe zadania i zaspokoić głód wiedzy najszerszych mas młodzieży polskiej.

Loteria akademicka ułatwi każdemu z nas złożenie ofiary. Koszt losu wynosi 200 zł. wydatek ten służy dobrej sprawie, a jednocześnie pozwala wygrać cenny lub pożyteczny przedmiot.

Wśród ofiarowanych przez Warszawę fantów wielomilionowej wartości, znajduje się: 12-osobowe srebrne nakrycie stołowe, maszyny do pisania, rowery, obrazy, rzeźby, radioaparaty, instrumenty muzyczne, meble, wyroby skórzane i wiele, wiele innych.

Sprzedazą biletów loteryjnych zajmuje się 1) Stołeczny Komitet Odbudowy Warszawy, Chocimska 31, I piętro, 2) Dzielnicowe Komitety Odb. Warszawy (Chocimska 31, I piętro, szustra 4/6 - Urząd Skarbowy, Młynarska 2 - kancelaria szkoły im. gen. Sowińskiego, ul. Haukego 1 na Żoliborzu, Stalowa 6 i Grochowska 138, księgarnia), 3) kasy i resorty m.st. Warszawy, 4) Urzędy Skarbowe, 5) Urzędy pocztowo-telegraficzne, 6) listonosze, 7) inkasenci Elektrowni i Gazowni, 8) kolektury Loterii Państwowej, 9) spółdzielnie, 10) Bratnie Pomocę studentów. 11) ZMP, 12) ZAMP, 13) Związki zawodowe i ich delegaci w zakładach pracy, 14) Zw. Straży Pożarnych, 15) Zw. Drogistów.

Sprawa Ochrony Własności
Opłać pocztę ryczałt. za 17 M. P. 17
Nr. P. K. 233 z dn 27 VII 1926

Biblioteka Techniczna
W/m. ul. Górnośląska nr 45

WILKI WROBIAWSKI
KASZELNEJ KAWY GARDOLFI W-W
W-wie, ul. Chocińska 31.

Biblioteka Techniczna
W/m. ul. Górnośląska nr 45

KOMITET WYKONAWCZY
NACZELNIK
* W-wie, ul. Chocimska 31-2

SPISOWY
Opłać poczt. przesyłką
M. P. I. C.
27 VII-1949
Mr. P. K. 233 z dn 27 VII-1949

INFORMACJA PRASOWA

Naczelnej Rady Odbudowy m.st. Warszawy

Wtorek, dnia 1 marca 1949 r.

nr 17

NA TRASIE W-Z

Most, tunel i wiadukty - są głównymi punktami Trasy W-Z, gdzie skupiają się obecnie najintensywniejsze roboty.

Na moście, dzień i nocą, trwają prace przy układaniu i nitowaniu blach stanowiących podłoże jezdni. Trzy przęsła są już gotowe. Równocześnie, między głównymi dźwigarami układa się w dalszym ciągu rury wodociągowe i kanalizacyjne.

Przy wiadukcie mariensztadzkiem, gdzie zakończone już zostało uzbrojenie, rozpocznie się lada dzień betonowanie części przejazdowej. Jest to ostatni etap budowy tego wiaduktu. W wiadukcie nad Wisłostradą wykańcza się układanie zbrojenia jezdni.

Największe roboty koncentruje w tej chwili budowa tunelu dla pieszych obok głównego tunelu. Tunel ten w postaci podziemnego korytarza prowadzi będzie do ruchomych schodów, którymi przechnodnie z Trasy W-Z będą mogli wy dostać się na Krakowskie Przedmieście. Ze względu na bliski termin montażu schodów, roboty prowadzone są tu dzień i nocą. Obecnie - na dzień gotowego już wykopu układane są ławy gruzobetonowe pod boczne ściany tunelu.

Od połowy marca, roboty na Trasie W-Z ruszą pełną parą i na wszystkich odcinkach Trasy prowadzone będą na trzy zmiany.

GRAMY NA LOTERII FANTOWEJ NA ODBUDOWĘ WYŻSZYCH UCZEJNI

Nie często zdarza się sposobność nabycia wartościowego przedmiotu takim kosztem. Okazją takiej korzystnej tranzakcji daje loteria fantowa zorganizowana przez Stołeczny Komitet Odbudowy Warszawy na odbudowę wyższych uczelni. Dla uczestników loterii zebrane zostały tysiące cennych wygranych. Są tam maszyny do pisania, rowery, radioaparaty, pióra wieczne, kupony na ubrania, meble i wiele innych, a oprócz tego liczne premie, wśród których zwraca uwagę srebrne nakrycie stołowe na 12 osób. Każda z tych rzeczy, wartości od 3.000 do 35.000 zł., może stać się własnością posiadacza szczęśliwego losu, kupionego tylko za 200 zł. Tem niewielki wydatek daje możliwość wygrania cennego fantu, a równocześnie jest ofiarą na piękny cel.

Bilety loteryjne są już w sprzedaży na mieście w szeregu punktów.

W śródmieściu można je nabyć w kolekturach Loterii Państwowej Dzie rżanowskiego - ul. Nowy Świat nr 30 - J. Langera - ul. Marszałkowska nr 96 - St. Bajtyngera - ul. Sikorskiego nr 13 - E. Świecy - ul. Nowogrodzka nr 30 (Bank Rolny), w Zarządzie Ligi Kobiet - ul. Poznańska nr 3, w Biurze Cechu Fotografów - ul. Zgoda nr 3, w Zrzeszeniu Prywatnego Przemysłu Chem. - al. Jerozolimskie nr 9 oraz w Urzędach Skarbowych i Pocztowych - ul. Piłusa XI nr 38, Lindleya nr 14, Szustra nr 4/6, al. Niepodległości nr 132, Filtrowa nr 62.

BIURO WYKONAWCZE
NASZEJ RASY OSOBY W-wy
w W-wie, ul. Chocimska 31-2

SPRAWA Odbosowy WARSZAWY
Opłata poczt. ryczałk. zarz. M. P. i T.
Nr. P. R. 233 z dn 27 VII-1946 e.

Biblioteka Techniczna
W/m. ul. Górnośląska nr 45

wie. Wskutek ustawienia frontem do północy, tracił wyraz plastyczny i piękna postać Lotnika - dzieło Wittkego - wyglądała, jak ciemna, płaska sylweta. W obecnej chwili pl. Unii również ze względów komunikacyjnych nie nadaje się zupełnie, jako miejsce na pomnik.

Na miejscu pomnika Sopera, buduje się gmach Ministerstwa Obrony Narodowej.

Pomnik Bogusławskiego, dłuta prof. Szuczekowskiego, powróci na swe dawne miejsce przed teatrem Wielkim. W przyszłości przed drugim skrzydłem gmachu teatru, na wprost pałacu Blanka, projektowane jest ustawienie pomnika Moniuszki.

Kiliński, postawiony na prowizorycznym cokole z cegły, będzie nieco przesunięty, w związku ze zmianą rozplanowania placu Krasińskich.

Oprócz tych dawnych pomników, Warszawa otrzyma dwa nowe, ofiarowane jej przez Szczecin. Są to: marmurowa kopia figury Mojżesza Michała Anioła oraz odlew posągu kornego Colleonego, dzieło Veroccia.

Co do Mojżesza - wysuwany jest projekt ustawienia figury w odbudowującym się kościele Wszystkich Świętych, w którym znalazłby otoczenie bardzo zbliżone do oryginału rzymskiego. Pomnik wymaga kilku zabiegów konserwacyjnych, uszkodzony bowiem został podczas transportu ze Szczecina.

Miejsce dla pomnika Colleonego nie zostało jeszcze ostatecznie wybrane. Sprawa jest o tyle trudna, że postać weneckiego kondotiera niczym nie jest związana z Warszawą. Nie może też jego pomnik zdobić reprezentacyjnego placu stolicy. Pomnik należy traktować jedynie, jako wspaniałe dzieło sztuki. Prawdopodobnie pomnik stanie przy pałacu Raczyńskich, odbudowywanego na siedzibę Akademii Sztuk Pięknych, gdzie znalazłby odpowiednie otoczenie na tle drzew. Stanałby frontem do ul. Traugutta, a bokiem do przedłużenia ul. Czackiego.

(kilka powyższych szczegółów o pomnikach warszawskich zaczerpniętych zostało z nr 10 Tygodnika "Stolica", z dn. 6 marca 1949r.)

KOMITET WYKONAWCZY
RADZIELSKIEJ PARTII GOSPODARSTWA W-ego
w W-wie ul. Górnosłaska 31-2

Biblioteka Techniczna
W/m. ul. Górnosłaska nr 45

INFORMACJA PRASOWA

Naczelnej Rady Odbudowy m.st. Warszawy

Wtorek, dnia 3 marca 1949 r.

nr 19

POŁ MILIARDA ZŁOTYCH ZEBRAŁ S.F.O.S. W BIEŻĄCYM ROKU

Według zestawień na dzień 3 marca od 1 stycznia rb. wpłynęło na SFOS. 502.000.000 zł. W porównaniu z wpływami za ten sam okres w ubiegłym roku, stanowi to wzrost przeszło 242% rocznie.

Ogółem od początku trwania akcji wpłacono na odbudowę Warszawy 3.870.281.953 zł.

DZIECI SZKÓŁ KRAKOWSKICH WSPÓŁZAWODNICZĄ W ODBUDOWIE STOLICY

Na pomysłowy sposób ożywienia akcji na rzecz Warszawy wpadło Szkolne Koło "Odbudujemy Warszawę" przy Szkole Państwowej nr 19 w Krakowie. Celem wzbudzenia zainteresowania akcją najmłodszej dziatwy, opiekun Koła zainicjował współzawodnictwo między trzema niższymi klasami, która z nich pierwsza odbuduje szkołę w Warszawie. Terenem odbudowy był ... karton z narysowanym konturem szkoły na tle ruin. Szkołę budowała każda klasa osobno przez naklejanie na rysunku znaczków po 2,5 i 10 zł. Nie minęło 2 tygodnie, a dwie szkoły były odbudowane: rywalizujące ze sobą klasy I i II w jednym dniu ukończyły naklejanie znaczków.

Wynikiem tej pomysłowej akcji było zebranie sumy około 5.000 zł., którą Koło Szkolne wpłaciło na SFOS., jako doraźną ofiarę.

Za przykładem Szkoły nr 19 poszły inne szkoły. Dziś w szeregu szkół krakowskich trwa gorąca rywalizacja, która klasa najwięcej przyczyni się do odbudowy stolicy.

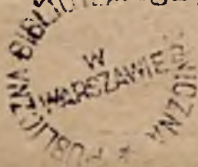
Pomysł wart rozpowszechnienia wśród szkół całego kraju.

ZAMIAST PREZENTU - ZBIÓRKA NA S.F.O.S.

Nauczyciele i uczniowie Liceum Pedagogicznego w Siennicy koło Mińska Mazowieckiego, chcąc uczcić imieniny Dyrektora Szkoły, Kazimierza Gnońńskiego, przeprowadzili między sobą zbiórkę pieniężną i zebraną sumę, zamiast na tradycyjny prezent, przeznaczyli na odbudowę Warszawy. S.F.O.S. uzyskał w ten sposób 15.725 zł.

ŚWIADCZENIA SPÓŁDZIELCZOŚCI NA S.F.O.S.

Zarząd Centralnego Związku Spółdzielczego uregulował w sposób jednolity sprawę świadczeń spółdzielczości na rzecz organizacji społecznych i charytatywnych ze szczególnym uwzględnieniem Społecznego Funduszu Odbudowy Stolicy (SFOS.)

Świadczenia spółdzielczości na powyższe cele ustalone zostały w globalnej wysokości 0,3% obrotów (ze sprzedaży towarów handlowych produkcji własnej i obcej oraz towarów skupu) przyczym wszystkie spółdzielnie, z wyjątkiem spółdzielni wykazujących straty, winny odpowiednie kwoty przelewać co miesiąc do swych central. Z powstałych w ten sposób funduszy centrale spółdzielni i centrale spółdzielczo-państwowe przeznaczają w pierwszym rzędzie 25% na SFOS., przelewając odpowiednie kwoty na centralne konto SFOS.

Niezależnie od tych świadczeń, centrale i spółdzielnie, dla których uchwała Zarządu Centralnego Związku Spółdzielczego przewiduje przeznaczanie 10% nadwyżki bilansowej na cele społeczne, będą dokonywały szczegółowego podziału tych kwot w całości, lub części., zgodnie z uzasadnionymi potrzebami, które będą zgłaszane przez organizacje społeczne i charytatywne. Niewątpliwie również i z tego źródła wpływać będą odpowiednie kwoty na SFOS. Przyznawanie tych kwot dokonywać będą corocznie walne zgromadzenia członków poszczególnych spółdzielni, lub na podstawie ich upoważnienia, Rady Nadzorcze i Zarządy Spółdzielni.

KUPUJEMY LOSY LOTERII AKADEMICKIEJ

Gazownia, Elektrownia i Miejskie Zakłady Komunikacyjne, zawsze spieszyły z pomocą wszelkim imprezom na odbudowę Warszawy. Również i teraz, gdy Stołeczny Komitet Odbudowy Warszawy urządził loterię na odbudowę wyższych uczelni, Gazownia, Elektrownia i M.Z.K., jako jedne z pierwszych, zaoferowały usługi i w myśl postanowień swych Rad Zakładowych, podjęły się rozsprzedaży losów.

Na terenie Elektrowni, loteria znalazła oddanego propagatora w osobie naczelnika J.Przybylskiego, który z całym zapałem zajął się sprzedażą losów wśród pracowników Elektrowni, a przy współudziale inkasentów - rozprawieniem ich między szerszą publicznością.

Gorącego poparcia doznała Loteria wśród pracowników Gazowni. Nad całością akcji czuwają tu obywatele: Jaczewski i Serafin, członkowie Rady Zakładowej.

Kilka tysięcy losów do rozsprzedaży wśród pracowników M.Z.K. i członków ich rodzin przyjęli obywatele: Siemianiki Cześniak, którzy wraz z inspektorem Gędziorskim i inż.M.Iwanowskim skupili w swych rękach całość akcji loteryjnej na terenie M.Z.K.

W zeszłorocznej sprzedaży cegiełek na odbudowę Warszawy, ofiarni pracownicy przedsiębiorstw miejskich dali SFOS.owi przeszło 2.000.000 zł. Można być pewnym, że obecna akcja na odbudowę wyższych uczelni przyniesie nie mniejszy sukces, tym bardziej, że poszczególne przedsiębiorstwa postanowiły ze sobą współzawodniczyć, które więcej sprzeda losów. Pierwsze wystąpiły M.Z.K., rzucając wyzwanie: "Wodociągom i Kanalizacji" oraz "Służbie Zdrowie".

Biuletyn Techniczny
Opłata pocztowa ryczałt. z z. M. P. 1.
Nr. P. K. 233 z dn. 27 VII-1946 r.

KOMITET WYKONAWCZY
RAZEMNEJ RAZY BRONIMY W-WY
w W-wie, ul. Chocimska 31-2

Biblioteka Techniczna
W/m. ul. Górnośląska nr 45

INFORMACJA PRASOWA

Naczelnej Rady Odbudowy m. st. Warszawy

Piątek, dnia 11 marca 1949 r.

nr 20

PÓŁ MILIONA CEGIEŁ OD JUNAKÓW Z WROCŁAWIA

Wrocław, obok Szczecina, jest w tej chwili głównym dostawcą cegieł dla Warszawy. Setki robotników zajętych jest tam rozbiórką zburzonych domów i sortowaniem cegły, którą następnie transportuje się do Warszawy. W najbliższym czasie do pomocy robotnikom staną junacy S.P. W ten sposób, choć zdala od Warszawy, junacy wrocławscy wezmą udział w jej odbudowie.

W związku z bliską pracą, hufiec junaków S.P. przy fabryce wagonów "Pafawag", zebrany na akademii z okazji pierwszej rocznicy istnienia organizacji, postanowił jaknajwydatniej przyczynić się do odbudowy stolicy i zobowiązał się oczyścić i przygotować do wywozu pół miliona cegieł. Celem zmierzenia swych sił i dla przykładu innym, hufiec zainicjował współzawodnictwo i rzucił wyzwanie w rywalizacji w wydajności pracy hufcowi przy fabryce "Mio" oraz innym hufcom wrocławskim.

PRACOWNICY GASTRONOMICZNI ODBUDOWUJĄ WYŻSZE UCZELNIA

Pracownicy przemysłu gastronomicznego nieraz składali dowody żywego zainteresowania się odbudową stolicy i zawsze spieszyli i spieszą z pomocą zbiórce na SFOS., czy to w formie stałych świadczeń, czy współpracy we wszelkich imprezach na ten cel. Zeszłoroczna sprzedaż znaczków na odbudowę stolicy dobrze pamięta współpracę pracowników gastronomicznych. Dzięki ich Związkowi, SFOS. uzyskał wtedy z górami 850.000 zł.

Dziś, gdy Stołeczny Komitet, starając się o zwiększenie funduszy na odbudowę wyższych uczelni, zorganizował loterię fantową, Związek pracowników gastronomicznych był jednym z pierwszych, zaofiarowujących usługi w rozpowszechnianiu biletów. Zarząd wezwał członków Związku do nabywania losów i zobowiązał się przytem, że sprzeda losów conajmniej za 1 milion zł.

x

Sprzedawcy biletów loteryjnych nie mogą narzekać na kłopoty w rozsprzedaży. Losy szybko rozeszły się wśród publiczności, gdyż nie brak chętnych, którzy chcą pomóc wyższym uczelonom, a przytem mieć szansę cennej wygranej. Jak idzie sprzedaż może świadczyć fakt, że jeden z kolektorów, absolwent Wydziału Medycznego, ob. Miron Paciorkiewicz, sam w ciągu zaledwie tygodnia sprzedał losów za przeszło 80.000 zł.

Miejsca sprzedaży, rozrzucone w kilkuset punktach miasta, mogą dobrze obsłużyć wszystkich nabywców losów. Losy sprzedawane są nawet na targu warzyw, na t.zw. "Zieleniaku" przy ul. Ząbkowskiej na Pradze, gdzie właściciele straganu, ob. Kurc i Kłyszewski, dla wygody klientów targowiska zaopatrzyli się w kilkaset losów.

ŁOMŻA - DLA STOLICY

w ubiegłym roku zebrała półtora miliona zł.

Podziwiamy często wspaniałe wyniki akcji na rzecz Warszawy niektórych okolic kraju. Rekordy świadczeń pojedynczego obywatela, czy wysokość ogólnej sumy na SFOS., bądź stopień wykonania planu zbiórkowego, - zdobyły głośne imię dla wielu miejscowości. Listę ich uzupełnia teraz Łomża, o której dotychczas było cicho, a która wraz ze swym powiatem wykazać się może w ub. roku niezwykłymi postępami akcji dla Warszawy. Dość powiedzieć, że Łomża i powiat łomżyński w drugim półroczu uzyskały sumę przeszło 200 razy większą, niż w pierwszym i zebrawszy ostatecznie blisko 1/2 miliona zł., wykonała roczny preliminarz zbiórkowy w 217%.

Tak wspaniałe owoce przyniosła gorliwa praca Powiatowego Komitetu Odbudowy Warszawy w Łomży, a zwłaszcza jego przewodniczącego - ob. Czochońskiego i sekretarza Komitetu - ob. Rakowicza. Ich zapał dał przykład innym i pobudził ludność do świadczeń. Pierwsi zgłosili się pracownicy zakładów ceramicznych, pracownicy szpitala św. Ducha, a za nimi cały świat pracy, deklarując stałe, miesięczne składki. Godną podkreślenia jest ofiarność pracowników sądowych, którzy opodatkowali swe pensje w wysokości 1% i od jesieni ub. roku wpłacają co miesiąc na SFOS. blisko 8.000 zł.

Duży udział w świadczeniach wykazuje ludność okolicznych wsi. Z nich wyróżnia się ofiarnością wieś Kołaki i Łomżyca. Bardzo mały natomiast wkład wnoszą jeszcze wolne zawody (w Łomży 3-ch lekarzy wpłaciło w sumie zaledwie 1.260 zł.), a na terenie wiejskim zdarzają się niekiedy miejscowości w rodzaju Bożejowa, gdzie zarządy gminne dziwnie niechętnie odnoszą się do akcji zbiórkowej.

Na szczęście podobnych przykładów jest niewiele. I choć nie przynoszą one zaszczytu, nie mogą przyćmić pięknych osiągnięć ziemi łomżyńskiej w akcji na rzecz Warszawy.

Sprawa Odbudowy Warszawy

Biuletyn poczt. ryczał. 70 z M. P. i E.

Nr. P. K. 233 z dn. 27 VII 1946 r.

Biblioteka Techniczna
W/m. ul. Górnośląska nr 45

WARSZAWA
Biuletyn poczt. ryczał. 70 z M. P. i E.
W-wie, ul. Chocimska 31-3

I N F O R M A C J A   P R A S O W A
Naczelnej Rady Odbudowy m. st. Warszawy

Wtorek, dnia 15 marca 1949 r.

nr 21

NA KOLONII MARIENSZTAŁZKIEJ PRZYBYWAJĄ NOWE DOMY

Piąta seria domów kolonii mieszkalnej na Mariensztadzie, obejmująca pięć nowych budynków, wznoszonych przy ul. Bednarskiej i Białoskórniczej, wkrótce gotowa będzie w stanie surowym. Trzy domy są już pod dachem, na dwóch pozostałych przystąpi się w najbliższych dniach do układania wiązań dachowych. Wszystkie domy wykończone będą i oddane do użytku w końcu kwietnia, dając ludności 80 nowych izb mieszkalnych. Wraz z piątą serią budynków, osiedle Mariensztadzkie liczy w tej chwili 26 kamieniczek.

Równocześnie prowadzona jest budowa następnej serii domów, oznaczonej nr 5 a i przygotowuje się teren pod budowę domów serii szóstej, które staną przy ul. Bednarskiej, od Sowiej, w kierunku Krakowskiego Przedmieścia.

CZECHOSŁOWACJA BUDUJE SZKOŁĘ W WARSZAWIE

Znany przyjaciel Polaków i gorący propagator hasła odbudowy Warszawy na terenie Czechosłowacji, dr Wacek, Prezydent m. Pragi, w dalszym ciągu prowadzi podjętą przez siebie akcję zbiórkową. Ostatnio dr Wacek zapelował o poparcie zbiórki do Miejskich Rad Narodowych w Czechosłowacji, wzywając je do składania ofiar na budowę szkoły dla dzieci w Warszawie. W odpowiedzi na apel, pierwsze przystąpiły do akcji zbiórkowej Miejskie Rady Narodowe na Śląsku za Olzą, a przede wszystkim - ośrodek górniczy w Karwinie.

POLACY ZAGRANICĄ - NA ODBUDOWĘ WARSZAWY

Z polskich placówek zagranicznych stale napływają do Warszawy ofiary na SFOS., wpłacane przez członków kolonii polskich w różnych państwach. W zbiórce biorą również udział sami pracownicy naszych Poselstw i Konsulatów, którzy opodatkowali się na fundusz odbudowy Warszawy i co miesiąc przesyłają swe świadczenia.

Wśród tego rodzaju ofiar SFOS. otrzymał ostatnio z Poselstwa i Konsulatu Generalnego RP. z Brukseli - 49.603 zł., z Konsulatu w Glasgow - 73.118 zł. i od personelu Konsulatu w Lyonie - 5.384 zł., zebrane z doraźnej kwesty wśród pracowników.

Ambasada w Rzymie przesłała 167.003 lirów, jakie wpłynęły na jej ręce od kolonii polskiej we Włoszech w ciągu ostatniego kwartału ub. roku.

WZOROWE SZKOLNE KOŁO " ODBUDUJEMY WARSZAWĘ "

Prowadzeniem akcji na rzecz odbudowy Warszawy wśród młodzieży, zajęły się Szkolne Koła "Odbudujemy Warszawę", tworzone przy każdej szkole na terenie całej Polski. Choć dotychczas jeszcze nie we wszystkich szkołach zorganizowane zostały podobne koła, istniejąca już sieć pracuje owocnie, czego jednym z dowodów są pokaźne sumy, jakie wpływają na SFOS. z drobnych składek członków Kół OW.

Na terenie Warszawy czynnych jest przeszło 120 kół szkolnych. Dalsze są w trakcie tworzenia.

Pierwsze szkolne koło O.W. w stolicy powstało przed półtora rokiem w szkole handlowej im. Roeslerów, obejmując od samego początku wszystkich bez wyjątku uczniów. Koło O.W. przy szkole im. Roeslerów należy do grupy najczynniejszych kół w całym kraju.

Członkowie tego koła zawsze pierwsi stają na wezwanie, gdy chodzi o pomoc w jakiejś akcji, czy imprezie na rzecz Warszawy. W ubiegłym roku uczestniczyli we wszystkich kwestach na SFOS., szczególnie licznie obsadzając niedzielne zbiórki wrześniowe, na które każdorazowo delegowali po stu kwestarzy. Organizowali nadto między sobą doraźne zbiórki, a oprócz datków pieniężnych, dawali własną pracę przy porządkowaniu miasta. Dziełem rąk uczniów szkoły im. Roeslerów jest doprowadzenie do porządku skweru na pl. Zawiszy, uczniowie ich pracowali przy porządkowaniu ogrodu Saskiego, a w grudniu ub. roku, gdy razem ze Szkolnym Kołem ZMP., powzięli myśl wykonania Czynu Kongresowego, zgłosili się do roboty w ogródku Jordanowskim przy ul. Opaczewskiej, gdzie usypali tor saneczkowy, zniwelowali dno basenu ślizgawkowego i pomagali przy rozbiórce schronów. Równocześnie Koło rozwija ożywą akcję propagandową i drogą organizowania odczytów wygłaszanych przez członków Koła podłębia i rozszerza wiadomości o stolicy, o jej przeszłości i obecnej odbudowie. Miarą żywotności Koła i zainteresowania się jego członków sprawami Warszawy może służyć fakt, że Koło wydaje własną gazetkę ścienną, która co tydzień przynosi różne wiadomości o Warszawie.

Praca Koła szkoły im. Roeslerów prowadzona jest wzorowo i może służyć za przykład dla innych szkół. Nic też dziwnego, że Koło to zostało przedstawione do złotej odznaki Odbudowy Warszawy.

Obecny Zarząd Koła, którego opiekunem jest prof. St. Wize, stanowią: Prezes - kol. E. Uścian-Szaciłowski, V. Prezes - kol. M. Lipiński, Sekretarz - kol. Z. Chądzyński i Skarbnik - kol. S. Sutkowski.

BIURO WYKONAWCZY
KANCELNEJ RASY ODBUDOWY W-wy
W-wia. ul. Chocimska 31-7

Biblioteka Techniczna
W/m. ul. Górnośląska nr 45

Sprawa Odbudowy Warszawy
Opłata poczt. gwarant. przez M. P. i T.
Nr. P. K. 233 z dn. 27 VII-1946 r.

I N F O R M A C J A P R A S O W A
Naczelnej Rady Odbudowy m.st. Warszawy

.....
Piątek, dnia 18 marca 1949 r. nr 22
.....

S.F.O.S. LICZY JUŻ PRAWIE 4 MILIARDY ZŁ.

Wzrastający stale stopień upowszechnienia stałych świadczeń na odbudowę Warszawy szybko zwiększa ogólną sumę S.F.O.S. W dniu 18 marca suma ta osiągnęła już prawie 4 miliardy zł. Ściśle - 3.998.034.667 zł., wkraczając lada dzień w okres zbiórki piątego miliarda.

Należy zwrócić uwagę, że zbiórka ostatniego, czwartego miliarda, trwała od grudnia m.b.roku t.j. przez $3\frac{1}{2}$ miesiąca. W porównaniu z poprzednimi etapami zbiórki, tempo wpływów na S.F.O.S. wykazuje stały i znaczny wzrost. Dość przypomnieć, że o ile zbiórka pierwszego miliarda trwała przeszło 12 miesięcy, drugi zebrano już w ciągu $7\frac{1}{2}$ miesiąca; trzeci w $4\frac{1}{2}$ miesiąca, czwarty zaś, jak już wspomnieliśmy, zaledwie w ciągu $3\frac{1}{2}$ miesiąca.

Tegoroczne wpływy S.F.O.S.'u wyrażają się sumę 630.579,295 zł.

W CZERWCU URUCHOMIONA ZOSTAJE STACJA WARSZAWA PODMIEJSKA

Niezależnie od Dworca Centralnego, który, jak wiadomo, stanie ~~.....~~ nad wykopem kolejowym, mniej więcej na wprost ul. Chałubińskiego, Warszawa będzie miała na linii średnicowej również dworzec w pobliżu ul. Marszałkowskiej. Będzie to właściwie przystanek kolejowy, przeznaczony wyłącznie dla ruchu podmiejskiego. Samo usytuowanie tego dworca wskazuje, że chodzi tu o przewiezienie pasażerów, zamieszkałych w osiedlach podstołecznych, a zatrudnionych w Warszawie - do centrum śródmieścia, skąd będą mogli wygodnie dostać się do miejsc pracy miejskimi środkami komunikacyjnymi.

Budynek stacji podmiejskiej stanie obok istniejącego dworca autobusowego P.K.S., bliżej al. Jeruzolimskich, perony zaś znajdować się będą w wykopie kolejowym na miejscu dawnego dworca głównego. Ze względu na inny charakter ruchu, wymagającego jaknajszybszego odprowadzenia tłumu pasażerów, perony zostaną poszerzone i inaczej ułożone, niż poprzednio. W sumie będzie ich trzy, każdy o długości 200 m., przy czym dwa zewnętrzne obsługiwać będą pasażerów odjeżdżających, jeden zaś w pośrodku, o szerokości 16 m., przeznaczony jest dla przyjeżdżających. W ten sposób osiągnie się upłynnienie ruchu i uniknie natłoku.

Z peronów podróżni wydostawać się będą na górny poziom po szerokiej pochylni, wiodącej do budynku stacyjnego, a stąd na ulicę.

Sam budynek stacyjny, stosunkowo niewielki, mieścić będzie poczekalnie, sale biletowe i szereg najniezbędniejszych urządzeń pomocniczych.

W tej chwili roboty przy budowie stacji prowadzone są na dolnym poziomie i obejmują budowę peronów i wykopów pod nowe tory. Z chwilą ukończenia tych prac, co ma nastąpić za cztery tygodnie, rozpocznie się stawianie pochylni, a następnie budynku stacyjnego.

W końcu czerwca r.b. dworzec podmiejski gotowy będzie na przyjęcie pierwszego pociągu, jaki wyruszy z dworca Wschodniego, po ukończeniu całkowicie na tym odcinku linii średnicowej.

SZKOLNE KOŁA "O.W." NA TERENIE WARSZAWY

Sieć Szkolnych Kół "Odbudujemy Warszawę" na terenie stolicy rośnie z każdym tygodniem, jednak nie objęła jeszcze wszystkich szkół, których Warszawa liczy około 360. Dotychczas takie Koła istnieją w 120-stu szkołach, t.j. w jednej trzeciej ogólnej ilości, licząc w sumie 30.000 członków. Najlepiej pod tym względem przedstawiają się w tej chwili szkoły podstawowe. Jedno Koło przypada tu na trzy szkoły. Najślabszą sieć Kół jest na terenie szkół zawodowych, w których dopiero co szósta szkoła ma zorganizowane Koło "O.W."

Jeśli chodzi o świadczenia pieniężne Kół "O.W.", zwraca uwagę szybki ich wzrost. W styczniu r.b. wpłynęło z tego źródła 75.000 zł., w lutym zaś - już 220.000 zł., czyli prawie 3 razy więcej.

Dla porównania warto przypomnieć, że w ciągu całego ub.roku, szkoły warszawskie wpłaciły na odbudowę stolicy 730.000 zł.

101 MILIONÓW ZŁ. NA S.F.O.S. OD POLAKÓW Z FRANCJI

W ub.roku wychództwo polskie we Francji, pragnąc zaokumentować swój sentyment dla Warszawy i wnieść realny wkład w jej odbudowę, postanowiło przyczynić się do usprawnienia komunikacji stołecznej przez zakupienie ze swych składek 20-stu autobusów dla Miejskich Zakładów Komunikacyjnych w Warszawie. Autobusy te zostały zakupione i znajdują się już w Warszawie. Wartość ich została komisyjnie oszacowana na kwotę 101.527.280 zł. Kwota powyższa zaliczona została do ogólnych wpływów S.F.O.S., jako dar w naturze Polonii we Francji.

Wielka ofiarność wychództwa we Francji, w przeważającej większości górników pracujących w północnych zagłębiach węglowych, która pozwoliła na zebranie tak poważnego funduszu, jest wymownym dowodem wyrobienia obywatelskiego paręset tysięcy rzeszy naszych rodaków, zarobkujących wciąż jeszcze na obczyźnie, lecz biorących żywy udział w dziele odbudowy stolicy swej Cjczyzny.

Sprawa o pozwolenie na wydobycie
Opola poczta, poczta, M. P. I. J.
Nr. P. R. 233 z dn. 27 VII 1946 r.

Biuletyn Techniczny
w/m. ul. Górnośląska nr 45

KAMIEŃ WYKONAWCZY
MASZYNELI NABY OSOBNIE W-WY
W - wie, ul. Chocińska 31-3

INFORMACJA PRASOWA

Naczelnej Rady Odbudowy m.st. Warszawy

Wtorek, dnia 22 marca 1949 r.

nr 23

NA TRASIE W-Z

Łada dzień na całej długości Trasy W-Z rozwiną się roboty pełnym rozmachem. Przygotowawcze prace do ostatniego etapu budowy, do czego wykorzystany był okres trudniejszych warunków atmosferycznych, są na ukończeniu i na każdym odcinku Trasy zebrany już został potrzebny materiał. Czeka się jeszcze tylko na części konstrukcyjne chodników na moście. Transport ten spodziewany jest z hut za kilkanaście dni.

Roboty na moście nie uległy żadnej przerwie. Układanie stalowych niecek pod jezdnię odbywa się już na ostatnich dwóch przęsłach i ukończone będzie z początkiem przyszłego tygodnia. Z tą chwilą, od strony warszawskiej, rozpoczęta została budowa właściwej jezdni, a więc sypanie podłoża betonowego, układanie podkładów i szyn marmatowych, a następnie asfaltowanie. W tym czasie zakładać się będzie konstrukcję chodników. Również na ukończeniu jest zakładanie pod mostem przewodów wodociągowych i gazowych.

Betonowanie części jezdnej obu wiaduktów: nad Wisłostradą i Mariensztadzkiego - musi czekać na ustąpienie się wyższej temperatury. Z betonowych robót prowadzone jest bez przerwy jedynie betonowanie bocznych ścian korytarza podziemnego, prowadzącego do ruchomych schodów. Również nie uległy przerwie roboty ziemne przy budowie zjazdów z tunelu na Wisłostradę.

W tunelu trwa budowa jezdni i wkrótce przystąpi się do dalszych prac przy zakładaniu urządzeń oświetleniowych i wentylacyjnych oraz wykładaniu ścian glazurą, przerwanych na okres ostatnich robót.

KAŻDY DRUKARZ KUPIJE LOS LOTERII AKADEMICKIEJ

Rada Zakładowa przy Spółdzielni Wydawniczej Wydawnictw Ludowych, chcąc zwiększyć rozsprzedanie losów loterii fantowej na odbudowę wyższych uczelni, zainicjowała konkurs rywalizacji pod hasłem: "Kto więcej sprzeda losów".

Rada Zakładowa Spółdzielni wystąpiła z apelem do wszystkich drukarzy o współudział w konkursie i wyzwała na pojedynek pracowników drukarń "Gzytelnika".

W TEGOROCZNEJ ZBIORCE NA SFOS. PRZODUJE ŚLĄSK, WOJ. RZESZOWSKIE I KRAKOWSKIE

Według wyników za dwa miesiące rb. (styżeń i luty) - pierwsze miejsce w zbiorce na SFOS. zajmuje woj. śląsko-dąbrowskie, które uzyskało 123,2% teoretycznych możliwości zbiórkowych, obliczonych dla okresu dwumiesięcznego. Na drugim miejscu znajduje się woj. rzeszowskie, które uzyskało 103,3%, na trzecim zaś - woj. krakowskie, które osiągnęło 98,5%. Na czwartym dopiero miejscu uplasowało się woj. szczecińskie z 86%, wykonania dwumiesięcznych teoretycznych możliwości zbiórkowych. Natomiast zajmujące w r. ub. jedno z czołowych miejsc woj. łódzkie znajduje się aż na jedenastym miejscu z 60% realizacji teoretycznych możliwości zbiórkowych. Przewodzące w ub. roku woj. wrocławskie również spało na dalsze - ósme miejsce, osiągając tylko 67,3% możliwości. Mocną pozycję zajmują narazie województwa: pomorskie (81,9%) i poznańskie (81,2%).

Miasto stołeczne Warszawa zrealizowało teoretyczne możliwości zbiórkowe w ciągu dwóch pierwszych miesięcy rb. w 72,2% zajęło jednak pierwsze miejsce pod względem ofiarności na głowę ludności.

WSPÓŁZAWODNICTWO W AKCJI NA SFOS. POWIĄTU WARSZAWSKIEGO.

Wśród terenowych Komitetów Odbudowy Warszawy pow. warszawskiego trwa już od dłuższego czasu rywalizacja w osiągnięciu jak najlepszych wyników zbiórkowych. Z Miejskich Komitetów dotychczas wysunął się na czoło ^{Komitet} w Otwocku, który wykonał ^{w ub. roku} całoroczny plan zbiórkowy w przeszło 300%. Obecnie dużą aktywnością wyróżnia się Komitet w Rembertowie, który rozwija żywą akcję propagandową, organizując odczyty, pogadanki i akademie, poświęcone odbudowie stolicy. Na czele Komitetów Gminnych utrzymuje się Komitet w Bemczoku. Komitet ten w ub. roku zebrał na SFOS. sumę blisko cztery razy większą od zapreliminowanej.

ANGIELSKI PISARZ O WARSZAWIE

W amerykańskim czasopiśmie "Vogue" ukazał się artykuł o Warszawie pióra angielskiego powieściopisarza Richarda Hughesa, który bawił w Polsce w czasie Kongresu Wrocławskiego.

Brytyjski literat nazywa Warszawę - miastem Feniksem - odradzającym się z popiołów. Pisarz stwierdza, że odbudowa Warszawy postępuje w fantastycznym tempie i zwraca uwagę na fakt, że równocześnie z budową nowoczesnych obiektów, prowadzona jest odbudowa teatrów, muzeów, kościołów i zabytkowych kamienic, które rekonstruowane są ze szczególnym pieczywem.

SPRAWA ODBUDOWY KRAJOWYCH
Opis w postaci rysunku, 1 ark. M. P. 17.
Nr. F. M. 233 z dn. 27 VII-1946 r.

Biblioteka Techniczna
w/m. ul. Górnośląska nr 45

KOMITET WYKONAWCZY
NAZELNEJ PRAW ODBUDOWY K-17
w W-wie, ul. Chocimska 31-2

AKCJA SZKOLNA NA ODBUDOWĘ WARSZAWY

OGARNIA CAŁY KRAJ

Zarządzona okólnikiem Ministerstwa Oświaty z września ub. roku akcja szkolna na rzecz odbudowy Warszawy szybko rozwija się na terenie całego kraju. W szkołach wszystkich typów organizowane są Szkolne Koła "Odbudujemy Warszawę", rozwijające ożywioną działalność. Sprawozdawczość z akcji obejmuje okresy kwartalne, to też obecnie możemy podać osiągnięcia organizacyjne akcji szkolnej za pierwsze miesiące jej istnienia, a więc na dzień 1 stycznia r.b.

Według danych, uzyskanych z obszaru 147-u powiatów i 19-stu miast wydzielonych, istniało na ich terenie na dzień 1.I.1949r. ogółem 4.496 Kół Szkolnych "Odbudujemy Warszawę", zrzeszających 305.859 członków, którzy ze składek i urządzanych przez Koła imprez uzyskali na SFOS. kwotę 15.122.374 zł.

Największymi osiągnięciami organizacyjnymi i finansowymi poszczególnie może woj. łódzkie, które posiadało 725 Kół z 39.573 członków i zebrało 3.529.334 zł. Następne miejsca zajmują województwa: rzeszowskie, posiadające 610 Kół i 39.709 członków, lubelskie - 336 Kół i 38.493 członków, śląskie - 486 Kół i 30.940 członków oraz krakowskie - 295 Kół i 28.826 członków.

Podkreślić należy wyniki osiągnięte na terenie woj. rzeszowskiego, które uzyskało największy procent uczestnictwa młodzieży w Szkolnych Kółach "Odbudujemy Warszawę".

Młodzież wykazuje dużo zapału, skrupulatnie wpłaca składki miesięczne, utrzymywane na poziomie 5 zł. dla uczni szkół powszechnych i 10 zł. dla uczni szkół średnich i zawodowych oraz samorzutnie organizuje imprezy dochodowe, przynoszące nie tylko efekt finansowy, ale i propagandowy. Podkreślić należy udział nauczycielstwa, które w charakterze opiekunów Szkolnych Kół "Odbudujemy Warszawę", udziela poparcia inicjatywie młodzieży.

Według orientacyjnych danych, w ciągu pierwszych dwu miesięcy roku bieżącego, akcja szkolna osiągnęła dalszy rozwój, który wyraża się prawie w podwojeniu liczb, ilustrujących osiągnięcia za IV kwartał r. ubiegłego. Do końca roku bieżącego szkolnego, akcja organizacyjna Szkolnych Kół "Odbudujemy Warszawę" obejmie wszystkie szkoły na terenie całego kraju.

2

WSPÓŁZAWODNICTWO W SPRZEDAŻY LOSÓW
LOTERII AKADEMICKIEJ

Związek Pracowników Przemysłu Gastronomicznego i Hotelowego, który jeden z pierwszych zaofiarował Stołecznemu Komitetowi Odbudowy Warszawy pomoc w rozsprzedaży losów loterii akademickiej, zobowiązał się sprzedać wśród swych członków 5.000 losów za 1.000.000 zł. Związek wezwał równocześnie do współzawodnictwa w tej akcji Związek Samorządowców i Związek Pracowników Przemysłu Budowlanego.

Również warszawskie Urzędy Pocztowo-Telegraficzne przystąpiły między sobą do takiego współzawodnictwa. Urząd Pocztowy - Warszawa 4 - (Ratuszowa 7/9) przyjął zobowiązanie sprzedaży 500 losów, wzywając do rywalizacji urzędy przy ul. Filtrowej nr 62 (Warszawa 22), Miedzianej nr 1 (Warszawa 10) i Dworkowej nr 7 (Warszawa 12).

PRZED CZTEREMA LATY

Świat pracy na odbudowę Warszawy:

Komisja Centralna Związków Zawodowych wzywa całą klasę robotniczą do udzielenia wydatnej pomocy przy odbudowie zrujnowanej i spalonej Warszawy. Wzywamy - głosi odezwa - hutników, górników i wszystkich innych ludzi pracy, by przed terminowym wykonaniem zamówień, włożyli swój wkład w historyczne dzieło odbudowy naszej stolicy.

Pomoc Z.S.R.R.

Na wiecu na pl. 3-ich Krzyży, z udziałem członków Komisji Ekspertów Z.S.R.R., dla okazania pomocy w odbudowie Warszawy, kierownik Komisji, przewodniczący Rady Komisarzy Ludowych U.S.R.R. - S. Chruszczow - powiedział: Jestem szczęśliwy, że Marszałek Stałm polecił mi, wraz z architektami, inżynierami i innymi specjalistami w dziedzinie odbudowy, wyjechać do Warszawy, aby udzielić maksymalnej pomocy w odbudowie waszej sławnej stolicy. Towarzysz Stalin mówił nam: Należy zrobić wszystko, wszystko, co możemy i wszystko, co trzeba, dla odbudowania Warszawy.

Pierwszy domek fiński:

Na terenie ogrodu Szpitala Ujazdowskiego oddano do użytku pierwszy drewniany domek z partii budynków, wysłanych ze Związku Radzieckiego, w ramach pomocy odbudowie Warszawy.

Świadczenia osobiste na rzecz odbudowy Warszawy:

W nr 8 Dziennika Ustaw z 20. III. 1945 r. ukazał się dekret o powszechnym obowiązku świadczeń osobistych na rzecz odbudowy Warszawy.

Spisana Oddziałowy Komisary
Opłata pocztowa, poczta Polska, M. P. P. T.
№ P. K. 233 z dn. 27 VII 1946 r.

Biblioteka Techniczna
W/m. ul. Górnośląska nr 45

KOMITET WYKONAWCZY
KANCELARIA NADZORSTWA M-WY
W-wio, ul. Chocimska 31-2

INFORMACJA PRASOWA

Naczelnej Rady Odbudowy m.st. Warszawy

Wtorek, dnia 29 marca 1949r.

nr 25

ZBIERAMY PIĄTY MILIARD NA ODBUDOWĘ WARSZAWY

Spółeczny Fundusz Odbudowy Stolicy przekroczył już 4 miliardy zł. i rozpoczął zbiórkę piątego miliarda.

Według zestawień na dzień 28 marca rb., ogólna suma SFOS. od początku akcji zbiórkowej osiągnęła 4.068.261.053 zł.

Z sumy tej na zbiórkę w bieżącym roku przypada 700.805.711 zł.

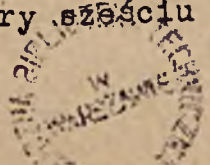
NA TRASIE WZ' ROBOTY RUSZAJĄ PEŁNĄ PARĄ

Z ustaleniem się pogody, wzmożło się tempo robót na trasie WZ. W końcu bieżącego tygodnia już na całej długości trasy prace nabiorą pełnego rozmachu i prowadzone będą aż do ukończenia budowy na dwie zmiany.

Będzie to równocześnie start załogi trasy WZ. do wykonania czynu pierwszomajowego, którym, przez zdwojenie wysiłku i przyspieszenie ukończenia robót, postanowiła uczcić święto solidarności robotniczej. Dzięki zobowiązaniu robotników, terminy wykonania robót na niektórych odcinkach skrócone zostaną o kilkanaście dni.

W ostatnich tygodniach, ze względu na ciężkie warunki atmosferyczne, praca na dwie zmiany szła tylko w tych miejscach, w których największe zaawansowanie robót było konieczne dla dalszej budowy. Tak musiało się być z konstrukcją jezdnii na moście i niektórymi robotami ziemnymi i betonowymi. Dziś budowa konstrukcji jezdnii mostowej jest na ukończeniu. Robotnicy przynitowują ostatnie niekkt podłoża przy brzegu praskim. To samo jest z wiaduktem Mariensztadzkiem. Tu, przy betonowaniu części jezdniej, pracowano bez przerwy dzień i noc, ale dzięki temu robota wykonana została w niespełna 3 doby. Wiadukt jest już w całości gotowy. Prace na dwie zmiany pozwoliły również zakończyć betonowanie tuneliku dla pieszych, łączącego trasę ze schodami ruchomymi.

W dużym tunelu układane jest podłoże jezdnii i w szybkim tempie wykłada się ściany glazurą. Wkrótce rozpocznie się zakładanie szyn tramwajowych, które zwiezione już zostały do wnętrza tunelu. Na zewnętrznie, na płycie tunelu, rosną mury sześciu kamieniczek. Poziom ich sięga już pierwszego piętra.

Przy domu Prażmowskich, stojącym tuż obok tunelu, stawiana jest ścianka oporowa i żelbetowe słupy, które wspierać będą mury kamienicy.

Roboty drogowe prowadzone są na obu gałęziach trasy: na wschodnim krańcu robotnicy rozpoczęli pracę przy włączaniu trasy w ul. Radzymińską, w zachodniej części roboty objęły poszerzoną ul. Daniłowiczowską. Złże kopie się koryto pod jezdnię, łączącą pl. Teatralny z trasą WZ.

Ogółem w tej chwili na trasie WZ. zatrudnionych jest 3.500 robotników. Liczba ta, w miarę rozwijania się robót, będzie się zwiększała i w kulminacyjnym okresie osiągnie rekordową ilość 7.000 osób.

AKCJA MŁODZIEŻOWA NA BUDOWĘ C.D.M.

Organizacje młodzieżowe: Związek Młodzieży Polskiej (ZMP.), Pow-szechna Organizacja "Służba Polsce" (SP.), Związek Harcerstwa Polskiego (ZHP.) i Związek Akademickiej Młodzieży Polskiej (ZAMP.) - przystąpiły do budowy w Warszawie wielkiego ośrodka młodzieżowego - Centralnego Domu Młodzieży i rozpoczęły w terenie akcję gromadzenia na ten cel funduszy z ofiar i imprez młodzieży. Wymienione organizacje zaleciły ogółowi swych członków akcję na rzecz C.D.M., podkreślając jej znaczenie polityczne i ideowo-wychowawcze, będzie więc ona przeprowadzana we wszystkich ogniwach terenowych wspomnianych organizacji.

Akcja na rzecz C.D.M. uzgodniona została z NROW. Wszystkie zebrane w ramach tej akcji fundusze wpłacane będą na SFOS, na zablokowane konta miejscowych Komitetów Odbudowy Warszawy, budowa zaś C.D.M., jako ważnego obiektu społecznego będzie finansowana przez SFOS.

Akcja prowadzona będzie wśród młodzieży w zakładach pracy, na wsi oraz w szkołach, wg wytycznych, uzgodnionych z Sekretariatem Generalnym NROW, i w porozumieniu z miejscowymi Komitetami Odbudowy Warszawy.

Na terenie szkolnym, akcja na rzecz C.D.M. prowadzona będzie w ramach działalności Szkolnych Kół "Odbudujemy Warszawę". Sprawę tę reguluje wspólna instrukcja dla Wojewódzkich Szkolnych Komitetów Odbudowy Warszawy i Wojewódzkich Komitetów Budowy Centralnego Domu Młodzieży. W myśl instrukcji, akcja obejmuje również zbiórkę na budowę burs młodzieżowych.

Wysunięcie w akcji, obok ogólnego hasła odbudowy Warszawy, jako podhasła budowę w Warszawie Centralnego Domu Młodzieży oraz burs, określa ściśle zadania szczególnie bliskie i atrakcyjne dla młodzieży, oddziałujące mobilizująco i pobudzająco do współzawodnictwa.

Sprawa Abdurawy Wajszaw
Opłata poczt. ryczałt. / art. M. P. 17
Nr. P. K. 233 z dn. 27 VII-1946

Biblioteka Techniczna
W/m. ul. Górnośląska nr 45

KOMITET WYKONAWCZY
MASZCZAKI - 100 DROGI M-11
WY - WŁOZ. UL. CHOCIMSKA 31-2

INFORMACJA PRASOWA

Naczelnej Rady Odbudowy m. st. Warszawy

Piątek, dnia 1 kwietnia 1949 r.

nr 26

W ODBUDOWANYM GŁÓWNYM GMACHU POLITECHNIKA ROZPOCZNIE NOWY ROK AKADEMICKI

Stukot młotków i brzęk kielni blisko od trzech lat stały się nieodłącznymi towarzyszami studiów młodzieży politechnicznej. To echa odbudowy gmachów Politechniki, stopniowo oddawanych na potrzeby pięciotysięcznej rzeszy studentów.

Dziś niemal wszystkie gmachy Politechniki, w całości bądź w części oddane zostały już do użytku. Nie wszystkie są wykończone zupełnie, ale młodzież może w nich już słuchać wykładów i pracować w laboratoriach. W każdym z budynków trwają jeszcze jakieś roboty. W jednych tylko wykończeniowe, w innych - właściwa odbudowa.

Szary gmach Instytutu Aerodynamicznego, z którego częściowo korzystają "mechanicy", stojący obok, wzdłuż Al. Niepodległości, gmach Elektrotechniki i nieco dalej gmach Technologii Chemicznej niewiele mają braków do całkowitego ukończenia. Budynek Fizyki, z charakterystyczną kopułką na szczycie, oddał już studentom odbudowane audytorium i pracownię. W pobliskiej "Kreślarni", najwcześniej odbudowanej, rozgościła się na dobre "Inżynieria". Jedynie gmach "Starej Chemii" nosi jeszcze ślady zniszczenia. Odbudowie poddana została tu dopiero połowa gmachu.

W trakcie intensywnych robót znajduje się natomiast główny gmach Politechniki. Olbrzym ten, liczący 150 tys. m sześć. kubatury, częściowo odbudowany już został w ubiegłym roku i mógł gościć w swych murach Kongres Zjednoczeniowy, jednak skrzydło wzdłuż ul. Noakowskiego i drugie skrzydło od strony dziedzińca wymagają do ukończenia jeszcze kilku miesięcy. Od frontu w końcowym stadium odbudowy znajduje się wielka aula na 1-y piętrze. Zupełnie nowe powstaje jednocześnie skrzydło od ul. 6 Sierpnia. Mury pociągnięte są tu pod 1-e piętro i do sierpnia r.b. pokryte zostaną dachem.

Ukończenia robót w starym gmachu spodziewać się należy wczesną jesienią. Najbliższy więc rok akademicki poraz pierwszy od ukończenia wojny studenci będą mogli rozpocząć w głównym gmachu. Skończy się ciasnota w audytoriach i kreślarniach. Młodzież

uzyskała tu kilkanaście nowych sal wykładowych i obszerne kreślarnie.

Audytoria zajma trzy piętra, na czwartym zaś, będącym ostatnią kondygnacją gmachu, pomieszczą się kreślarnie. Wykorzystane zostały do tego celu dawne strychy, które odpowiednio przebudowane i pokryte dachem ze świetlikami, doskonale nadają się na sale kreślarskie. Tym kosztem, bez podwyższania wysokości budynku, Politechnika uzyskała w ten sposób przeszło 7.000 m kw. nowej powierzchni użytkowej. Do odbudowanych sal na parterze, ciągnących się wokół hallu, powrócą pokoje rektorskie, oczekiwanki i biura administracji.

Całość gmachu wykończona będzie w ciągu najbliższych 2-3 lat.

Wraz z odbudową gmachów naukowych odbudowuje się budynek gospodarczy, mieszczący kotłownię centralnego ogrzewania. Stojący obok niej, nowo zbudowany komin 60-ciometrowej wysokości, gotowy jest już od kilku miesięcy i tylko czeka na uruchomienie.

Ostateczna zabudowa terenu politechnicznego i wykończenie wszystkich gmachów, nastąpi w 1952 r.

Należy wspomnieć, że w odbudowie Politechniki oprócz funduszy państwowych biorą udział fundusze społeczne, reprezentowane przez SFOS, który do tej chwili wydatkował na ten cel przeszło 50 mil. zł.

MOŻNA I W TEN SPOSOB SŁUżyć ODBUDOWIE WARSZAWY

Oryginalny dar złożył Warszawie Powszechny Dom Towarowy w Kielcach. Ofiarował mianowicie ... okno wystawowe. Nie do wstawienia w odbudowaną kamienicę, ale do wykorzystania na miejscu. "Warszawska" witryna PDT, na której zamiast wiosennych tkanin, czy innego asortymentu towarów, stale wyłożone są "materiały" o Warszawie w postaci broszur, fotografii i tablic, ilustrujących ofiarność społeczeństwa na SFOS - spełnia rolę ośrodka informacyjno-propagandowego.

O skuteczności tego rodzaju akcji świadczy fakt uzyskania w jednej z imprez, urządzonych na SFOS przez Miejski Komitet Odbudowy Warszawy w Kielcach dochodu w niespotykanej tam dotychczas wysokości 270.000 zł. Zdaniem komitetu sukces należy przypisać w dużym stopniu współpracy "warszawskiej" witryny PDT.

POZNAŃ - NA ODBUDOWĘ WARSZAWY

Województwo poznańskie wpłaciło na SFOS w ub. roku 166.285.000 zł, osiągając przeszło 199% preliminowanej sumy. W wykonaniu preliminarza zbiórki na pierwszym miejscu znajduje się: pow. wschowski, na drugim - pow. turecki, na trzecim - pow. nowotomyski, a na czwartym - pow. gostyński. Sam Poznań zajął w tej kolejności 8-me miejsce, był natomiast pierwszy w uzyskaniu najwyższej sumy. Pod względem ofiarności na jednego obywatela wyróżniły się powiaty: nowotomyski, śródczki i wągrowiecki.

PRZED AKCJĄ MŁODZIEŻOWĄ NA BULOWĘ CDM

W Zarządzie Głównym Związku Młodzieży Polskiej w Warszawie odbyła się obrada wojewódzkich pełnomocników Komitetów Budowy Centralnego Domu Młodzieży w Warszawie, która była zapoczątkowaniem szerokiej akcji organizacji młodzieżowych w terenie. W odprawie wzięło udział kilkudziesięciu przedstawicieli wszystkich województw, reprezentujących organizacje młodzieżowe ZMP, SP, ZHP.

Sekretarz Generalny Zarządu Głównego ZMP, poseł Motyka, podkreślił znaczenie budowy tego ośrodka wychowawczego młodzieży w stolicy jako składowej części wielkiego dzieła odbudowy Warszawy, do którego powstania przyczynić się powinna przede wszystkim sama młodzież.

Kierownik wydziału Budowy CDM, ob. Górnicki, scharakteryzował rolę CDM jako pierwszej tego rodzaju placówki w Europie i omówił stronę organizacyjną akcji młodzieży na ten cel, prowadzonej w ramach ogólnej akcji na rzecz odbudowy Warszawy. Członkowie wszystkich organizacji młodzieżowych rozwinę najżywszą działalność w kierunku pomnożenia wpływów SFOS-a, przyczyniając się w ten sposób do najszybszej budowy CDM.

Spisowa Biblioteka Techniczna
Opłata pocztowa, ryczałtowa, M. P. 1 B.
Nr. P. R. 203 z dn. 27 VII 1946 r.

Biblioteka Techniczna
w/m. ul. Górnośląska nr 45

KOMITET WYKONAWCZY
MASZYNKI RYBY ŁOŚCIEJ
w Włocławku, ul. Chocińska 31-32

INFORMACJA PRASOWA

Naczelnej Rady Odbudowy m.st. Warszawy

Wtorek, dnia 5 kwietnia 1949 r.

nr 27

SFOS. FINANSUJE PODSTAWOWE INWESTYCJE WARSZAWY

Rok 1948 przyniósł Warszawie szereg inwestycji, w których finansowaniu znaczny udział wzięła ofiarność społeczeństwa. Społeczny Fundusz Odbudowy Stolicy finansował inwestycje, mające charakter ogólny, służące potrzebom wszystkich obywateli, których świadczenia przyczyniły się do ich realizacji.

Lista inwestycji SFOS. 'u w ub. roku obejmuje 31 pozycji. Z nich kilkanaście przypada na inwestycje o podstawowym znaczeniu dla dalszej odbudowy i dla szybkiego objęcia przez Warszawę pełnej roli stolicy kraju w każdej dziedzinie życia.

Do tego rodzaju inwestycji należy przede wszystkim Trasa W-Z. Wnieście ona życie do całej dzielnicy Warszawy i poza swym znaczeniem komunikacyjnym, stanie się bodźcem dla dalszych wkładów, zarówno publicznych, jak prywatnych, przyspieszając w ten sposób tempo odbudowy. Na Trasę W-Z SFOS. wydał w ub. roku przeszło 850. milionów zł.

Drugim tego rodzaju objektem jest poszerzona ulica Marszałkowska. W zeszłym roku suma dotacji na ul. Marszałkowską wyniosła 35,5 milionów zł. Ale w bieżącym roku, z chwilą ukończenia Trasy W-Z, gdy Marszałkowska zajmie miejsce następnej skolei największej i najważniejszej inwestycji Warszawy, SFOS. przeznacza na nią sumę kilkanaście razy wyższą.

Z obiektów o ogólnym znaczeniu społecznym, SFOS. finansował w ub. roku budowę Domu K.C.Z.Z. na sumę 33,2 miliony zł., Domu Rzemiosła (30,1 milionów zł.), Centralnego Domu Młodzieży, prawie na 40 milionów zł., a poza tym - cały szereg mniejszych, jak Dpm Społeczny na Powiślu, Dom Społeczny W.S.M., sala oświatowa przy ul. Młynarskiej, - na które SFOS. wydatkował w sumie przeszło 25 milionów zł.

Dużą pomoc okazał SFOS. odbudowie zabytków, zwłaszcza tych, które przeznaczone zostają na potrzeby ogółu społeczeństwa. Z łącznej dotacji na ten cel, w wysokości z górą 50 milionów zł., wzbudowana została Dziekanka, gdzie mieści się obecnie bursa dla młodzieży oraz prowadzona była dalsza odbudowa Pałacu Kazi-

mierzowskiego, siedziby Uniwersytetu oraz Katedry i kościoła św. Krzyża.

W szerokiej skali finansował SFOS. objekty dla celów kulturalno-naukowych, jak Politechnika (50 milionów zł.), Szkoła im. Limanowskiego (33 miliony zł.), Miejski Dom Kultury (20 milionów zł.), Konserwatorium oraz szereg innych szkół, jak gimnazjum i liceum im. Władysława IV, szkoła przy ul. Kolektorskiej, szkoła powszechna nr 9, na co wydatkowano łącznie około 25 milionów zł.

Z inwestycji komunikacyjnych, SFOS. uczestniczył w finansowaniu robót przy przebiegu ul. Kruczej oraz subwencjonował prace projektodawcze Szybkiej Kolei Miejskiej.

Łączna suma zainwestowana przez SFOS. w ub. roku w Warszawie wynosi z górą 1.300.000.000 zł.

MEGAFONY NA TRASIE W-Z

Jak wiadomo robotnicy Mostostalu i Betonstalu na Trasie W-Z przyjęli szereg zobowiązań p przyspieszeniu wykonania niektórych prac i przystąpili do współzawodnictwa pierwszomajowego. Obie firmy, chcąc dać możność swym pracownikom porównywania w osiąganiu postępów, zainstalowały własne ~~radiostacje~~ ^{nadawcze} z których trzy razy dziennie podawane są wyniki robót każdej z drużyn. Audycje nadawane są przez głośniki zawieszane w kilku miejscach Trasy i oprócz komunikatów o stanie robót, zawierają szereg ogólnych wiadomości z kraju i zagranicy i koncert z płyt gramofonowych. Z chwilą wprowadzenia pracy na kilka zmian, projektowane są również audycje nocne.

OTWOCK PRZODUJE W AKCJI NA SFOS. W POW. WARSZAWSKIM

Wśród Miejskich i Gminnych Komitetów Odbudowy Warszawy, w powiecie warszawskim wyróżnia się Komitet w Otwocku, który, dzięki wytrwałej pracy, od początku akcji osiąga bardzo dodatnie wyniki. W r. 1948, mimo, że wyznaczony dla Otwocka preliminarz zbiórki, był stosunkowo wysoki, Komitet zdołał wykonać plan w 310%, uzyskując sumę ponad 1 1/2 miliona zł. Wyniki te zawdzięczać należy w dużym stopniu ofiarnej pracy wszystkich członków Komitetu, a zwłaszcza ob. A. Witkowskiego, pełnego inicjatywy i oddania się sprawie odbudowy stolicy - przewodniczącego Komitetu.

Sprawa Odbudowy Wsi (20*)
Opłata poczt. ryczałt. dz. N. P. 17
Nr. P. R. 233 z dn. 27 VII-1946.

Biblioteka Techniczna
w/m. ul. Górnośląska nr 45

KOMITET WYKONAWCZY
MAGAZYN RANT-GOSPODARSTW W-19
w W-wie ul. Chocińska 31-2

I N F O R M A C J A   P R A S O W A

Naczelnej Rady Odbudowy m.st. Warszawy

Piątek, dnia 8 kwietnia 1949r.

nr 28

CORAZ PRZESTRONNIEJ W GMACHACH UNIwersYTETU

W 1952 r. założenie fundamentów pod pięć nowych budynków.

Odbudowa Uniwersytetu postępuje stale, choć powoli. Powoli, bo szczupłość kredytów nie pozwala na rozwinięcie żywszego tempa. Jednak wydano już 380 milionów zł. i zdołano za nie odbudować 20 budynków zniszczonych podczas wojny.

Pierwsze roboty przypadają na jesień 1945 r. i od tej pory co roku przybywały odremontowane gmachy. Dziś Wydział Medyczny korzysta ze znacznej części swych dawnych pomieszczeń, to samo jest z Weterynarią, farmaceuci mają odbudowany dom przy ul. Przemysłowej, gotowe są: gmach Fizyki Doświadczalnej, część budynków Wydziału Chemicznego przy ul. Wawelskiej i szereg innych, rozrzuconych w różnych punktach miasta, a na głównym terenie Uniwersytetu przy Krakowskim Przedmieściu - biblioteka, gmach b. Szkoły Głównej, gmach t.zw. Pomuzealny, w którym mieściło się dawniej Muzeum Zoologiczne. Na ukończeniu znajduje się tu odbudowa wypalonego gmachu poseminaryjnego, dla Wydziału Prawnego i Humanistycznego oraz główny gmach Uniwersytetu - zabytkowy pałac Kazimierzowski. Przy ul. Chałubińskiego w toku budowy znajduje się Anatomicum.

Bieżący rok przynosi rozpoczęcie odbudowy następnego bloku Wydziału Chemii przy ul. Wawelskiej oraz gmachu Farmacji przy ul. Oczerki nr 3. Ogółem tegoroczna odbudowa obejmie ok. 90.000 m³ kubatury. Na warsztacie znajduje się b. pałac Czetyrtyńskich na Krakowskim Przedmieściu, przydzielony Uniwersytetowi na gmach Wydziału Humanistycznego i siedzibę Uniwersyteckiego Instytutu Geograficznego. W obok stojącym b. pałacu Potockich, również przeznaczonym dla Uniwersytetu, nie przewiduje się narazie podejmowania robót. Pałac jest zabezpieczony i będzie czekał na odbudowę do przyszłego roku. Znajdą w nim pomieszczenie zakłady Archeologii i Historii Sztuki.

Z gmachów na terenie Uniwersytetu przy Krakowskim Przedmieściu, jeszcze trzy znajdują się w stanie ruiny. Są to: zabytkowy b. gmach Chemii i gmach Farmakognozji, stojące po obu stronach pałacu Kazimierzowskiego oraz t.zw. gmach Audytoriów. Możliwe, że jeszcze w tym roku, o ile dopiszą kredyty, przystąpi się do robót przy gmachu Chemii, w przeciwnym razie, odbudowa rozpoczęłaby się w przyszłym roku

./.

wraz z odbudową gmachu Audytoriów. "Farnakognozja" poczeka do r.1951.

Ukończenia odbudowy wszystkich dawnych gmachów uniwersyteckich spodziewać się należy w r.1953. Przed tym jeszcze, bo w r.1952, Uniwersytet rozpocznie budowę pierwszych swych nowych gmachów. Kredyty na ten cel przewidziane są w planie 6-letnim i wynoszą 960 milionów zł. Gmachy te, w których będzie się mieścić Wydział Matematyczno-Przyrodniczy, staną prawdopodobnie w okolicy ul. Wawelskiej i Pasteur'a, niedaleko Instytutu Radowego im. Curie-Skłodowskiej.

Miejszem najintensywniejszych prac jest w tej chwili pałac Kazimierzowski. W odbudowanych murach, pod ogniotrwałym dachem, krytym dachówką, trwają roboty nad wykańczaniem wnętrza gmachu. Wyposażenie będzie skromne, ale odpowiednie do reprezentacyjnej roli, jaką ma pełnić ta dawna rezydencja królewska, dziś przeznaczona na siedzibę Rektoratu i 8 Dziekanatów, najstarszej w Warszawie wyższej uczelni. Chwilowo będzie się tu mieściło również kilka audytoriów do chwili odbudowania wspomnianego już gmachu Audytoryjnego.

Należy przypuszczać, że SFOS., który całkowicie ~~ni~~ finansuje odbudowę pałacu Kazimierzowskiego i wydatkował już na ten cel 48 milionów zł., przeznaczy w bieżącym roku dalsze sumy tak, by otwarcie najbliższego roku akademickiego mogło się odbyć zgodnie z projektem w zupełnie wykonanym wnętrzu gmachu. Na przyszły rok pozostałaby jeszcze do wykonania tylko zewnętrzna elewacja pałacu.

UPOWSZECHNIENIE ŚWIADCZEN NA SFOS. STAŁE WZRASTA

Wyniki zbiórki na odbudowę Warszawy za pierwszy kwartał rb.w porównaniu z tym samym okresem r.ub., wykazują znaczny wzrost. W ciągu trzech pierwszych miesięcy r.1948, Wojewódzkie Komitety Odbudowy Warszawy zebrały ok.261 milionów zł., tymczasem w r.bieżącym - suma ta wynosi 484 miliony zł., a więc wzrosła o 85%. Wzrost daje się zauważyć również w porównaniu z poprzednim, t.j. IV kwartałem ub.roku.

W tegorocznej akcji zbiórkowej, pierwszeństwo przypada Śląskowi, który uzyskał prawie 100 milionów zł. Drugie miejsce zajmuje woj.poznańskie (ok.54 miliony zł.), trzecie - łódzkie (prawie 45 milionów zł.). Pod względem wykonania preliminarza kwartalnego, najlepiej spisały się woj.poznańskie, rzeszowskie i szczecińskie. Śląsk jest na czwartym miejscu, Warszawa - na dziesiątym. Warszawa ma jednak pierwsze miejsce w ofiarności pojedynczego obywatela (80 zł.)

Powyższe wyniki osiągnięte zostały dzięki stale rosnącemu upowszechnieniu świadczeń, potwierdzając zasadę, że nawet drobne, ale powszechnie wpłacane ofiary, mogą dać bardzo poważne efekty.

№. P. K. 233 z dn. 27 VII-1946
Opłata poczt. i czeski. zaiz. M. P. 17
Sprawa Oddziału (M. P. 17)

Biblioteka Techniczna
w/m. ul. Górnośląska nr 45

KOMITET WYKONAWCZY
KANCELARIA DANY ODDZIAŁU N-45
W-wie, ul. Chocimskiej 31-2

INFORMACJA PRASOWA

Naczelnej Rady Odbudowy m.st. Warszawy

Wtorek, dnia 12 kwietnia 1949r.

nr 29

SPOŁECZEŃSTWO PRZYWRACA PAŁAC STASZICA POLSKIEJ NAUCE

Pałac Szaszlica, choć nazywa się pałacem, nigdy nie był rezydencją magnacką. Powstał dla celów naukowych, a swą nazwę - pałac - zawdzięcza chyba tylko swej okazałości i pięknu. Był rzeczywiście ozdobą Warszawy, a ze wzniesionym przy nim w r. 1830 pomnikiem Kopernika, stanowił piękny akcent architektury Krakowskiego Przedmieścia. Pałac zbudowany został przed 125-u laty, staraniem Stanisława Staszica, który przeznaczył go dla założonego przez siebie Towarzystwa Przyjaciół Nauki. Niedługo jednak był rezydencją polskiej myśli naukowej. Po upadku rewolucji w r. 1830, zawładnął nim rząd rosyjski. Długie lata pałac mieścił w swych przebudowanych murach ginnazjum rosyjskie i cerkiew. Dopiero po pierwszej wojnie światowej, w Niepodległej Polsce, odzyskawszy swą dawną architekturę, zaczął służyć polskiej nauce, jako siedziba Warszawskiego Towarzystwa Naukowego i Kasy im. Mianowskiego, instytucji powołanej przed 80 laty dla popierania nauki w Polsce.

Z kampanii wrześniowej r. 1939 pałac wyszedł obronną ręką. W okresie okupacji zajęty był przez Niemców. Po stłumieniu Powstania w r. 1944 Niemcy podpálili go. Całe wnętrze padło pastwą ognia: runęła charakterystyczna kopuła nad środkową częścią gmachu, zapadły się stropy i klatki schodowe i tylko kilka kolumn w głównej sali oraz zewnętrzne mury wyszły z morza płomieni w stanie nadającym się do użytku. W tej rozpaczliwej sytuacji przyszedł z pomocą Społeczny Fundusz Odbudowy Stolicy, który z ofiar społeczeństwa przeznaczył znaczne sumy na odbudowę tego przybytku nauki.

Dziś gmach jest na ukończeniu. Do użytku w całości oddany zostanie w końcu b.r., ale już za miesiąc gotowa będzie zewnętrzna elewacja i znaczna część wnętrza. Z zewnątrz - pałac odzyskał wygląd ściśle, jaki nadał mu przed laty jego twórca włoski - architekt Corazzi. Jedynie we wnętrzu dokonano małych przeróbek, polegających na przesunięciu niektórych ścian i wybicciu nowych otworów okiennych. Zyskała na tym przede wszystkim oświetlenie schodów, wiodących z hallu do sali zebrań, dawniej ciemnych i ponurych. Jedynym nowym fragmentem, nieistniejącym dotychczas, będzie taras na III piętrze, po stronie dziedzińca. Do tego poziomu sięgał dawniej strop sali,

której zbyt dużą wysokość, obecnie obniżono i na uzyskanym miejscu zaprojektowano wspomniany taras. Z tarasu rozciągać się będzie widok na dziedziniec, na Nowy Świat, a w przyszłości na nowe skrzydła pałacu, jakie powstaną wzdłuż Nowego Światu i przedłużonej ul. Świętokrzyskiej. Plany skrzydła od Nowego Światu złożone już zostały do zatwierdzenia w Inspekcji Budowlanej.

W sali pod tarasem, w której w tej chwili układana jest posadzka, mieścić się będzie czytelnia biblioteczna. Część księgozbiorów Towarzystwa Naukowego ulokowano w odbudowanych już pokojach II piętra.

Pierwsze piętro jest zupełnie gotowe. Tu przed 1/2 rokiem oddano do użytku kilka pokoiów od Nowego Światu, w których mieszczą się gabinety Prezesa Towarzystwa i Sekretarza Generalnego. Z nowych sal na tym piętrze odbudowana została t.zw. sala błękitna, gdzie odbywać się będą posiedzenia wydziałów naukowych.

Na parterze, przeznaczonym na lokale biurowe, trwają roboty wykończeniowe.

Dłużej natomiast potrwa odbudowa głównej sali zebrań plenarnych. Ulegną ona przebudowie: będzie płytsza, ale dłuższa, przyozym dawna frontowa ściana z oknem wychodzącym na Krakowskie Przedmieście stanie się ścianą boczną. Na miejscu kolumn, które w jednym końcu sali będą usunięte, stanie podium dla przewodniczącego zebrań. Poddasze nad salą odbudowane zostanie na archiwum. Całość przykryje kopuła, która dziś jest zastąpiona prowizorycznym dachem dwuspadkowym.

Za pół roku odbudowany pałac Staszica stanie się znów ozdobą Warszawy i służyć będzie, jak dawniej, polskiej nauce.

Poza Politechniką i pałacem Kazimierzowskim, siedzibą Uniwersytetu, pałac Staszica jest trzecim z kolei gmachem, poświęconym nauce, odbudowanym z funduszków społecznych. W odbudowę jego SFOS. zainwestował już z górną 54 miliony zł.

Autorem rekonstrukcji pałacu i projektodawcą uzupełniających skrzydeł jest prof. inż. P. Biegański, główny konserwator zabytków Warszawy.

ŚLASK ZEBRAŁ NA MOST ŚLASKO-DĄBROWSKI 690 MILIONÓW ZŁ.

Wojewódzki Komitet Odbudowy Warszawy w Katowicach uchwalił w roku 1946 ofiarować Warszawie drugi, oprócz mostu Poniatowskiego, most Śląsko-Dąbrowski i zobowiązał się zebrać na ten cel 1 miliard zł. Dzięki niezwyklej ofiarności ludności Śląska i pracy organizacyjno-propagandowej Komitetu - woj. Śląsko-dąbrowskie zebrało już na rachunek swego miliardowego zobowiązania 690 milionów zł. Z tego przypada na r. 1946 - 50 milionów zł, na r. 1947 - 205 milionów zł. i na r. 1948 - 328 milionów zł. oraz na rok bieżący przyszło 100 milionów zł.

- 3 -

PIERWSZE POSIEDZENIE OGÓLNOPOLSKIEGO SZKOLNEGO KOMITETU
ODBUDOWY WARSZAWY

W Ministerstwie Oświaty pod przewodnictwem V. Ministra Garnarczyka, odbyło się pierwsze posiedzenie Ogólnopolskiego Szkolnego Komitetu Odbudowy Warszawy, będącego centralnym ogólnokrajowym organem dla akcji szkolnej na rzecz odbudowy stolicy.

Komitet wysłuchał sprawozdania z dotychczasowego przebiegu akcji szkolnej, która rozwija się żywiołowo na terenie szkół wszystkich typów w całym kraju oraz uchwalił plan pracy na rok bieżący.

Komitet powołał prezydium w składzie: przewodniczący OSKOW. - V. Minister Garnarczyk, zastępca przewodniczącego, przedstawiciel Związku Nauczycielstwa Polskiego oraz sekretarz generalny ob. Wiktor Kordowicz, prezes Zarządu Głównego Towarzystwa Burs i Stypendiów.

" ZIELONY KONKURS "

Warszawski Tygodnik "Stolica" ogłosił w związku ze Świętem Lasu wielki konkurs dla młodzieży szkolnej, p.n. "Zielony Konkurs."

Pytania konkursu brzmią: 1) Jacy są najwięksi wrogowie drzew i krzewów (zwłaszcza młodych)? 2) Jak najskuteczniej bronić przed nimi zieleni?

Na oba pytania należy odpowiedzieć w formie rysunkowej, dołączając objaśnienia.

W konkursie brać mogą udział nie tylko poszczególni uczniowie i uczennice, ale i zespoły klasowe.

Za najlepsze rozwiązanie będą przyznane następujące nagrody: aparat fotograficzny oraz 10 nagród książkowych.

Najlepsze prace będą reprodukowane w "Stolicy".

Prace konkursowe należy nadsyłać do redakcji "Stolicy" (Warszawa, Chocimska 31 V p.) do dn. 15 maja 1949r.

Każda praca winna być podpisana imieniem i nazwiskiem (bądź nazwiskami przy pracy zespołowej). Należy również podać wiek i klasę uczestników konkursu.

Rozstrzygnięcie konkursu ogłoszone będzie w "Stolicy" w dn. 19 czerwca r.b.

Sprawa Odbudowy Wsi (701)
Opis poczt. gęst. M. P. I. B.
Nr. P. K. 233 z dn. 27 VII-1946 r.

Biblioteka Techniczna
W/m. ul. Górnośląska nr 45

KOMITET WYKONAWCZY
KRAJOWY ZWIĄZEK PRACOWNIKÓW
ul. Chocińska 31-3

II. 207.P
I N F O R M A C J A   P R A S O W A

.....
Naczelnej Rady Odbudowy m. st. Warszawy

.....
Piątek, dnia 15 kwietnia 1949r.

.....
nr 30

SFOS. ROŚNIE Z KAŻDYM TYGODNIEM

Według zestawień na dzień 15 kwietnia, ogólna suma SFOS.'u zebrana od początku akcji zbiórkowej wynosi 4.119.464.087 zł.-

Wpłaty, przypadające na rok bieżący, t.j. na okres od 1-go stycznia, osiągnęły sumę 752.008.745 zł.

W ciągu dwóch tygodni kwietnia wpłynęło przeszło 45 milionów zł.

PRACOWNICY CUKROWNI KLECINA -
REKORDZISTAMI ŚWIADCZEŃ NA SFOS.

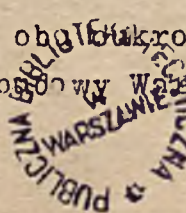
Przodujące miejsce świata pracy w świadczeniach na odbudowę Warszawy najlepiej charakteryzuje przykład załogi Cukrowni Klecina w pow. wrocławskim na Dolnym Śląsku. Załoga ta postawiła sobie za cel, aby nie tylko wszyscy bez wyjątku pracownicy wpłacali w ciągu całej kampanii świadczenia na odbudowę stolicy, lecz postanowili osiągnąć największą przeciętną świadczeń na jednego robotnika.

Współzawodnicząc z inną cukrownią w tym samym powiecie, z cukrownią Sulkowice, osiągnęli oni rekord, gdyż uzyskali ze swych świadczeń kwotę, która daje przeciętnie na jednego robotnika 900 zł. w stosunku rocznym. Wynik ten stawia załogę cukrowni Klecina na czele wszystkich zakładów pracy w całym kraju i świadczy o wyjątkowej ofiarności na rzecz odbudowy Warszawy. Załoga Klecina przekroczyła poziom stałych świadczeń, przyjętych dla świata pracy, biorąc za podstawę nie tylko comiesięczne uposażenie, lecz również premie i inne dochody, uzyskane w czasie kampanii.

Zwyciężona w szlachetnym współzawodnictwie Cukrownia Sulkowice osiągnęła wyniki nie wiele gorsze.

Przedstawiciel Klecina oświadczył, że cała załoga, złożona z pracowników z różnych stron Polski, żywi gorące uczucie dla Warszawy, chce jej przyjść z jaknajwiększą pomocą i dopóty nie ustanie w pracy na rzecz odbudowy stolicy, dopóki nie będzie ona w całości odbudowana.

Przedstawiciele obu cukrowni zostali powołani w skład Powiatowego Komitetu Odbudowy Warszawy we Wrocławiu.

W uznaniu wysiłku i ofiarności pracowników obu cukrowni w akcji na rzecz odbudowy Warszawy, Powiatowy Komitet we Wrocławiu przedstawił je do odznaczeń, wysuwając cukrownię Klecina do Złotej, a cukrownię Sulkowice do Srebrnej Odznaki Odbudowy Warszawy

M.Z.K. OBSŁUGUJĄ TRZY RAZY WIĘCEJ OSÓB, NIŻ PRZED WOJNĄ

Obok braku taboru, do trudności komunikacyjnych w Warszawie przyczynia się w wysokim stopniu duża ilość przejazdów ludności, która, rozproszona na skutek zniszczenia miasta w różnych punktach, zmuszona jest do korzystania, niż przed wojną, z miejskich środków komunikacyjnych. W okresie przedwojennym, gdy Warszawa miała 1.200.000 mieszkańców, z miejskich środków komunikacyjnych korzystało miesięcznie około 22,5 miliona osób. Obecnie, jak podają dane ze stycznia r.b., w sześćsettyśięczonej Warszawie przejeżdża w ciągu miesiąca miejskim taborom z górą 33 miliony pasażerów. Na każdego mieszkańca dawniej przypadało miesięcznie 19 przejazdów w miesiącu, dziś zaś - przeszło 55. Innymi słowy, każdy warszawiak korzysta teraz z miejskich środków lokomocji trzy razy więcej, niż przed wojną.

W tych warunkach efekty pracy M.Z.K. są mniej widoczne, choć powojenny dorobek zdewastowanej komunikacji w Warszawie jest w rzeczywistości bardzo duży. Wystarczy porównać liczby, ilustrujące stan komunikacji dziś i przed dwoma, czy trzema laty.

W grudniu r.1945 czynnych było w Warszawie 100 wozów tramwajowych, obecnie mamy ich 289. Tabor autobusowy i trolleybusowy w ciągu ostatnich 2 1/2 lat został podwojony i rozporządza obecnie 80-ma autobusami w ruchu i 22-ma trolleybusami. Znacznie zwiększyła się też długość linii komunikacyjnych, tramwaje np. w końcu r.1945 liczyły zaledwie 48 km.toru. Obecnie mają 143 km., z czego tylko w zeszłym roku przybyło 3 km.linii. Trasa autobusów zwiększyła się z 27 km.(w czerwcu 1946 r.) do 124-ch km., a trolleybusów z 15 km.do 21 km.

Środkiem masowych przewozów są bezkonkurencyjne tramwaje. W styczniu rb. z 23-ch linii korzystało około 24,5 miliona pasażerów. Trolleybusy przewiozły w tymże okresie 1.840.000 osób. Największy wzrost przewozu wykazują autobusy, które w styczniu rb. miały 6,5 miliona pasażerów, gdy przed rokiem liczba ta wynosiła 3,7 milionów. Równocześnie ze zwiększeniem długości linii postępuje wzrost częstotliwości kursowania wozów i to nawet w porównaniu z okresem przedwojennym. Przed wojną każdy wagon tramwajowy przejeżdżał dziennie średnio 190 km., w styczniu 1948 r. - 200 km., w styczniu rb. - 235 km. Całodzienny kurs autobusów przed wojną wynosił 106 km., dziś - 184 km.

Powyższe dane dobitnie świadczą o postępach w komunikacji Warszawy. Uchodzą one naszej uwadze na widok wypełnionych do ostatnich granic tramwajów i autobusów, nie powinny być jednak lekceważone wobec faktu, że Warszawa dostarcza dziś M.Z.K. trzy razy więcej pasażerów, niż przed wojną!

KOMITET WYKONAWCZY
NAZELNEJ RASY GÓRNOŚLĄSKIEJ
w/wie, ul. Chocimska 31-2

Opłata poczt. ryczałt. zarz. M. P. i T.
N. P. K. 233 z dn. 27 VII-1946 r.

Biblioteka Techniczna
W/m. ul. Górnośląska nr 45

INFORMACJA PRASOWA

Naczelnej Rady Odbudowy m.st. Warszawy

Piątek, dnia 22 kwietnia 1949r. nr 31

WIELKI BUDYNEK SZKOLNY, ODBUDOWANY KOSZTEM S.F.O.S.

Skromny, powojenny majątek szkolnictwa stołecznego, wzbogaci się wkrótce o nowy gmach, odbudowany ze stanu kompletnego zniszczenia. Jest to budynek miejski przy ul. Felińskiego nr 15 na Żoliborzu, jeden z największych budynków szkolnych w Warszawie, zawierający sto kilkanaście pomieszczeń, o ogólnej kubaturze 16.000 m³.

Odbudowa gmachu trwa już od 3-ich lat i prowadzona jest etapami, obejmując stopniowo poszczególne części budynku. Niektóre z nich są użytkowane od przeszło 2-oh lat. Z dużą pomocą pospieszył tu SFOS, który przejął finansowanie robót. SFOS. Wydał dotychczas na ten cel ponad 37 milionów zł. Właśnie dzięki tej stałej pomocy, roboty nie ulegały przerwie i w miarę postępu mogły przekazywać szkołom odbudowane fragmenty gmachu. Dziś budynek, będący na wykończeniu, umożliwia naukę dwóm tysiącom uczących się.

W odbudowanych bocznych skrzydłach mieści się aż pięć szkół. W jednym - ulokowała się jedenastoletnia szkoła RTPD. im. Limanowskiego, obejmująca szkołę podstawową, gimnazjum i liceum, do których ogółem uczęszcza 820 uczniów, w drugim - dwie szkoły podstawowe nr 64 i 68, liczące z górami 700 dzieci oraz szkoła powszechna i gimnazjum dla dorosłych. Sale szkolne w obu skrzydłach nie próżnują. Stale w nich gwaro i rojno, bo lekcje odbywają się w ciągu całego dnia od godz. 8 rano do godz. 9 wieczorem.

W środkowym skrzydle nie ma jeszcze uczącej się młodzieży. Są tu narazie malarze i posadzkarze, wykańczający robotę. Zakończenie prac przewidziane było na połowę maja, jednak termin ten ulegnie skróceniu, robotnicy bowiem w ramach swego czynu Pierwszomajowego, przyspieszyli pracę i zobowiązali się oddać do użytku ostatnie skrzydło gmachu już na 1 maja.

Przykład robotników znalazł naśladowców wśród młodzieży gimnazjum im. Limanowskiego. Na swój czyn Pierwszomajowy wybrali oni uporządkowanie terenu przed szkołą, gdzie założą boisko. Od dwóch tygodni codziennie wra tam praca, dziesiątków młodych rąk przy odgruzowaniu i zasypywaniu dołów. Pracują gorączkowo, gdyż wszyscy chcą obchodzić dzień Zwycięstwa 9 maja, nie tylko w murach całkowicie odbudowanego gmachu, ale i na własnym boisku, gdzie w tym dniu odbędą się pierwsze zawody sportowe.

LIGA Kobiet TWORZY KOŁA ODBUDOWY WARSZAWY

Na zebraniu Koła Ligi Kobiet dzielnicy Grochów, zapadła jednomyślna uchwała powołania do życia Koła Odbudowy Warszawy. Do Koła OW. zgłosiły akces wszystkie członkinie Koła Ligi Kobiet, postanawiając płacić stałe składki na SFOS., niezależnie od składek wpłacanych na ten cel w miejscach pracy.

Powstanie dzielnicowego Koła OW. Ligi Kobiet na Grochowie jest fragmentem akcji tworzenia podobnych Kół przy wszystkich warszawskich komórkach tej wielkiej organizacji kobiecej która w ramach swej pracy społecznej nad budową Polski Ludowej, zadeklarowała jaknajwyższy udział w odbudowie Warszawy.

OFIARY Z ZAGRANICY NA ODBUDOWĘ WARSZAWY

W ciągu ostatnich paru dni, SFOS. otrzymał z zagranicy szereg ofiar, głównie od pracowników polskich placówek dyplomatycznych. Z Ambasady w Waszyngtonie nadeszła kwota 186.602 zł., Ambasada w Ankarze przesłała 57.764 zł. Pracownicy Konsulatu w Tel Avivie, z do-
rażnych zbiorów na SFOS. uzyskali 62 funty izraelskie, co w przeliczeniu na złote przedstawia wartość około 100.000 zł.

Dwaj mieszkańcy Chicago, ob. ob. A. Gójski i J. Groszkowski, za pośrednictwem Konsulatu, przesłali na odbudowę stolicy 23.910 zł.

DOCHÓD Z WYDAWNICTW "ŚWIATOWIDA" NA SFOS.

Warszawska Spółdzielnia Księgarsko-Wydawnicza "Światowid" część dochodu ze sprzedaży swych wydawnictw - pocztówek z widokami Warszawy i albumików Warszawy przeznaczyła na SFOS. Wpłata z tego tytułu wyniosła kwotę 639.730 zł.

ODBUDOWA WARSZAWY NA TARGACH POZNAŃSKICH

Miejski Komitet Odbudowy Warszawy w Poznaniu zorganizował na Międzynarodowych Targach Poznańskich specjalne stoisko, propagujące wydawnictwa, poświęcone odbudowie Warszawy.

" WARSZAWA - STOLICA POLSKI "

Zapowiadane wydawnictwo "Warszawa - Stolica Polski", którego termin wydania został przesunięty, celem uwzględnienia najaktualniejszych materiałów i dorobku odbudowy stolicy - ukaże się w pierwszych dniach maja.

Będzie to pierwsze tego rodzaju wydawnictwo, ukazujące w bogatej treści i w ilustracji całokształt odbudowy Warszawy i ostatnie osiągnięcia na tym polu.

Sprawa Odbudowy Warszawy
Opłata poczt. ryczałt. wierz. M. P. I. T.
Nr. P. K. 233 z dn. 2. VII. 1946 r.

Międzyzbiórka Techniczna
W/m. ul. Górnolaskiej nr 45

KOMITET WYKONAWCZY
KANCELARIA RADY ODBUDOWY W-44
ul. Włocławskiej 31-3

INFORMACJA PRASOWA

Naczelnej Rady Odbudowy m. st. Warszawy

Wtorek, dnia 25 kwietnia 1949 r. nr 32

428 MILIONÓW ŻŁ. ZE SFOS. - na ODBUDOWĘ KRAJU

Spółeczny Fundusz Odbudowy Stolicy służy przede wszystkim odbudowie Warszawy, ale przyczynia się również do odbudowy kraju, bowiem część zebranych przez poszczególne województwa sum przeznaczana na ich lokalne inwestycje.

Z dotacji SFOS. 'u - Poznań mógł wybudować wielki gmach szkolny RTPD., jeden z największych i najlepiej wyposażonych w Polsce, a obecnie buduje Dom Żołnierza i nową szkołę na jednym z przedmieść. Rzeszów buduje u siebie szkołę i żłobek i pomaga w odbudowie zrujnowanego na swym terenie Jasła. W Olsztynie powstaje z tych funduszy Dom Młodzieży, Wrocław odbudował teatr, a woj. śląsko-dąbrowskie wznosi szereg ośrodków kulturalno-oświatowych, a m.in. remontuje teatr w Gliwicach i buduje pomnik Czynu Powstańczego na Górze św. Anny.

Wysokość dotacji SFOS. na te cele zależna jest od wyników zbiórki na terenie każdego województwa i od przekroczenia przez nie kwoty przeznaczonej wyłącznie na odbudowę Warszawy, w ramach każdorazowego preliminarza inwestycyjnego SFOS. Ze zbiórki w r. 1946 ze SFOS. 'u wydatkowano na inwestycje w kraju 97,8 milionów zł., a ze zbiórki w r. 1947 - 102,9 milionów zł. Ze zbiórki w ub. roku, która wyniosła przeszło 1 miliard 900 milionów zł., Naczelna Rada Odbudowy Warszawy mogła przeznaczyć na inwestycje krajowe jeszcze większą sumę, a mianowicie z górami 428,5 milionów zł.

Z sumy tej woj. wrocławskie otrzymuje 110,6 milionów zł. Woj. śląskie - 68,7 milionów zł., białostockie - 2,2 milionów zł., lubelskie - 3,5 milionów zł., pomorskie - 26,3 milionów zł., szczecińskie - 22,3 milionów zł., rzeszowskie - 17,7 milionów zł., warszawskie - 13,5 milionów zł., kieleckie - 1,5 milionów zł., gdańskie - 17,9 milionów zł., mazurskie - 11 milionów zł., łódzkie - 43,4 miliony zł., poznańskie - 72,4 miliony zł. i krakowskie - 17,4 miliony zł.

1 MILION ŻŁ. OD CENTRALI SPÓŁDZIELNI PRACY

Centrala Spółdzielni Pracy w Warszawie wpłaciła na SFOS. tyt. swych świadczeń za ub. rok - 455.000 zł., przekazując równocześnie 545.000 zł., jako zaliczkę na poczet świadczeń tegorocznych. Jest to jedna z pierwszych wpłat spółdzielczości warszawskiej, uiszczonych w myśl uchwały Zarządu Centralnego Związku Spółdzielczego, regulującej w sposób jednolity świadczenia spółdzielczości na odbudowę Warszawy.

W POŁOWIE MAJA ROZPOCZNIĘ SIĘ USTAWIANIE KOLUMNY

ZYGMUNTA

Prawdopodobnie już w połowie maja będzie można przystąpić do ustawiania kolumny Zygmunta. Wszystkie jej główne części są gotowe i czekają na transport na miejsce budowy.

W baraku na Krakowskim Przedmieściu spoczywa gotowy trzon granitowy i dwa bloki cokołu, całkowicie wyprofilowane i oszlifowane. Zakłady Kamieniarskie inż. Fedorowicza kończą obróbkę schodów sjenitowych, a u Braci Łopieńskich na ukończeniu znajdują się roboty przy odlewie brązowych tablic, kartuszy i części kapiteł, jak również przy remoncie samej figury króla.

Miejsce na pomnik na pl. Zamkowym jest przygotowane. W odległości 5 m. od dawnej ~~kolumny~~ kolumny w kierunku placu tkwi w ziemi na głębokości 2-ech m. wielka bryła betonowa, stanowiąca fundament pomnika. By zabezpieczyć się przed najdrobniejszymi nawet drgnieniami, grunt pod bryłą wzmocniono jeszcze szeregiem pali betonowych. Taki monolit o objętości 20 m.³, wsparty w dodatku na palach, stanowi pewny fundament, który bezpiecznie będzie dźwigał kilkudziesięcotonnowy ciężar pomnika.

W najbliższych dniach rozebrana zostanie ocalała dolna część dawnej kolumny. Trzy jej bloki granitowe użyte będą za podstawę nowej kolumny.

Wszystko więc gotowe jest do właściwej budowy. Czekają się tylko, by roboty na Trasie W-Z otworzyły drogę z Krakowskiego Przedmieścia na pl. Zamkowy i pozwoliły przepuścić transport poszczególnych elementów pomnika. Ma to nastąpić już 15 maja.

ODZNACZENIA PROJEKTODAWCÓW WARSZAWSKIEGO METRA

Studia nad budowę warszawskiego metra trwają już blisko od trzech lat. Pracuje nad tym cały sztab fachowców w Centralnym Biurze Projektów Architektonicznych i Budowlanych, badając warunki i możliwości zrealizowania inwestycji, która przyniesie radykalną zmianę w komunikacji Warszawy i zapewni prawidłowy rozwój życia jej mieszkańców.

W uznaniu wysiłku i pracy, włożonej w tak ważne dla Warszawy zadanie, a w którego wyniku powstał już wstępny projekt pierwszej linii SKM. - NROW, przyznała pracownikom Biura Projektów SKM. odznakę "Odbudowa Warszawy". Złotą Odznakę otrzymali: Dyrektor Biura inż. Mieczysław Krajewski oraz inż. inż. Ewaryst Sobolewski i Wiktor Abramowicz. Srebrną: inż. Eugeniusz Buszma, inż. Antoni Jabłoński, inż. Zdzisław Łopatek, inż. Witold Telegański i technik Wacław Machała. Brązową: Techn. Jerzy Kraśkiewicz, techn. Kazimierz Machała, techn. Roman Kłownikowski i techn. Stanisław Rutkowski. Ponadto sześciu pracowników Biura otrzymało dyplomy.

BUDUJEMY NOWĄ WARSZAWĘ

Dla usprawnienia ruchu pociągów linii radomskiej, w szybkim tempie prowadzona jest odbudowa zburzonego wiaduktu w pobliżu Dworca Warszawa - Zachodnia. Z chwilą zakończenia budowy, pociągi z Radomia przejeżdżać będą w obrębie Warszawskiego Węzła Kolejowego, po krótszej trasie, z ominięciem czynnej obecnie linii okrężnej.

x

Na terenie Muranowa, gdzie na gruzach byłego ghetta powstaje nowe osiedle mieszkaniowe, zachowane zostaną znajdujące się tam budowle zabytkowe. Odtworzone więc zostaną dawne koszary Stanisława Augusta przy ul. Dzikiej, Pałac Działyńskich i kamienice architekta Zuga przy Lesznie. Zachowany będzie również kościół p.w. N.M. PANNY na ~~xxogix~~ Lesznie ~~na ~~xxogix~~ Lesznie~~. W kościele ulegnie tylko przebudowie wejście frontowe na boczne, ze względu na to, że tuż obok przebiegać będzie północna krawędź Trasy W-Z.

We wschodniej części osiedla muranowskiego trwa odbudowa Pałacu Mostowskich - dzieła Corazziego.

Gdyby w związku z koniecznością dalszego poszerzenia Trasy W-Z zabytki przy ul. Leszno stanęły na przeszkodzie, istnieje projekt przesunięcia ich o kilka metrów w kierunku północnym. Byłby to naprawdę śmiały eksperyment budowlany, jakiego Warszawa nigdy jeszcze nie oglądała.

x

Na skrzyżowaniu ul. Brackiej i al. Jerozolimskich rozpocznie się w najbliższych dniach całkowita odbudowa wielkiego gmachu Orbisu. W gmachu tym, przed dwoma laty odremontowano jedynie parter, mieszczący do tej pory kilkanaście sklepów. Obecna odbudowa obejmie sześć dalszych kondygnacji. Dom ma być gotowy w stanie surowym jeszcze w tym roku. Gmach Orbisu będzie trzecim z kolei wielkim budynkiem, powstającym na skrzyżowaniu Brackiej i Alei. Po przeciwnej stronie ul. Brackiej, prowadzone są roboty przy budowie Powszechnego Domu Towarowego, a po drugiej stronie Alei rozpocznie się wkrótce budowa siedziby Centralnego Zarządu Energetyki obok gmachu Banku Gospodarstwa Krajowego.

x

Ubiegłej niedzieli, w ramach "Miesiąca czystości", młodzież warszawska masowo przystąpiła do prac porządkowych. W kilkudziesięciu punktach śródmieścia i na peryferiach stawiło się do pracy przeszło 4.000 młodzieży ZMP i Harcerzy. Przekopywano trawniki, zbierano śmiecie i odpadki i wywożono gruz. Na kilku ulicach sadzono drzewa.

Był to Czyn Pierwszomajowy młodzieży warszawskiej, która pracą dla swego miasta uczciła majowe Święto Pracy.

INFORMACJA PRASOWA

Naczelnej Rady Odbudowy m. st. Warszawy

Piątek, dnia 29 kwietnia 1949r. nr 33

SFOS OSIAGNĄŁ 4.163.000.000.- zł.

Według zestawień na dzień 29 kwietnia rb., ogólna suma SFOS'u zebrana od początku akcji zbiórkowej wynosi 4.162.735.768 zł.

W bieżącym roku od 1 stycznia wpłynęło już 795.280.426 zł.

SFOS BUDUJE NOWĄ BURSE MŁODZIEŻOWĄ

Ośrodek burs młodzieżowych realizowany w dzielnicy staromiejskiej, między pl. Krasińskich, Św. Jerską, Długą i nowoprojektowanym przedłużeniem ul. Kilińskiego, będzie miał swój odpowiednik na Krakowskim Przedmieściu. Tu, przy zabytkowej Dziekance, powstanie drugi kompleks zabudowań bursowych, stanowiący niejako filię ośrodka na pl. Krasińskich. Na budowę nowej bursy przeznaczony został teren od Dziekanki w kierunku ul. Bednarskiej, na którym wznosiły się dawniej trzy domy: Krakowskie Przedmieście nr 58, - mieszczący popularną swego czasu łaźnię rzymską Fajansa, nr 60 - narożnik o 2-oh frontach od strony Krakowskiego Przedmieścia i od ul. Bednarskiej oraz dom pod nr 29 przy ul. Bednarskiej. Na miejscu sterczących tam ruin, wzniesiona zostanie jedna wielka kamienica. Wraz z Dziekanką tworzyć ona będzie całość, połączoną przejściem od strony podwórza i mającą wspólny dziedzińec.

Pod względem architektonicznym, nowy budynek stanowić jednak będzie odrębną bryłę o elewacji nowoczesnej, ale scharmonizowanej z zabytkową fasadą Dziekanki. Plany budynku są już w opracowaniu. Do pełnej odbudowy przystąpi się w początkach czerwca, po oczyszczeniu terenu z gruzów, które rozpocznie się w połowie maja, podobnie, jak odbudowę Dziekanki, budowę nowej bursy finansować będzie SFOS., przeznaczając na ten cel część wpływów z akcji szkolnej.

Ukończenie budynku w stanie surowym nastąpi jeszcze w b. roku, zaś całkowitego wykończenia spodziewać się należy w czerwcu 1950 r. W nowej bursie będzie mogło zamieszkać 220-stu uczniów, cały zaś ośrodek, wraz z Dziekanką, pomieści w sumie 310-u pensjonariuszy.

PRZEWODNICZĄCY KONGRESU SŁOWIAN AMERYKAŃSKICH ZWIEDZA TRASĘ WZ.

Bawiący w Warszawie Przewodniczący Kongresu Słowian w Stanach Zjednoczonych, Leon Krzycki, ze szczególnym zainteresowaniem zapoznaje się z dorobkiem odbudowy stolicy, której stan zniszczenia miał możliwość widzieć w czasie swego pierwszego pobytu w r. 1945.

Podczas zwiedzania Trasy W-Z, przywódca organizacji słowiańskich z za oceanu, w przemówieniu do robotników, dał wyraz swej żywej radości z powodu wielkich osiągnięć, jakie widzi w stolicy Polski Ludowej. Osiągnięcia te są dla niego szczególnie uderzające, w porównaniu ze słabym tempem ruchu budowlanego w Stanach Zjednoczonych, gdzie, mimo olbrzymich zysków monopolistów, nie istnieje zupełnie budownictwo mieszkaniowe dla mas pracujących i nie widać tej wielkiej troski o człowieka pracy, jaką na każdym kroku można zauważyć w odbudowie Warszawy. - Przyznam się z ręką na sercu - powiedział Prezes Krzycki - że, gdy w r.1945, widziałem ruiny Warszawy, przypuszczałem, że trzeba będzie chyba ze stu lat, aby Warszawa mogła się podźwignąć. A oto już po czterech latach zastaję miasto zagospodarowane, tętniące życiem, szybko rozbudowujące się i zacierające ślady przeogromnych zniszczeń. Wielka jest siła zjednoczonego ruchu robotniczego Polski, który potrafił tak wiele zziałać w odbudowie Warszawy. To jest naprawdę wielki wkład Polski w dzieło pokoju, którego pragną masy pracujące na całym świecie. -

PRZYKŁADNA OFIARNOŚĆ PRACOWNIKÓW DYREKCJI MONOPOLU TYTONIOWEGO

Do zespołów pracowniczych, które na terenie Warszawy zrealizowały w 100% powszechność świadczeń na SFOS., należą pracownicy Dyrekcji Monopoli Tytoniowego, gdzie uczestniczą w akcji nawet ta grupa pracowników, która, w myśl uchwał związkowych, ze względu na poziom poborów, nie ma obowiązku świadczenia na SFOS. Na podkreślenie zasługuje regularność wpłat pracowników Dyrekcji, które w skali rocznej wynoszą około 160.000 zł.

CZĘSTOCHOWA PIERWSZA W ZBIORCE NA SFOS. W WOJ. KIELECKIM

W tegorocznej akcji na SFOS na terenie woj. kieleckiego, wyróżniła się Częstochowa, która w pierwszym kwartale zebrała najwyższą ze wszystkich innych miejscowości sumę 6,9 milionów zł. Częstochowa zajęła również przodujące miejsce w ofiarności pojedynczego obywatela, osiągnęła stawkę zł.60.-, jak ^{dotychczas} nie ma żadne inne miasto województwa. Kielce, zajmujące pod tym względem drugie miejsce, uzyskały 38 zł., a Radom - 17 zł. Częstochowie przypadła też palma pierwszeństwa w wykonaniu planu zbiórkowego. Suma zebrana w Częstochowie w ciągu 3-ch miesięcy, stanowi przeszło 40% preliminarza rocznego.

CO WYGRALISMY NA LOTERII AKADEMICKIEJ

Trwające od środy 27 kwietnia ciągnięcie loterii akademickiej na Fundusz Odbudowy Wyższych Uczelni zakończone zostanie w sobotę 30 kwietnia. Ogółem - do wylosowania w kole fantów było 7.000 biletów. Drukowany wykaz wygranych, wraz z numerami szczęśliwych losów, ukaże się 12 maja i rozwieszony będzie we wszystkich punktach sprzedaży losów. Wydawanie fantów, w miejscach wskazanych w tabeli rozpocznie się tego samego dnia i trwać będzie do 10 czerwca.

KOMITET WYKONAWCZY
NACZELNICY BIURO W-17
w W-wie ul. Ciołcinska 31-1

Biblioteka Techniczna
W/m. ul. Górnośląska nr 45

Sprawa Odbudowy Warszawy
Opłata pocz. ryczał. zarz. M. P. i T.
Nr. P. K. 233 z dn 27 VII-1946 r.

INFORMACJA PRASOWA

Naczelnej Rady Odbudowy m.st. Warszawy

Środa, dnia 4 maja 1949r.

nr 34

NA TRASIE W-Z

Po wykonaniu zobowiązań pierwszomajowych ~~komitetu technicznego przy pracach nad odbudową~~, pięciotysięczna załoga Trasy W-Z ~~podjęła dalszy etap robót~~ ~~podjęła dalszy etap robót~~ ~~podjęła dalszy etap robót~~. Do wykonania jest jeszcze bardzo wiele, a roboty muszą być skończone w ciągu 79 dni, jakie pozostały do chwili otwarcia Trasy. To też na wszystkich odcinkach Trasy roboty prowadzone są w gorączkowym tempie.

Na moście kontynuowane jest zakładanie konstrukcji chodników wzdłuż których ustawiane są bariery. Już na długości 2/3 mostu oba chodniki zaopatrzone zostały w balustradę. Na jezdni pierwsza warstwa podłoża betonowego jest gotowa na całym moście. W szybkim tempie prowadzone są roboty drogowe na odcinkach Trasy, przylegających do mostu na obu brzegach. Jezdnia na końcowym, wschodnim odcinku, od ul. Radzywińskiej, do Nowo-Zygmuntowskiej - została już wykonana. W toku znajduje się betonowanie podłoża na ul. Zygmuntowskiej między ul. Targową, a wjazdem na most. Wzdłuż ulicy ciągną się trzy pasy betonowe, dwa boczne dla ruchu kołowego z gruzo-betonu i środkowe pod tory tramwajowe z betonu o twardym kruszywie. Przy przyczółku praskim, na Wybrzeżu Helskim, wykańcza się jezdnię i chodniki. Na brzegu warszawskim trwa betonowanie jezdni, na głównym przejeździe z tunelu na most i na dwóch bocznych zjazdach od strony Mariensztadtu i Pałacu pod Blachą.

W tunelu kończy się wykładanie ścian glazurą. Spodnia część jezdni w tunelu jest gotowa. Również założone są już tory tramwajowe. Na płycie tunelu sześć zrekonstruowanych zabytkowych kamieniczek stoi pod dachem. Kamienica Johna, która pomieści wyjście ze schodów ruchomych, podciągnięta została powyżej I-go piętra. Obok gotowego już tuneliku, prowadzącego do schodów ruchomych, kończy się betonowanie fundamentu pod maszynię schodów. Montaż ~~schodów~~ rozpocznie się natychmiast po ich przybyciu z Moskwy, co ma nastąpić w połowie bieżącego miesiąca.

Zachodni odcinek Trasy W-Z, gdzie roboty drogowe weszły już w stadium końcowe, skupia obecnie intensywne prace budowlane przy wznoszeniu domów, powstających tu osiedli robotniczych.

Młynów, Mirów i osiedla Muranowskie muszą mieć jaknajwięcej świeżych murów. By w dniu otwarcia Trasy W-Z stworzyć godne jej obramowanie.

AKCJA NA ODBUDOWĘ WARSZAWY WSRÓD POLAKÓW W ARGENTYNIIE

Wychodzące w Buenos Aires czasopismo w języku polskim "Polska Wyzwolona" (Polonia Liberada) rozpoczęło szeroką kampanię wśród tamtejszej Polonii na rzecz odbudowy Warszawy. "Polska Wyzwolona", która wśród wiadomości z kraju, wiele miejsca poświęca odbudowującej się stolicy, zainaugurowała równocześnie zbiórkę pieniężną na pomoc Warszawie. Już w pierwszym okresie akcja czasopisma przyniosła przeszło 460 pesów, a ostatnia zbiórka wśród pracowników Polskiej Kasy Opieki w Buenos Aires, dała 1.135 pesów.

~~W RAMACH CZYNU PIERWSZOMAJOWEGO~~ WSPÓŁZAWODNICSTWO POŁOŻNYCH W ZBIÓRCIE NA SFOS.

W ramach Czynu Pierwszomajowego, członkinie Kieleckiej Sekcji Położnych Związku Zawodowego Służby Zdrowia - złożyły na ręce Miejskiego Komitetu Odbudowy Warszawy w Kielcach kwotę 13.755 zł. na odbudowę stolicy. Położne w Kielcach zwróciły się równocześnie z apelem do Sekcji Położnych na obszarze całej Polski, wzywając je do podjęcia inicjatywy i do przeprowadzenia zbiórek na ten cel wśród wszystkich swych członkiń.

" WARSZAWA - STOLICA POLSKI "

Wyszło z druku albumowe wydawnictwo SFOS. ^{i ilustracjach} "Warszawa - Stolica Polski", obrazujące w dokumentarnym tekście/Warszawę dawną i z ostatnich lat oraz dorobek powojennej odbudowy. Bogata treść wydawnictwa zawarta została w następujących rozdziałach: Warszawa w starych obrazach, Warszawa minionej epoki, Warszawa walcząca, Warszawa w ruinach, Warszawa wyzwolona, Warszawa w odbudowie, Warszawa przyszłości, Rewolucyjny lud Warszawy i Ludzie odbudowy.

UCZESTNICY KONGRESU ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH ZAPOZNAJĄ SIĘ Z ODBUDOWĄ WARSZAWY

Program Kongresu Związków Zawodowych, jaki rozpoczyna obrady w Warszawie 22 maja, przewiduje szczegółowe zwiedzanie miasta przez uczestników zjazdu. 2.000 przedstawicieli ruchu zawodowego przybyłych z całej Polski będzie mogło przekonać się na własne oczy o wielkim dorobku odbudowy, a po powrocie do swych ośrodków pracy, podzielić się wrażeniami i opowiedzieć o "warszawskim temple", w jakim odradza się stolica Polski Ludowej.

KOMITET WYKONAWCZY
GŁÓWNEJ RADY ODBUDOWY W-wy
w W-wie ul. Chocimska 31-2

Biblioteka Techniczna
W/m. ul. Górnośląska nr 45

Sprawa Odbudowy Warszawy
Opłata poczt. ryczałt. zarz. M. P.
P. K. 233 z dn. 27 VII - 1944

INFORMACJA PRASOWA

Naczelnej Rady Odbudowy m.st. Warszawy

Sobota, dnia 7 maja 1949r.

nr 35

CORAZ MNIEJ ODBUDOWY, A WIĘCEJ NOWEGO BUDOWNICTWA

Warszawa znajduje się obecnie w drugim etapie swej odbudowy. Okres odbudowy w ścisłym znaczeniu tego wyrazu kończy się. Teraz trwa już etap nowego budownictwa.

W ten sposób przedstawiają przebieg odbudowy Warszawy dane cyfrowe Wydziału Inspekcji Budowlanej. Rejestry tego centralnego organu Zarządu Miasta, w zakresie nadzoru nad budownictwem, nie obejmują co prawda całości robót budowlanych w Warszawie, gdyż kompetencji Inspekcji Budowlanej nie podlegają objekty, wznoszone przez centrale Ministerstw, gmachy o specjalnym przeznaczeniu oraz budowane przez tego rodzaju instytucje, jak Z.O.R., jednak notują przeważającą część ogólnej liczby remontowanych i nowo-wznoszonych budynków. Dzięki temu, obraz budownictwa Warszawy, stworzony na podstawie tych danych, niezbyt odbiega od rzeczywistości.

Co zatem mówią cyfry Inspekcji Budowlanej? W 1945r., pierwszym roku po wyzwoleniu Warszawy, odbudowano starych budynków, zgłoszonych do Inspekcji o ogólnej kubaturze 2,2 milionów m³. W tym czasie, wobec braku odpowiednich warunków, nie ma mowy o nowym budownictwie. Konieczność szybkiego dostarczenia najniezbędniejszych pomieszczeń narzuciła wyłącznie tylko odbudowę. Następnym roku 1946 nie zmienił jeszcze charakteru budownictwa. W dalszym ciągu trwa odbudowa, która przybrała tylko na sile. Wysokość odbudowanej kubatury doszła wtedy do 3,9 milionów m³, osiągając szczytowy poziom. W r. 1947 poziom ten obniżył się do 1,33 milionów m³, utrzymując się na tej samej prawie wysokości również i w r. 1948. W r. 1947, równoległe do odbudowy, pojawia się budownictwo nowe. W ciągu tego roku, rozpoczęto budowę gmachów nowych od fundamentów, o ogólnej kubaturze 503.000 m³. Rok 1948 znacznie wzmacnia ten typ ruchu budowlanego, osiągając w rozpoczętych budowlach kubaturę 869.000 m³. Rok 1948 może być uważany za punkt przełomowy w rozwoju budownictwa Warszawy. Odbudowa zaczyna zanikać i ustępuje w szerokiej już skali budownictwu nowemu. Co do bieżącego roku, choć będzie miał on jeszcze pewną ilość remontów i odbudowy, jednak decydującą rolę odegra budownictwo nowe. Już pierwszy kwartał r. 1949 zarejestrował 273.000 m³ kubatury nowo-wznoszonych budynków.

MIESZKANCY KRAKOWA OFIARNIE ŚWIADCZĄ NA SFOS.

W tegorocznej akcji zbiórkowej na odbudowę Warszawy, wśród miast całej Polski wyróżnia się Kraków. W pierwszym kwartale rb., zbiórka przyniosła tam blisko 24 miliony zł., co w porównaniu z wynikami za ten sam okres ub. roku, stanowi sumę prawie pięciokrotnie wyższą. W przeliczeniu na głowę ludności wypada, że każdy mieszkaniec Krakowa już wpłacił w tym roku na rzecz Warszawy 80 zł.

"SPOŁEM" ROZPOWSZECHNIA ZNACZKI NA SFOS.

Centrala Spółdzielni Spożywców "Społem" w Warszawie wystosowała apel do Zarządów wszystkich Spółdzielni, wzywając je do poparcia na swym terenie rozsprzedaży znaczków wartościowych na zasilenie Społecznego Funduszu Odbudowy Stolicy.

KTO WYGRAŁ PREMIE NA LOTERII FANTOWEJ SFOS.?

W ostatnim dniu losowania loterii akademickiej, w dn. 30 kwietnia rb., po zakończeniu ciągnięcia, wylosowane zostały następujące premie:

główna premia - srebrne nakrycie na 12 osób w dębowym futerale wygrał nr 17.231.

premie: rowery męskie-pały na numery losów: (teren woj. łódzkiego) - 8.848, 64.379, 81.272, 117.234, (teren woj. warszawskiego) - 1.243, 20.827, 50.188, 30.911 - (Warszawa) - 97.347, 103.463, 107.805, 146.219.

premie: akordeony-wygrały numery: 88.783, (woj. łódzkie), 50.785 (woj. warszawskie), 106.664 (Warszawa.),

premie - maszyny do pisania marki Olympia- wylosowały następujące numery: 63.001 (woj. łódzkie) 20.396 (woj. warszawskie) 134.597 (Warszawa).

Urzędowa pełna tabela wygranych rozesłana zostanie do wszystkich punktów sprzedaży losów w dn. 12 maja.

Wydawanie fantów odbywać się będzie od 12 maja do 10 czerwca rb. w punktach, podanych w tabeli.

Spisowa Oddziałowa (1953)
Opis pocztowy - z dnia 27 VII 1956 r.
K. P. K. 233 z dn. 27 VII 1956 r.

W/m, ul. Gornoliska nr 45
Dzielnica Techniczna

Biuletyn Wydziałowy
Katedra Inżynierii W-4
ul. Chocimskiej 51-52

INFORMACJA PRASOWA

Naczelnej Rady Odbudowy m.st. Warszawy

Piątek, dnia 13 maja 1949r.

nr 36

SFOS. ROŚNIE Z KAŻDYM DNIEM

Według zestawień na dzień 10 maja 1949r., ogólna suma wpłat na Społeczny Fundusz Odbudowy Stolicy od początku akcji zbiórkowej osiągnęła 4.213.553.179 zł.

W roku bieżącym wpływy wyniosły 846.097.837 zł., co w porównaniu z sumą za ten sam okres ub. roku, stanowi wzrost przeszło dwukrotny.

ROZSTRZYGNIĘCIE KONKURSU NROW.
NA ARTYKUŁ, REPORTAŻ I FELIETON O ODBUDOWIE
WARSZAWY

Sąd konkursowy w składzie: Dobrowolski Stanisław Ryszard (Zarząd Główny Związku Zawodowego Literatów Polskich), Jeżewska Kazimiera (Ministerstwo Kultury i Sztuki), Lipiński Wojciech (Ministerstwo Odbudowy), Praga Rafał (Zarząd Główny Związku Zawodowego Dziennikarzy RP.) oraz Wojnacki Wacław (Sekretariat Generalny NROW.) - przyznał następujące nagrody:

za artykuł: I nagroda - 30.000 zł. J.A. Szczepańskiemu, za artykuł "Warszawa cegłami kwitnąca" (Głos Ludu),

II nagroda - 20.000 zł. Zdzisławowi Sachnowskiemu za artykuł: "Wrzesień - miesiąc Warszawy" (Życie Warszawy),

III nagroda - 10.000 zł. Lachowiczowi Janowi za artykuł: "W czwartym roku odbudowy" (Dziennik Zachodni).

za reportaż: I nagroda - 30.000 zł. Stanisławowi Prószyńskiemu za reportaż: "Buduję nową Warszawę" (Rolnik Polski),

II nagroda - 20.000 zł. Edwardowi Piestrzyńskiemu za reportaż: "Jazda po Warszawie" (Gazeta Robotnicza),

III nagroda - 10.000 zł. Leszkowi Kołodziejczykowi za reportaż: "Nie słowa, lecz fakty" (Życie Warszawy).

za felieton: I nagroda - 30.000 zł. Stefanowi Wiecheckiemu (Wiechowi) za cykl felietonów w "Expressie Wieczornym",

II nagroda - 20.000 zł. - Tadeuszowi Jackowskiemu za felieton: "Pomóc odbudowanemu człowiekowi w Warszawie" (Wieczór),

III nagroda - 10.000 zł. Henrykowi Rudzkiemu za felieton "Franek z Mostowagonu" (Trybuna Robotnicza).

DOLNOŚLĄSKIE ZAKŁADY METALURGICZNE INICJUJĄ WSPÓŁZAWODNICTWO NA SFOS.

Pracownicy Dolnośląskich Zakładów Metalurgicznych w Nowej Soli w woj. wrocławskim na naradzie wytwórczej przyjęli jednogłośnie następującą rezolucję: "My, pracownicy Dolnośląskich Zakładów Metalurgicznych uchwalamy opodatkować się w wysokości 1% od swych zarobków na odbudowę Warszawy, począwszy od 1 maja do 31 grudnia 1949r. i wzywamy pracowników Państwowych Zakładów Przemysłu Lotniczego w Nowej Soli do współzawodnictwa na powyższy cel."

Zobowiązanie pracowników D.Z.M. i wystosowany apel - są pięknym wyrazem realizacji hasła powszechności świadczeń na SFOS., samorzutne zaś podwyższenie stawki, ponad powszechnie stosowaną normę, dowodzi wysokiego poczucia obywatelskiego i zrozumienia wagi odbudowy stolicy.

Nie wątpimy, że załoga D.Z.M. w Nowej Soli poweźmie dalsze uchwały w następnym roku, pamiętając, że odbudowa Warszawy nie kończy się w r. 1949.

WYGRANE LOTERII SFOS.

Wyniki ciągnięcia loterii SFOS. na odbudowę wyższych uczelni stołecznych, jakie odbyło się w dniach 27-30 kwietnia rb., są do przejrzenia w każdym miejscu sprzedaży losów, gdzie wywieszane zostały tabele z numerami losów i padły na nie fanty.

Po odbiór fantów należy się zgłaszać do Stołecznego Komitetu Odbudowy Warszawy - Chociński 31 I piętro - lub do firmy Bracia Jabłkowski - Bracka 25.

Przy ul. Chocińskiej nr 31 wydawane są fanty, oznaczone numerami: 3203 do 4462, 4484 do 4523, 4576 do 4660, 4710 do 4973, 5042, 5096 do 5192.

Pozostałe fanty znajdują się w firmie Braci Jabłkowskich.

Wydawanie fantów w wymienionych punktach odbywa się od soboty 14 maja, w godzinach od 10 rano do 2 pp. i trwać będzie do 10 czerwca rb.

KOMITET WYKONAWCZY
KRAJOWEJ RASY DOBROTY W-WY
w W-wia. ul. Chocimska 31-3

Biblioteka Techniczna
W/n. ul. Górnośląska nr 45

Sprawa Odhodowy W 21222
Opłata poczt. poczt. ... M. P. I
Nr. P. W. 2337 dn. 2 VII 1946

I N F O R M A C J A   P R A S O W A
Naczelnej Rady Odbudowy m.st. Warszawy

Środa, dnia 18 maja 1949r.

nr 37

NOWE DOMY NA KOLONII MARIENSZTADZKIEJ

W kolonii mieszkalnej na Mariensztadzie przybędzie wkrótce szereg nowych domów, wzniesionych przy ul. Bednarskiej, Sowiej i Białoskórniczej. Stanowią one piątą serię, obejmującą osiem domów, w których wykonywa się w tej chwili roboty wykończeniowe i które od 20 maja gotowe będą do zamieszkania. W ten sposób ilość użytkowanych domów kolonii Mariensztadzkiej wzrośnie do 29-u.

Dalsza rozbudowa kolonii obejmuje 5 następnych domów (VI-a seria), budowanych przy ul. Bednarskiej między Sowią, a Krakowskim Przedmieściem, z których trzy podciągnięto już pod pierwsze piętro, a w dwóch założono fundamenty oraz serię VII-a, która stanie po przeciwnej stronie ul. Bednarskiej na skrzyżowaniu z ul. Browarna i między tą ulicą a Dobrą.

Na placach, gdzie staną domy VII-ej serii, prowadzone są obecnie roboty wyburzeniowe i porządkowe.

ŚLĄSK I WARSZAWA - PIERWSZE W TEGOROCZNEJ ZBIÓRCZE NA SFOS.

W ciągu pierwszych czterech miesięcy br. z akcji zbiórkowej na SFOS. wpłynęło ogółem 810.098.179 zł. Najwyższą sumę w wysokości 124.6 milionów zł. zebrało woj. śląsko-dąbrowskie. Na drugim miejscu znajduje się woj. poznańskie, z sumą 63,5 milionów zł. Trzecie miejsce zajmuje Warszawa - 56,7 milionów zł. Warszawa jednak wysuwa się na czołowe miejsce, jeśli chodzi o wysokość daru na głowę ludności. Zbiórka w Warszawie przyniosła na głowę mieszkańca średnią 25 zł. miesięcznie, przewyższając z górą dwukrotnie stawkę woj. śląsko-dąbrowskiego, które zajmuje pod tym względem drugie miejsce.

W skali ogólnokrajowej, zbiórka dała w bieżącym roku około 6 zł. miesięcznie na każdego mieszkańca.

DZIECI SZKOLNE Z ZABRZA NA ODBUDOWĘ WARSZAWY

Dzieci szkoły powszechnej nr 2 w Zabrze postanowiły poza normalnymi składkami dorzucić dodatkową cegiełkę do odbudowy Warszawy i przeprowadziły specjalną zbiórkę na SFOS, ofiarowując ją stolicy, jako swój Czyn Pierwszomajowy. Z drobnych, zaoszczędzonych kwot, składanych w ciągu całego miesiąca, dzieci uzbierały sumę 2.422 zł. Zaznaczyć należy, że dzieci, które tak ofiarnie wzięły udział w zbiórce, pochodzą ze środowisk najbardziej potrzebujących, bowiem szkoła wśród swych 131 uczniów ma 57 półsierot i dwie sieroty.

ODZNACZENI SAPERZY

Wpłec uruchomienia w roku bieżącym mostu Śląsko-Dąbrowskiego, most pontonowy, budowany co roku dla odciążenia ruchu na moście Poniatowskiego, stanie się zbędny w następnych latach. Przez 5 lat z rzędu most pontonowy pełnił pomocniczą służbę, będąc dogodnym połączeniem Warszawy z centrum Płagi. Zdołał sobie dzięki temu powszechną sympatię, a jego twórcy, saperzy, zasłużyli na wdzięczność ludności stolicy.

W uznaniu trudu przy budowie mostu i za opiekę nad utrzymaniem jego w należyтым stanie, Komitet Wykonawczy NROW., na wniosek Zarządu Miejskiego, odznaczył odznaką "Odbudowa Warszawy" 36 osób z oddziałów saperskich.

Złotą Odznakę otrzymali: Szef Wojsk Technicznych, generał dywizji - Jerzy Bordziłowski oraz płk inż. Jan Szymanowski i inż. Roman Osmólski. Srebrną: ppłk Józef Gołubicki, mjr Stefan Czaborowski, kpt Jan Owsiejko, kpt Jan Niewiadomski, kpt Józef Łukomski oraz inż. inż.: Stanisław Mieczysławski i Feliks Lendzion. Brązowe: por Stefan Kalinowski, por Tadeusz Chudzik, por Zygmunt Gruba, por. Stanisław Babkiewicz, ppor Mieczysław Łukasiewicz, kapral Julian Pozera i starsi saperzy: Czesław Wieczorek, Józef Kazimierzczuk, Julian Liżewski i Zygmunt Mickiewicz.

Ponadto szesnastu saperów otrzymało dyplomy:

WARSZAWSKI WSKOW. OPRACOWUJE PLAN AKCJI NA r. 1949/50

Warszawski Wojewódzki Szkolny Komitet Odbudowy Warszawy przystąpił do opracowania planu akcji szkolnej na przyszły rok szkolny. Temat ten był przedmiotem obrad niedawnego posiedzenia Komitetu, jakie odbyło się pod przewodnictwem wizytatora W. Łętowskiego, z udziałem przedstawicieli Towarzystwa Burs i Stypendiów, dyrektorów szkół, Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego i organizacji młodzieżowych.

Celem opracowania szczegółowego programu akcji, zwłaszcza w okresie września "Miesiąca Odbudowy Warszawy", zwołana będzie w czerwcu konferencja, w której wezmą udział opiekunowie Szkolnych Kół OW. oraz delegaci młodzieżowi tych Kół z terenu Warszawy i woj. warszawskiego.

Spisowa Dobraowy Wiazany
Opisac poczci. ryczali. / ryz. M. P. 1. 3.
Nr. P. K. 233 z dn 27 VII-1946

W/m. ul. Glinolipska nr 45
Biblioteka Pedagogiczna

W-wiel ul. Glinolipska 45
KOMITET WYKONAWCZY
MAGAZYN KART ODDOBY W-10

INFORMACJA PRASOWA
Naczelnej Rady Odbudowy m. st. Warszawy

Sobota, dnia 21 maja 1949r.

nr 39

JUŻ 4 MILIARDY 240 MILIONÓW ZŁOTYCH ZEBRAŁ SFOS.

Jak wynika z zestawień na dzień 20 maja rb., Społeczny Fundusz Odbudowy Stolicy zebrał od początku akcji sumę zł. 4.243.688.810.--.

Zbiórka tegoroczna w okresie od stycznia do 20 maja przyniosła w wyniku 875.233.463 zł.

25 MAJA - MONTAŻ RUCHOMYCH SCHODÓW TRASY W-Z

Prace przygotowawcze do budowy ruchomych schodów Trasy W-Z są na ukończeniu. Znaczna część konstrukcji schodów przywieziona w 20-stu wagonach w pierwszych transportach znajduje się już na miejscu budowy w specjalnym baraku na pl. Zamkowym. Tunel dla pieszych, w którego części, przylegającej do kamienicy Hohna, zbudowane będą schody, jest gotowy, gotowe są również fundamenty pod same schody i maszynię poruszającą.

Pozostałe elementy schodów przybędą z Moskwy do Warszawy łada dzień tak, że do montażu konstrukcji schodów przystąpić będzie można przypuszczalnie już 25 maja.

10.000 SZKOLNYCH KÓŁ "ODBUDUJEMY WARSZAWĘ" BIERZE UDZIAŁ W AKCJI NA SFOS.

Według danych Ogólnopolskiego Szkolnego Komitetu Odbudowy Warszawy, obejmujących 195 powiatów i 19-~~dziesiąt~~ miast wydzielonych, w ciągu pierwszego kwartału rb. przybyło ogółem 3.600 nowych Szkolnych Kół "Odbudujemy Warszawę", liczących około 350.000 członków.

Uwzględniając orientacyjne dane z powiatów, które nie nadeszły jeszcze dokładnego sprawozdania kwartalnego, ogólną liczbę Szkolnych Kół OW. na terenie całego kraju można określić w tej chwili na z górną 10.000, a ilość uczniów - członków tych Kół - na 1 milion.

Podobnie, jak w IV kwartale ub. roku, również w roku bieżącym w akcji organizacyjnej i sprawozdawczej wyróżnia się okręg rzeszowski, w którym ilość Kół wzrosła z 610 do 1.040, a ilość członków z 39.709 do 69.036.

Znaczne postępy wykazuje woj. śląsko-dąbrowskie. Przybyło tam 438 nowych Kół z 56.511 członkami. Akcja szkolna z tego województwa dała SFOS. 'owi w pierwszym kwartale r.b. 2.289.061 zł. Dalszy poważny rozwój sieci szkolnych Kół daje się zauważyć w woj. krakowskim, poznańskim, kieleckim, a przede wszystkim w warszawskim, na którego terenie w ciągu pierwszych trzech miesięcy r.b. zorganizowano 740 nowych Kół OW., zrzeszających przeszło 60.000 młodzieży.

KURS DLA INSTRUKTORÓW AKCJI SZKOLNEJ OW.

Staraniem Ogólnopolskiego Szkolnego Komitetu Odbudowy Warszawy, zorganizowany został w bursie w "Dziekanec" kurs, szkolący instruktorów akcji OW. Słuchaczkami wykładów są mieszkanki bursy, które po przeszkoleniu tworzyć będą kadry instruktorskie. W pierwszym kursie, zakończonym w ub. miesiącu, uczestniczyło 35 słuchaczek. Na kurs zorganizowany obecnie dla II-aj grupy uczęszcza 40 osób.

Każdy kurs obejmuje cykl dziesięciu wykładów na następujące tematy: 1) Cele i zadania Szkolnych Kół OW., 2) udziały fundatorskie szkół w budowie centralnych burs Towarzystwa Burs i Stypendiów, 3) formy i metody pracy Szkolnych Kół OW.; 4) organizacja akcji Szkolnych Kół OW., 5) regulamin Szkolnych Kół OW., 6) centralne bursy T.B.S. w Warszawie, 7) wycieczki Szkolnych Kół OW. do Warszawy, 8) zabytki Warszawy, 9) organizacja szkolnych wystaw z odbudowy Warszawy, 10) szkoły zawodowe w Warszawie.

Poza wykładami, program kursów przewiduje praktyczne zajęcia, jak wygłaszanie odczytów, przygotowywanie referatów i prace organizacyjne w Szkolnych Kołach OW.

W najbliższej przyszłości podobne kursy zorganizowane będą we wszystkich bursach, należących do T.B.S. w całym kraju.

BUDUJEMY NOWĄ WARSZAWĘ

Na Żoliborzu, przy zbiegu ulic: Krasińskiego i Kochowskiego, powstaje nowy kompleks domów mieszkalnych, wznoszonych w ramach Planu Inwestycyjnego Zakładu Osiedli Robotniczych. Zabudowa obejmuje 3 budynki o łącznej kubaturze 21.000 m³, obejmujące 100 mieszkań z 237 izbami. Domy przeznaczone są dla pracowników Instytutu Chemii Przemysłowej.

Budowa postępuje w szybkim tempie, dzięki współzawodnictwu załogi robotniczej i jej zobowiązaniom pierwszomajowym. W marcu rb. rozpoczęto kopać doły fundamentowe, dziś ściany domów wyprowadzone są wysoko ponad ziemią. Jeden z domów ma już gotowe trzy piętra, drugi sięga do drugiego piętra, w trzecim zbudowany jest już parter. Pierwotne plany przewidywały ukończenie robót w marcu przyszłego roku. Jednak przyspieszenie prac pozwoli na wprowadzenie się pierwszych lokatorów już w październiku rb.

x

Gmach Narodowego Banku Polskiego, jaki powstanie na terenach b. Poczty Głównej przy pl. Wareckim, będzie jednym z największych i najokazalszych w Warszawie. Kubatura gmachu wynosi ok. 300000 m³. Do budowy zużytych będzie 24 miliony szt. cegieł, 7,5 tysiąca tonn cementu, 3.000 tonn żelaza do konstrukcji żelbetowej. Na terenie budowy wykonywane są w tej chwili roboty ziemne, które są już na ukończeniu. W końcu maja gotowe będą plany konstrukcyjne poszczególnych pawilonów tak, że za miesiąc spodziewać się należy przystąpienia do właściwej budowy.

Projektodawcą gmachu jest prof. Bohdan Pniwski, twórca szeregu budynków, wznoszonych obecnie w Warszawie, m.in. i kompleksu gmachów Ministerstwa Komunikacji przy ul. Chałubińskiego i wybudowanego już gmachu mieszkalnego pracowników Narodowego Banku Polskiego przy pl. Unii.

x

Trasa W-Z, jako jedna z głównych arterii komunikacyjnych Warszawy, otrzyma bogate wyposażenie, zapewniające bezpieczeństwo ruchu. Skrzyżowania Trasy z ul. Targową, Nowo-Marszałkowską, Żelazną i Młynarską - zaopatrzone zostaną w światła sygnalizacyjne dla ruchu kołowego i pieszego, bariery ochronne na rogach i znakowane przejścia dla pieszych. Na całej 6,7 kilometrowej długości Trasy ustawionych będzie ogółem 130 znaków drogowych, 140 znaków przejść dla pieszych, 1.350 m.b. barier ochronnych i 74 światełka w krawężnikach i na wysepkach tramwajowych.

Sprawa Oddziałowy Watszanij
Opłata poczt. rucznik. zarz. M. P. 13
№ 11. 8. 233 z dn. 7. 11. 1946 r.

ДПД Окреа Дочинозна
W/m. ul. Gornoselska nr 45

КОМІТЕТ РАДИ ГОРНОЇ В-НІ
НАСЕЛЕНІ РАДИ ГОРНОЇ В-НІ
w YF - wio, ul. Chocimska 31-3

I N F O R M A C J A P R A S O W A

Naczelnej Rady Odbudowy m.st. Warszawy

25 maja, 1949r. środa

nr 39

Z.O.R. DOSTARCZY W ROKU BIEŻĄCYM 650.000 m³ KUBATURY MIESZKALNEJ

Budownictwo mieszkalne Zakładu Osiedli Robotniczych na terenie Warszawy obejmuje w tej chwili 6 punktów, w których budowane są bądź całe nowe dzielnice o wielu blokach, bądź mniejsze zespoły, liczące po kilka domów.

Zabudowa tego ostatniego typu powstaje na Żoliborzu przy ul. Krasieńskiego i Kochowskiego, gdzie wznoszone są trzy domy o łącznej kubaturze 21.000 m³ dla pracowników Instytutu Chemii Przemysłowej. Dzięki współzawodnictwu i zobowiązaniom pierwszomajowym załogi robotniczej, prace w stosunkowo krótkim czasie zostały tak zaawansowane, że początkowy termin ukończenia przewidziany na marzec 1950 r., ulegnie przyspieszeniu i prawdopodobnie już na jesieni rb. w domach tych będą mogli zamieszkać lokatorzy.

Drugi podobny niewielki zespół bloków powstanie na Okęciu u wylotu al. Żwirki i Wigury. Przed dwoma tygodniami rozpoczęto tu wykopy pod fundamenty pierwszego z projektowanych budynków. Kolonia przeznaczona będzie dla pracowników "Lotu".

Terenem wielkich robót są natomiast osiedla Z.O.R., powstające przy Trasie W-Z i osiedle na Mokotowie.

Muranowie

Na Muranowie, największym osiedlu Z.O.R., wybudowanych zostanie w tym roku 38 bloków o kubaturze 300.000 m³. Roboty posuwają się tu w szybkim tempie, dzięki użyciu na szeroką skalę sprzętu mechanicznego i stosowaniu przy budowie gotowych elementów, wyrabianych na miejscu budowy. Wzdłuż Leszna, na długości 300 m., ciągną się już mury 3-oh bloków, podciągniętych do wysokości parteru. Są to pierwsze domy, które, zgodnie ze zobowiązaniami robotników, oddane będą w stanie surowym w dniu Święta Wyzwolenia - 22 lipca rb. Równocześnie zakłada się fundamenty pod następne 7 bloków. Roboty przy pozostałych domach obejmują wykopy fundamentowe i przygotowywanie terenu pod budowę.

Młynów, drugie osiedle Z.O.R. przy Trasie W-Z da w tym roku 20 nowych budynków mieszkalnych o kubaturze 164.000 m³. Prawdopodobnie cztery z nich, z serii budowanej przez S.P.B. oraz dwa z terenu budowy B.O.R. oddanych będzie do zamieszkania na dzień 22 lipca. Ukończenia budowy reszty domów spodziewać się należy w listopadzie rb.

Oprócz bloków mieszkalnych, trwa tu budowa kina i Domu Towarowego. Dom Towarowy ma już założone fundamenty, kino zaś doprowadzone jest pod dach. 22 lipca w kinie, choć nie będzie jeszcze wtedy całkowicie gotowe, wyświetlany będzie pierwszy film.

Na osiedlu Mirów, na wprost Muranowa, znajduje się w budowie 15 bloków. Robotnicy zobowiązali się wykończyć całkowicie cztery bloki na 22 lipca, a pięć oddać w tym samym terminie w stanie surowym. Pozostałe sześć bloków doprowadzone będą do stanu surowego na jesieni r.b. Ogółem pod koniec roku przybędzie w tym osiedlu około 70.000 m³ budynków.

Mniejszego przyrostu spodziewać się należy na czwartym osiedlu t.zw. Nowomiejskim, budowanym przy ul. Konwiktorskiej i Sapieżyńskiej. Z planowanych na rok bieżący dziesięciu domów - dwa znajduje się pod dachem. W razie całkowitego zrealizowania projektu, osiedle to dostarczy około 40.000 m³ kubatury mieszkalnej.

Bardzo szybko posuwają się prace przy budowie osiedla na Mokotowie, powstającego w sąsiedztwie osiedla W.S.M. w kwadracie ulic: Wiktorskiej, Szustra, Wołowskiej i al. Niepodległości. Buduje się tu trzy kolonie, obejmujące ogółem 12 domów o 700-set mieszkaniach, przeważnie 2½ izbowych. W tej chwili roboty murarskie prowadzone są już w pięciu blokach. Przy trzech domach kopie się fundamenty. Budowa pozostałych bloków rozpocznie się w sierpniu. Z łącznej kubatury tego osiedla, liczącej 138.000 m³, wykonanych będzie w tym roku 40.000 m³, w tym trzy domy będą całkowicie gotowe do użytku. Budowa całego osiedla zakończona zostanie w połowie r. 1950.

W sumie - akcja budowlana Z.O.R. dostarczy w końcu bieżącego roku około 650.000 m³ kubatury mieszkalnej, z czego prawie połowa przypada na budynki całkowicie wykończone.

WIEŚ POWIATU RADOMSZOZAŃSKIEGO OFIARNIE ŚWIADCZY NA SFOS.

W akcji wsi na SFOS., której udział jest ~~siemnaście procentów~~ jeszcze zbyt mały i wyraża się przeciętnie dla całego kraju w kilkunastu procentach ogólnej sumy zbiórkowej, dużą ofiarnością i zainteresowaniem się sprawą odbudowy stolicy wyróżniają się chłopci powiatu radomszczańskiego w woj. łódzkim. Ludność wiejska tego powiatu wydatnie świadczyła w zeszłorocznej akcji na rzecz Warszawy i brała żywy udział we współzawodnictwie zbiórkowym, organizowanym przez Komitety poszczególnych gmin. W wyniku, ^{tej aktywnej postawy do zbiórki} ~~wsi~~ powiatu radomszczańskiego zebrały więcej, niż połowę (55%) sumy uzyskanej przez cały powiat, zajmując dzięki temu jedno z pierwszych miejsc w akcji zbiórkowej, nie tylko na terenie województwa łódzkiego, ale w całym kraju.

LESNICY ZAWSZE GOTOWI DO ŚWIADCZEŃ NA RZECZ WARSZAWY

Związek Zawodowy Pracowników Leśnych i Drzewnych zajmuje jedno z czołowych miejsc pod względem upowszechnienia świadczeń na SFOS. wśród swych członków i stale składa dowody ich ofiarności. Pięknym przykładem służyć mogą pracownicy tartaku państwowego w Zamczysku w pow. sochaczewskim, którzy, niezależnie od opodatkowania według norm związkowych swych zarobków, postanowili złożyć na odbudowę Warszawy 2% wyrównania dniówek otrzymanych w pierwszym kwartale rb. Wpłata z tego tytułu wyniosła zł.6.202.-.

Warto przypomnieć, że w grudniu ub. roku, każdy z pracowników tartaku w ramach Czynu Kongresowego ofiarował dodatkowo na rzecz Warszawy dwie godziny pracy, co w łącznej sumie dało zł.6.329.-.

Ogółem świadczenia pracowników tartaku w Zamczysku przyniosły w ostatnich czterech miesiącach zł.12.531 zł.

46 MILIONÓW ZŁ. Z PIERWSZOMAJOWEJ ZBIÓRKI NA C.D.M.

Ostateczne wyniki zbiórki na budowę Centralnego Domu Młodzieży, przeprowadzonej 1-go maja rb. na terenie całego kraju, przedstawiają się następująco:

Ogółem zebrano zł.46.208.900.-. Z sumy tej na poszczególne województwa przypada:

woj. gdańskie	1.703.846 zł.
" łódzkie	1.736.759 "
Łódź - miasto	1.605.766 "
woj. warszawskie	2.990.320 "
" kieleckie	1.399.929 "
" olsztyńskie	1.542.797 "
" bydgoskie	2.986.133 "
" rzeszowskie	1.337.635 "
" poznańskie	5.097.594 "
" lubelskie	1.912.986 "
✓ śląsko-dąbrowskie	7.088.838 "
Warszawa - miasto	3.782.642 "
woj. wrocławskie	5.104.782 "
" krakowskie	2.849.231 "
" szczecińskie	3.841.842 "
" białostockie	689.290 "

KOMITET WYKONAWCZY
NARODOWEJ RADY DEMOKRATYCZNEJ
W-wie, ul. Chocimska 31-3

Sprawa Ochrony Państwa
Opłata pocztowa
Nr. P. K. 233 dn. 27 VII-1946 r.

Biblioteka Techniczna
W/m. ul. Górnoślaska nr 45

1. 204 P
I N F O R M A C J A   P R A S O W A

Naczelnej Rady Odbudowy m.st. Warszawy

Sroda, dnia 1 czerwca 1949r.

nr 40

SFOS. ZEBRAŁ 4.280.000.000.- ZŁOTYCH

Według stanu na dzień 31 maja 1949r. wpływy Społecznego Funduszu Odbudowy Stolicy od początku akcji zbiórkowej osiągnęły sumę 4.282.032.846 zł.

Z sumy tej na bieżący rok przypada 914.677.504 zł. W ubiegłym roku w ciągu pierwszych pięciu miesięcy SFOS. zebrał 460.134.849 zł. Tegoroczny wynik jest więc prawie dwukrotnie wyższy, co należy zawdzięczać stale pogłębiającej się ofiarności i rosnącemu upowszechnieniu świadczeń wśród wszystkich warstw społecznych.

W drugiej dekadzie maja wpłaty Komitetów Wojewódzkich Odbudowy Warszawy przekroczyły 35 milionów zł.

MŁODZIEŻ WARSZAWSKA BUDUJE BURSY

Przy budowie Centralnego Ośrodka burs - Towarzystwa Burs i Stypendiów przy ul. Św. Jerskiej 11 pracuje od pewnego czasu młodzież szkół warszawskich, która własnymi rękami chce przyczynić się do wzniesienia domów, służących potrzebom młodzieży z poza Warszawy. Uczniowie pracują przy wywózce gniaz i czyszczeniu cegieł. Godzienią na terenie budowy zatrudnionych jest po kilkudziesięciu uczniów różnych szkół, którzy odpracowują zwykłą "trzydniówkę" junaków SP. Od początku maja, młodzież usunęła 300 m³ gruzu i oczyściła 15.000 szt. cegieł. Obecnie pracuje tam szkoła Wolframa z ul. Miodowej 3. W poprzednich turnusach pracowali uczniowie Liceum Budowlanego, Gimnazjum Mechanicznego przy ul. Śniadeckich 17 oraz Gimnazjum Przemysłowego Państwowej Fabryki Aparatów Elektrycznych.

Wśród zatrudnionej młodzieży rozwinęło się współzawodnictwo pracy indywidualne i zespołowe, gdyż każda grupa chce osiągnąć lepsze wyniki od poprzedniej. W atmosferze rywalizacji robota postępuje szybko naprzód. Każdego dnia ubywa z zagruzowanego terenu po kilkadziesiąt metrów sześciennych rumowisk.

Z uczniów na szczególne wyróżnienie za pilną pracę zasłużyli: Jerzy Krys, Karzy Maieszkowski, Kazimierz Cieślak, Czesław Strzyga, Kazimierz Stańczyk - wszyscy z Liceum Budowlanego. Tadeusz Krawczyk, Jerzy Noszarzewski, Jerzy Szczeciński i Kazimierz Brycki - z Gimnazjum Przemysłowego oraz Adam Gańko, Kazimierz Stagan - z Gimnazjum Mechanicznego ~~omamamcała~~ pierwsza klasa tego gimnazjum, licząca 34-ich uczniów, wraz z dowódcą plutonu SP. Jerzym Ziewcom.

WARSZAWA

./.

POZ MILIONA ZŁOTYCH OD KOLEJARZY OLSZTYŃSKICH

Pracownicy PKP. oddawna biorą udział w stałych świadczeniach na odbudowę Warszawy. Również w tym roku postanowili opodatkować na SFOS. swe miesięczne uposażenia przyjmując w większości Dyrekcji Kolejowych górną granicę now. Związków Zawodowych. Uchwałą o opodatkowaniu w wysokości 40% pensji przyjęli m.in. kolejarze okręgu olsztyńskiego, którzy na poczet swych świadczeń wpłacili ostatnio drugą ratę w kwocie 525.119 zł.

DLA USPRAWNIENIA AKCJI NA SFOS. W LUBELSZCZYZNIE

Wojewódzki Komitet Odbudowy Warszawy w Lublinie, chcąc zwiększyć udział swego województwa w świadczeniach na SFOS., które nie odpowiadają jeszcze możliwościom gospodarczym lubelszczyzny, postanowił uaktywnić działalność Komitetów terenowych drogą nawiązania z nimi jaknajbliższego kontaktu. W tym celu członkowie Wojewódzkiego Komitetu podjęli się opieki nad poszczególnymi powiatami i zobowiązali się do osobistego odwiedzania "swych" powiatów i czuwania nad przebiegiem zbiórki na ich terenie.

Opiekunem powiatu hrubieszowskiego i tomaszowskiego został Wojewoda lubelski - ob. Dąbek, powiatu włodawskiego i bialskiego - Przewodniczący Wojewódzkiej Rady Narodowej - ob. Czugała. Pozostałe powiaty przeszły pod opiekę innych członków Wojewódzkiego Komitetu.

DAR SZKOŁY POWSZECHNEJ

Piękny przykład uspołecznienia młodzieży i ofiarności na rzecz stołecy dała szkoła powszechna nr 40 w Warszawie. Uczniowie tej szkoły, zrzeszeni w Szkolnym Kole "Odbudujemy Warszawę?" - postanowili w ramach swego Czynu Pierwszomajowego złożyć Warszawie dodatkowy dar i w tym celu przeprowadzili między sobą specjalną zbiórkę.

W wyniku zebrali sumę 12.329 zł., którą niezależnie od swych stałych składek miesięcznych wpłacili na odbudowę Warszawy.

KOMITET WYKONAWCZY
RAZEMNEJ RADY OSOBY W-wy
w W-wie, ul. Chocimska 31

Biblioteka Techniczna
W/m. ul. Górnoślaska nr 45

Sprawa Odbudowy Warszawy
Opłata poczt. syczak. zarz. M. P. i
Nr. P. K. 233 z dn. 27 VII 1946

207 P
I N F O R M A C J A P R A S Ó W A
Naczelnej Rady Odbudowy m.st. Warszawy

Poniedziałek, dnia 13 czerwca 1949r. nr 41

I-szy OGÓLNOKRAJOWY KONGRES ODBUDOWY WARSZAWY ODBĘDZIE SIĘ
W DNIACH 22 I 23 LIPCA r.b.

Naczelna Rada Odbudowy m.st. Warszawy zwrótuje w V-tą rocznicę Odrodzenia Polski w dniach 22 i 23 lipca r.b. I-szy Ogólnokrajowy Kongres Odbudowy Warszawy. Zasadniczym celem Kongresu jest zmanifestowanie wkładu społeczeństwa w odbudowę stolicy i jego woli kontynuowania tego wielkiego dzieła, pokwitowanie ofiarności społecznej przez oddanie do użytku publicznego Trasy W-Z, tej największej dotychczas inwestycji SFOS., zaznajomienie społeczeństwa z całokształtem dotychczasowego dorobku odbudowy Warszawy oraz podejmowanym nowym wielkim zadaniem - budowy centralnego założenia stolicy.

W Kongresie weźmie udział 2.000 delegatów ogniw terenowych SFOS., w tym 1.500 przedstawicieli Obywatelskich Komitetów Odbudowy Warszawy (Wojewódzkich, Powiatowych, Miejskich, Gminnych, Fabrycznych i Gromadzkich) oraz 500 delegatów akcji młodzieżowej na rzecz odbudowy Warszawy. Będzie to więc wielka manifestacja aktywu społecznego z całego kraju, reprezentującego wszystkie odłamy społeczeństwa, świadczącego na SFOS.

Ramowy program Kongresu obejmuje udział uczestników w uroczystościach V-tej rocznicy wyzwolenia w dniu 22 lipca r.b., otwarciu Trasy W-Z, odsłonięciu odbudowanej Kolumny Zygmunta i innych odbudowanych obiektów oraz zwiedzaniu miasta i udział w zabawach ludowych. W dniu 23 lipca r.b. odbywać się będą w sali Politechniki Warszawskiej obrady Kongresu. Przewiduje się szereg imprez dla grupy młodzieżowej uczestników Kongresu.

I-szy Ogólnokrajowy Kongres Odbudowy Warszawy będzie niewątpliwie wielką manifestacją gorącego sentymentu i szerokiej ofiarności społeczeństwa dla stolicy, podsunowaniem dotychczasowych osiągnięć i startem do nowych zadań w dziedzinie przebudowy Warszawy w ramach planu 6-letniego.

Dla 2.000 delegatów z całego kraju pobyt w Warszawie podczas Kongresu będzie okazją osobistego zapoznania się z olbrzymim dorobkiem odbudowy, osiągniętym w tak poważnym stopniu dzięki ofiarności społecznej.

Dla mieszkańców Warszawy, Kongres będzie okazją do zmanifestowania wobec przedstawicieli społeczeństwa z całego kraju wdzięczności

za ofiarność na rzecz SFOS., za zorganizowaną akcją zbiórkową, przynoszącą stale wzrastające wpływy na poczet piątego już miliarda złotych społecznych świadczeń na SFOS.

ŚLASK PODEJMUJE WSPÓŁZAWODNICTWO PRZEDKONGRESOWE W AKCJI ZBIÓRKOWEJ NA SFOS.

Niezmiennie przodujące w ofiarności na rzecz odbudowy Warszawy społeczeństwo województwa śląsko-dąbrowskiego, w związku ze zwołanym na dni 22 i 23 lipca r.b. I-szym Ogólnokrajowym Kongresem Odbudowy Warszawy, zainicjowało współzawodnictwo w akcji zbiórkowej, jako czyn przedkongresowy.

Doroczny Zjazd przedstawicieli Obywatelskich Komitetów Odbudowy Warszawy z terenu woj. śląsko-dąbrowskiego, który odbył się w dniu 12 b.m. powziął mianowicie uchwałę przekroczenia tegorocznego planu zbiórkowego o 100 milionów złotych i osiągnięcia do końca r.b. ogólnej kwoty świadczeń na SFOS. w wysokości miliarda złotych.

Woj. śląsko-dąbrowskie do końca r. 1948 zebrało na SFOS. 600 milionów złotych i na rok 1949 zaplanowało zebranie dalszych 300 milionów, obecnie zaś zobowiązało się zebrać w ciągu roku bieżącego o 100 milionów więcej, a więc 400 milionów złotych.

Zobowiązanie Śląska niewątpliwie będzie wykonane, tak jak wszystkie dotychczasowe zobowiązania tego najofiarniejszego na rzecz Warszawy województwa. Zobowiązanie Śląska jest wyzwaniem rzuconym wszystkim pozostałym województwom do wzmożenia ofiarności na SFOS., jest wyzwaniem do współzawodnictwa, które napewno obejmie cały kraj, wszystkie Komitety terenowe od Wojewódzkich poprzez Powiatowe i Miejskie do Gminnych i Gromadzkich.

Doroczny Zjazd przedstawicieli Obywatelskich Komitetów Odbudowy Warszawy wysłał do Prezydenta RP. Bolesława Bieruta oraz Ministra Budownictwa inż. Mariana Spychalskiego depezę następującej treści:

"Doroczny Zjazd przedstawicieli Komitetów Odbudowy Warszawy Powiatowych i Miast Wydzielonych woj. śląsko-dąbrowskiego jednoznacznie zapewnia Cię Dostojny Obywatelu Prezydencie (Obywatelu Ministrze), że społeczeństwo naszego województwa nie ustanie w swej pracy na rzecz odbudowy stolicy i poczyni wszelkie wysiłki, aby nie tylko wykonać w pełni plan akcji tegorocznej, lecz ~~zamyślona~~ zamknąć do końca b.r. ogólne osiągnięcia woj. śląsko-dąbrowskiego kwotą jednego miliarda złotych. Zobowiązaniem tym Zjazd delegatów Komitetów Odbudowy Warszawy pragnie uczcić Ogólnopolski Kongres Odbudowy Warszawy, mający się odbyć w dniach 22 i 23 lipca rb.

Prezydium Dorocznego Zjazdu: Tkocz Karol, Dr Łaszcz Jerzy, Jab-
łoński Stefan, Beczała Alojzy, Polok Jan, Żmigrodzki Antoni, Sadowski
Marian.

WALNE ZEBRANIE WOJEWÓDZKIEGO KOMITETU ODBUDOWY WARSZAWY
W POZNANIU

W dniu 12 b.m. w Sali Królewskiej Starego Ratusza w Poznaniu
odbyło się Walne Zebranie Wojewódzkiego Komitetu Odbudowy m.st. War-
szawy i Poznania, w którym uczestniczyli: Wojewoda Brzeziński, Wice-
prezydent Klause, Przewodniczący M.R.N. Stokowski, Sekretarz General-
ny Naczelnej Rady Odbudowy m.st. Warszawy inż. Grabowski oraz przedsta-
wiciele partii politycznych. Zebranie zagał przewodniczący dr Za-
krzewski, wzywając zebranych do dalszej wyteżonej pracy. Po wybrańiu
prezydium, inż. Grabowski wręczył imieniem Rady Ministrów odznaczenia
NROW. najbardziej zasłużonym. Złotek odznaki otrzymali: dyr. Fr. Deder-
ko, Ed. Stokowski, przewodniczący MRN i Adam Kostaszuk, dyrektor roz-
głośni poznańskiej Polskiego Radia. Srebrne odznaczenia przyznano
14-stu osobom i zespołom pracowników firmy H. Cegielski i firmy "Sto-
mil", 25 osób otrzymało odznaki brązowe, a 59 - dyplomy.

Skarbnik dyr. Fr. Dederko złożył szczegółowe sprawozdanie z dzia-
łalności Komitetu. Ze sprawozdania tego wynika, że wpływy na SFOS.
stałe wzrastają; w r. 1946 wynosiły 40.376.000 zł., w r. 1947 -
77.654.000 zł., w r. 1948 - 171.215.647 zł. oraz 68.500.000 zł., zebranych
przez Komitet Odbudowy Domu Żołnierza. W tym roku do dn. 31 maja
zebrano 60.202.374 zł. Samo miasto Poznań zebrało 28.435.396 zł.,
osiągając w ten sposób 94% preeliminowanych wpływów. Wśród powiatów
woj. poznańskiego pierwsze miejsce uzyskał nowo-tenyski, potem poznań-
ski, kościański, turecki, wągrowiecki i średzki. Ofiarność województ-
wa jednak na tym się nie kończy, gdyż przystąpiono do organizacji
szkolnych Komitetów "Odbudujemy Warszawę". Komitetów tych jest obecnie
w województwie poznańskim ponad 900.

Po sprawozdaniu udzielono absolutorium ustępującemu Zarządowi i
wybrano nowy w osobach: dr Br. Zakrzewski - przewodniczący, woj. Brze-
ziński, prez. Murzynowski i dyr. Dudowicz - zastępcy, dyr. Fr. Dederko
- skarbnik, dr Skowroński - zastępca, Szymandera - sekretarz, Karoń-
ska - zastępca.

Następnie zabrał głos inż. Grabowski, poruszając zagadnienia od-
budowy Warszawy i omawiając sprawy Kongresu Odbudowy Stolicy, który
się odbędzie w dniach 22 i 23 lipca r.b. i w którym weźmie udział 2.000
delegatów z całego kraju, w tym ok. 500 delegatów Komitetów Szkolnych.
W woj. poznańskiego przybędzie na Kongres 130 delegatów. Zdanem Kon-
gresu będzie zobrazowanie dotychczasowej działalności i planów dal-
szej odbudowy Warszawy, wreszcie usprawnienie prac organizacyjnych.

K o m u n i k a t

.....

Stożeczny Komitet Odbudowy Warszawy

Termin odbioru wygranych Loterii Fantowej na odbudowę Wyższych Uczelni w Warszawie podany był w treści losów. Wydawanie fantów wygranych wyznaczone było na dzień od 12 maja do dnia 10 czerwca rb.

Za pośrednictwem Prasy i Polskiego Radia termin realizacji losów przedłużono o dalszych 5 dni t.j. do dnia 15.VI.rb.

Prezydium Komitetu stwierdziwszy, że do dnia 14.VI pozostała jeszcze pewna ilość nieodebranych fantów, wydawanie ich przedłużyła do dnia 21.VI. włącznie (Chocimska 31 - I p. od godz. 10 do 16^{1/2}). Po tym terminie fanty zostaną splehlężone na dobro Społecznego Funduszu Odbudowy Stolicy i żadna reklamacja w sprawie realizacji losu nie będzie uwzględniona.

Stożeczny Komitet Odbudowy Warszawy

KOMITET WYKWIADOWY
KRAJOWEJ KASY Oszczednosci
w W-wie, al. Chemiczna 31-2

Biblioteka Techniczna
W/m. ul. Córnoślęska nr 45

WYSTAWA
KRAJOWA
WARSZAWA
1939
KRAJOWA KASA Oszczednosci
ul. Chemiczna 31-2
27 VII 1939 R.

Przed Pierwszym Kongresem Odbudowy Warszawy

DELEGACJE WOJEWODZKIE

Na ogólną ilość 2-ech tysięcy delegatów, poszczególne województwa przysła na Kongres przydzieloną im ilość reprezentantów w liczbie ustalonej odpowiednio do wielkości danego województwa oraz intensywności akcji zbiorkowej na SFOS, na jego terenie. Grupy wojewódzkie liczyć będą od kilkudziesięciu do stukilkudziesięciu delegatów. Reprezentowane będą zarówno wszystkie grupy społeczne i wszystkie szczeble organizacyjne, tak po linii Obywatelskich Komitetów Odbudowy Warszawy, jak i akcji młodzieżowej.

Grupy wojewódzkie przybędą na Kongres z odpowiednimi transparentami, charakteryzującymi ich wkład w akcję zbiorkową. Część delegatów przybędzie na Kongres w strojach regionalnych, zarówno więc na sali kongresowej Politechniki, jak i podczas defilady w dn. 22 lipca przy otwarciu Trasy W-Z, wienić się będą barwną gamą kolorów piękne stroje regionalne z krakowskiego i ze Śląska, z Kujaw i z Lubelszczyzny, obok pasiaków łowickich widzieć będzie można prastare stroje żywczańskie, czy opolskie, podhalańskie i kurpiowskie.

Z szeregu województw napływają wiadomości, że ich delegacje przybędą na Kongres z zespołami regionalnymi, a więc Kraków wystąpi z tradycyjnym Lajkonikiem, a delegacja województwa łódzkiego z zespołem łowickim, będzie też kapelą góralską. Poszczególne delegacje wojewódzkie przygotowują też różne niespodzianki, trzymając je narazie w tajemnicy.

KARTY UCZESTNICTWA DLA DELEGATÓW NA KONGRES

Obecnie Obywatelskie Wojewódzkie Komitety Odbudowy Warszawy zajęte są sporządzaniem list delegatów na Kongres. Z chwilą otrzymania tych list, Biuro Kongresowe rozpocznie wysyłkę kart uczestnictwa dla delegatów, oraz kart przejazdowych. Rozesłane one zostaną bezpośrednio pod adresem tych Komitetów Obywatelskich, których delegaci wyznaczeni zostali na Kongres. Wszyscy delegaci otrzymają kolejowe karty przejazdowe na przejazd z miejsca zamieszkania do Warszawy. Dla delegatów terenowych, których trasa przejazdu prowadzić będzie przez miasto wojewódzkie, zarezerwowana zostanie odpowiednia ilość miejsc, bądź osobne wagony, w pociągach odchodzących do Warszawy.

UROCZYSTE POŻEGNANIE DELEGACJI NA KONGRES

Większość delegatów udawać się będzie na Kongres do Warszawy zwartą grupą ze swego miast wojewódzkiego. Organizowane będą uroczyste pożegnania odjeżdżających delegacji, połączone ze specjalnie przygotowanymi imprezami propagandowymi. Wagony kolejowe, wiozące delegatów na Kongres zostaną udekorowane odpowiednimi transparentami, emblematami i hasłami propagandowymi odbudowy Warszawy. Podobnie przewiduje się powitanie delegacji powracających z Kongresu do swego miasta wojewódzkiego.

.....

WYNIKI ZBIORKOWE ZA 5 MIESIĘCY RB.

Osiągnięcia zbiórkowe sieci terenowej SFOS. w ciągu pierwszych 5-u miesięcy rb. wyraziły się ogólną kwotą 932.559.152 zł. Największą kwotę wpłaciło na SFOS. woj. śląsko-dąbrowskie, mianowicie 150.933.391 zł., co stanowi 16,23% w stosunku do ogólnych wpływów z całego kraju za ten okres. Na drugim miejscu znajduje się m.st. Warszawa z kwotą 72.618.991 zł., na trzecim zaś woj. poznańskie z kwotą 70.503.028 zł. Woj. wrocławskie zajęło czwarte miejsce z kwotą 67.976.488 zł., a woj. łódzkie - piąte miejsce z kwotą 64.266.281 zł.

W stosunku do teoretycznych możliwości zbiórkowych, pierwsze miejsce zajmuje woj. śląsko-dąbrowskie, które zdołało zrealizować 98,5% teoretycznych możliwości zbiórkowych swego terenu, na drugim natomiast miejscu znajduje się woj. wrocławskie - 69,7%, na trzecim - m.st. Warszawa - 67,6%, na czwartym - woj. rzeszowskie - z 62,6%. Piąte i szóste miejsce, pod względem procentu realizacji teoretycznych możliwości zbiórkowych zajmują woj. kwakowskie i pomorskie.

W przeliczeniu osiągnięć zbiórkowych na głowę ludności, pierwsze miejsce zajmuje Warszawa, w której wpływy zbiórkowe wyrażają się kwotą 121 zł. na każdego mieszkańca. Świadczy to chlubnie o ofiarności mieszkańców stolicy. Pod tym względem pozostałe województwa mają wyniki znacznie skromniejsze, bowiem zajmujące drugie miejsce pod względem ofiarności na głowę ludności woj. śląsko-dąbrowskie wykazuje kwotę 50 zł. na jednego mieszkańca, a zajmujące ostatnie miejsca pod tym względem woj. białostockie - 10,64 zł. i woj. lubelskie tylko 9,70 zł.

W przeliczeniu na głowę ludności w całej Polsce, ofiarności na SFOS. w ciągu pierwszych pięciu miesięcy rb. wyraża się kwotą 29,4 zł.

WYBITNI GOŚCIE CZECHOSŁOWACCY W WARSZAWIE

W dniu 22 bm. przybyli do Warszawy wybitni przedstawiciele Czechosłowackiej prasy i radia: ~~Winnamama~~ prezes Związku Zawodowego Dziennikarzy czechosłowackich, redaktor naczelny pisma "Zemledskie Nowiny" - Antonin Nedved, członek Komitetu Wykonawczego Związku Zawodowego Dziennikarzy Czechosłowackich i redaktor naczelny czeskiego radia Maria Kotatkowa oraz dr Ewa Frische, naczelny redaktor pisma "Slovenska Pravda". Goście żywo interesowali się odbudową Warszawy i w prawie czterogodzinnym objeździe miasta zapoznali się z jej osiągnięciami, ze szczególnym zainteresowaniem oglądając budowę Trasy W-Z oraz plany i plansze w pracowniach architektonicznych BOS'u.

REPATRIANCI NA ODBUDOWĘ WARSZAWY

Zespół artystyczny repatriantów, przebywający na wypoczynku w Domu Oздrowieńców P.U.F. w Dusznikach - Zdroju, zorganizował w sali teatralnej Domu Zdrojowego w Dusznikach-Zdroju przedstawienie-rewią, przeznaczając dochód z wolnych datków na odbudowę Warszawy. Wpływ z tego źródła w kwocie 10.913 zł. wpłacony został na SPQS.

DALSZY ROZWOJ AKCJI SZKOLNEJ NA ODBUDOWĘ WARSZAWY

Rozpoczęta pod koniec ub. roku, a na terenie niektórych kuratoriów dopiero w roku bieżącym, akcja szkolna na rzecz odbudowy Warszawy, stale się rozwija. Według danych za I kwartał r.b., sieć organizacyjna akcji obejmowała na terenie całego kraju, z wyjątkiem woj. gdańskiego, gdzie nie została jeszcze zorganizowana oraz woj. białostockiego, która nie nadesłała sprawozdań, ogółem 8.175 Kół Szkolnych "Odbudujemy Warszawę", 189 Komitetów Powiatowych Szkolnych Odbudowy Warszawy i 13 - Wojewódzkich Komitetów Szkolnych, zrzeszając 651.707 uczni i uczennice szkół wszelkich typów, co stanowi 16,7% ogółu uczącej się młodzieży. Zaznaczyć należy, że nie są to jeszcze dane zupełne, ponieważ nie wszystkie Powiatowe Szkolne Komitety nadesłały sprawozdania. Pierwsze miejsce pod względem organizacyjnym zajmuje Warszawa, która posiada zaledwie 150 Kół, zrzeszających jednak 32% ogółu uczącej się młodzieży, mianowicie: 29.573, na drugim miejscu stoi woj. kieleckie, które w 781 Kółach posiada 76.996 uczni, co stanowi 26,5% ogółu uczącej się młodzieży. Na trzecim miejscu idzie woj. olsztyńskie - 467 Kół - 19.647 członków, 24% ogółu młodzieży. Największą jednak ilość Kół, mianowicie 1.040, posiada woj. rzeszowskie oraz śląsko-dąbrowskie - 984 i poznańskie 983 Kół.

BIBLIOTEKI WYDZIAŁU
MATEMATYKI I MECHANIKI
w W-wie, ul. Chocimska 31-2

Biblioteka Techniczna
W/m. ul. Górnośląska nr 45

SPISWA ODDZIAŁOWY WARSZAWY
Oplata pocz. 20000. 2007. M. P. I. T.
Nr P. K. 311. 2007. 2. VII. 1000.

I N F O R M A C J A   P R A S O W A
.....
Naczelnej Rady Odbudowy m.st. Warszawy

.....
Sobota, dnia 2 lipca 1949r.
.....

nr 43
.....

TEGOROCZNA ZBIÓRKA NA SFOS PRZEKROCZYŁA 1 MILIARD ZŁOTYCH

Dzięki niesłabnącej ofiarności społeczeństwa, którego coraz szersze warstwy uczestniczą w akcji zbiórkowej na odbudowę Warszawy, S.F.O.S. rośnie w szybkim tempie. Zbiórka w r. bieżącym przyniosła już sumę ~~1.021.644.769 zł.~~ 1.021.644.769 zł., wykazując w porównaniu z wynikami zeszłorocznymi za ten sam okres wzrost prawie dwukrotny.

Według zestawień na dzień 30 czerwca, ogólna suma zbiórkowa SFOS'u od początku trwania zbiórki zamyka się kwotą 4.388.950.111 zł.

PO 14-STU DNIACH MIJA TERMIN UKONCZENIA TRASY W-Z

Na wielkim kalendarzu, rozpiętym na ścianie w Sekretariacie Kierownictwa Budowy Trasy W-Z w Pałacu pod Blachą, skreśla się codziennie czerwonym krzyżykiem ubiegły dzień pracy. Długi jest szereg tych krzyżyków, coraz krótszą zaś linią czarnych, nie skreślonych dat, kończących się dniem 21 lipca. Poniżej dopisano datę: 22 lipiec. Widnieje przy niej napis: "Dzień otwarcia Trasy".

Trasa W-Z przeżywa obecnie swój końcowy etap budowy. Załoga Trasy zobowiązała się wykonać wszystkie roboty już na 17 lipca, to też dwutygodniowy okres, jaki pozostał do tego terminu, wypełniają intensywną pracę wykończeniową, by zostawić jeszcze ostatnie cztery dni przed oddaniem Trasy do użytku na roboty porządkowe.

Dziś z chaosu rusztowań, baraków, maszyn, ~~z~~zwałów ziemi i materiałów budowlanych, jakie do niedawna zalegały teren budowy, wyłania się gładka jezdnia nowej arterii komunikacyjnej, biegnąca wśród zieleniących się młodą trawą skarp i ścian oporowych, pokrytych taflami piaskowca.

Większość robót wykończeniowych skupia się głównie na środkowym odcinku Trasy, między brzegiem Wisły po stronie Pragi, a ulicą Bielańską. Pozostałe odcinki Trasy, zarówno wschodni od praskiego przyczółka mostu Śląskiego do ul. Radzywińskiego i zachodni od ul. Bielańskiej do Młynarskiej, przy której Trasa W-Z wpada w ul. Wolską, są prawie całkowicie gotowe.

Tylko w kilku punktach na obu tych odcinkach trwają jeszcze roboty brukarskie.

Most szybko zbliża się do ostatecznego wyglądu. Po obu stronach czerwienią się pokryte minią barierki. Wieczorem światło z ustawionych

już latarni ułatwia pracę przy asfaltowaniu nawierzchni jezdni. W górze błyszczą się druty sieci tramwajowej.

Na wiadukcie Mariensztadkim i na nasypie, biegnącym ku tunelowi trwa zakładanie poręczy. Po gładkiej jezdni półkolistych zjazdów suną liczne samochody ciężarowe, dowożące urodzajną ziemię, którą pokrywa się tereny i podnosi skarpy przy kościele św. Anny. Wkrótce zazieleni się tu trawa. Soczysta zieleń pięknie będzie kontrastowała z ciemną barwą ceglanego muru, jaki się wznosi obok i długą linią oddziela teren kościelny od przejścia dla pieszych, wzdłuż dawniejszej ulicy Mariensztadt. Na kościele św. Anny widać świeżo założoną stalową konstrukcję dachu, która wkrótce kryć się będzie miedzianą blachą.

Nieco bliżej Krakowskiego Przedmieścia, kamieniarze zakładają schody i balustradę z piaskowca. Dolna część zabytkowej dzwonnicy wykładana jest również płytami piaskowcowymi. Wznosząca się obok pionowa ściana wlotu do tunelu już pokryta jest piaskowcem. Przez obramowany gzymsem otwór widać wnętrze tunelu. Stoją w nim w tej chwili rusztowania, na których pracują robotnicy przy instalacji urządzeń wentylacyjnych. Choć tunel jest krótki i przewiewny, przy bardziej ożywionym ruchu samochodowym zajdzie konieczność mechanicznej wentylacji.

Nad tunelem zrekonstruowane zabytkowe kamieniczki mienią się jasnymi barwami fasad. Podziemia stojącej najbliższej pl. Zamkowego kamienicy Johna kryją ruchome schody, których montaż jest na ukończeniu, tak, że próbné ich uruchomienie będzie się mogło odbyć już w przyszłym tygodniu.

Dalsza część środkowego odcinka Trasy od wylotu tunelu przy ul. Miodowej do ul. Bielańskiej jest już właściwie gotowa. Pomalowane są nawet słupy oświetleniowe i podtrzymujące sieć przewodów tramwajowych. Skarpę wykopu od strony kościoła Kapucynów pokryła piękna run trawnika, zakończonego na poziomie ulicy szpalerem krzaków tui. Wzdłuż ulicy Miodowej, przy górnym brzegu ściany tunelu, ciągnie się balustrada z piaskowca, taka sama, jaką ustawia się nad wlotem do tunelu.

Dawny cmentarz przy kościele Kapucynów okala nowopostawiony mur który wraz ze stojącym nad skarpą kamiennym obramowaniem wytycza kierunek nowej ul. Kapucyńskiej, będącej obecnie zjazdem z ulicy Miodowej na Trasę W-Z. Drugi podobny zjazd łączy Trasę z ul. Daniłowiczowską i pl. Teatralnym. Pracują tu jeszcze grupy kobiet przy zakładaniu zielenców.

W równym stopniu, jak sama Trasa W-Z zaawansowana jest budowa jej otoczenia. Najpiękniejszym fragmentem będzie malownicza, utrzy-

mana w staromiejskim stylu - kolonia mieszkalna na Mariensztadzie z Rynkiem Mariensztackim, który jest już na ukończeniu. Po drugiej stronie Trasy ~~dziś~~ bielą się ściany Pałacu pod Blachą. Pałac odzyskuje swój historyczny wygląd. Nad środkowym skrzydłem rekonstruowany jest według dawnych planów stromy, czterospadkowy dach, który pokrywa się blachą.

Na pl. Zamkowym wysoki dźwig portalowy pracuje przy montowaniu nowej Kolumny Zygmunta. Pierwsze bloki granitowe pod cokołem spoczywają już na fundamencie. Ustawianie trzonu pomnika rozpocznie się za kilka dni. Kolumna i cały plac, który powróci do swego historycznego wyglądu, gotowe będą w terminie. Tak mówią kamieniarze i wszyscy pracownicy zatrudnieni przy budowie Trasy. Wypełniliśmy Czyn Kongresowy, wypełniliśmy Czyn Pierwszomajowy, wykonany też swe zobowiązania lipcowe. Dzielna załoga Trasy W-Z nigdy nie zawiódła.

KUPIECTWO ROZPROWADZA ZNACZKI NA S.F.O.S.

Na podstawie układu zawartego z NROW, Naczelna Rada Zrzeszeń Kupieckich podjęła się rozprowadzenia znaczków wartościowych SFOS za pośrednictwem właścicieli prywatnych zakładów handlowych. Poszczególne sklepy prywatne zaopatrzone zostały w znaczki SFOS i rozprowadzają je wśród swych klientów w postaci dobrowolnych dopłat przy rachunkach. Niewielka dopłata za znaczki SFOS stanowi nieuciążliwą formę świadczenia na rzecz odbudowy Warszawy, a przynieść może poważne wpływy na SFOS. Spodziewać się należy, że nikt z pośród klientów prywatnych nie odmówi nabycia przy zakupie towaru znaczku na SFOS.

Kupiectwo, które podjęło się rozprowadzania znaczków wartościowych SFOS, niezależnie od swych osobistych świadczeń na rzecz odbudowy Warszawy, ma prawo liczyć na życzliwe ustosunkowanie się kupujących do tej akcji, by przysporzyć funduszy na odbudowę stolicy.

PRZED PIERWZYM KONGRESEM ODBUDOWY WARSZAWY

WSPÓŁZAWODNICTWO KOMITETÓW ODBUDOWY WARSZAWY W ZBIÓRCIE NA SFOS

W związku z Kongresem Odbudowy Warszawy, jaki odbędzie się w dniu 23 lipca, z całego kraju napływają wiadomości o podejmowaniu przez Obywatelskie Komitety Odbudowy Warszawy uchwał deklarujących wzmoczenie akcji zbiórkowej na SFOS.

Podobną uchwałę przyjął ostatnio Wojewódzki Komitet w Rzeszowie. "Delegaci Komitetów Odbudowy Warszawy z terenu woj. rzeszowskiego - głosi rezolucja - zebrani na zjeździe w dn. 25 czerwca 1949r., w ramach Czynu Kongresowego Odbudowy Warszawy wzywają Wojewódzki Komitet w Kielcach do współzawodnictwa w osiągnięciu jaknajwyższych efektów zbiórkowych w stosunku procentowym ponad plan, ustalony przez NROW na r. 1949."

KRYTYKA WYKONANIA
WYKONANIE W-47
W-wie, ul. Chocimska 31-2

Biblioteka Techniczna
W/m. ul. Górnośląska nr 45

Spisawa Oddziału Wzrostów
Opłata pocztowa: 100000 M. P. I. T.
Nr. P. K. 233 z dn 27 VII-1949r.

INFORMACJA PRASOWA

Naczelnej Rady Odbudowy m. st. Warszawy

Środa, dnia 6 lipca 1949 r.

nr 44

JAK PRACUJĄ RUCHOME SCHODY NA TRASIE W-Z

Ruchome schody na Trasie W-Z, których montaż już ukończony, stanowić będą duże udogodnienie w ruchu pieszym, między Trasą, a Krakowskim Przedmieściem.

Wejście na trzecie piętro napewno każdego zmęczy. Właśnie idąc pięknymi zresztą schodami z plaskowca, zbudowanymi przy wlocie do tunelu, odczuwamy takie zmęczenie. Krakowskie przechodzi bowiem na wysokości 12 m. nad Trasą W-Z, a więc znajduje się w stosunku do niej na poziomie III-go piętra. Korzystając ze schodów ruchomych, nie tylko unikniemy zmęczenia, ale bardzo szybko dostaniemy się na górę. Ten marsz w górę odbywać się będzie bez jakiegokolwiek ruchu z naszej strony i potrwa zaledwie półminuty, tyle bowiem czasu zużyje ruchomy stopień na to, by przenieść stojącego na nim przedhodnia z poziomu Trasy do hallu na perterze kamienicy Johna, lub w kierunku przeciwnym.

Zewnętrzny wygląd stopnia ruchomych schodów niczym nie różni się od stopnia zwykłych schodów i składa się z ażurowej poziomej półki i ścianki pionowej. Nowym elementem są jedynie cztery kółka, umieszczone pod stopnie w różnych odległościach od górnej jego półki, po dwa z każdego boku stopnia. Kółka te, tocząc się po prowadnicach o odpowiednim nachyleniu do poziomu, umożliwiają poruszanie się stopnia łagodnym ruchem posuwistym w górę, lub w dół. Ruch stopni odbywa się za pomocą specjalnych łańcuchów, nawiniętych na mały, zaopatrzone w koła zębate i poruszane silnikiem elektrycznym. Całość pracuje na wzór taśmy bez końca.

Nieodłączną częścią schodów ruchomych są poręcze. Są to rury z kauczuku o przekroju opony motocyklowej, umieszczone w korytkach po obu stronach schodów i wprawiane w ruch przy pomocy szeregu kół i łańcuchów. Konstrukcja ta połączona jest z mechanizmem uruchamiającym same schody, dzięki czemu posuwanie się poręczy odbywa się równocześnie z ruchem stopni.

Schody ruchome Trasy W-Z łączą oba poziomy trzema biegami, z których każdy może przenieść w ciągu godziny 10.000 osób. W wypadku użycia wszystkich trzech biegów w jednym kierunku przelotność schodów wyraża się imponującą liczbą 30.000 osób na godzinę.

~~ochody~~ zainstalowane na Trasie W-Z należą do typu ciężkiego (jeden bieg waży ok. 100 tonn) i są pierwszym tego rodzaju urządzeniem w Polsce.

4 MILLIONY ŻŁ. OD "SPOŁEM"

Centrala Spółdzielni Spożywców "Społem" wpłaciła na SFOS. 4 miliony zł., tytułem I raty swych świadczeń na odbudowę Warszawy w roku 1949.

PRZED KONGRESEM ODBUDOWY WARSZAWY

DELEGACJE KONGRESOWE

Na Kongres Odbudowy Warszawy, jaki odbędzie się w dniach 22 i 23 lipca rb., przybędzie do Warszawy blisko 2.000 delegatów z całej Polski, reprezentujących Obywatelskie Komitety Odbudowy Stolicy w najodleglejszych zakątkach kraju i ośrodki młodzieżowe, prowadzące akcję na rzecz Warszawy.

Najliczniejszą delegację przysyła woj. śląskie. Województwo to, zajmując od początku trwania zbiórki na SFOS. czołowe miejsce, zarówno w osiągnięciach finansowych, jak organizacyjnych - reprezentowane będzie przez 200-stu przedstawicieli terenowych Komitetów i 48-u delegatów akcji młodzieżowej. Niezależnie od tego, na uroczystości otwarcia Trasy W-Z w dn. 22 lipca przybywa ze Śląska przeszło 500-set przedstawicieli Rad Zakładowych kilkudziesięciu hut i zakładów przemysłowych, których załogi ofiarnym wysiłkiem przyczyniły się do rozpoczęcia odbudowy szeregu ważnych obiektów stolicy.

Licznych przedstawicieli deleguje również woj. łódzkie - 198 osób. Z woj. poznańskiego przybędzie 179 delegatów, wrocławskiego - 175, krakowskiego - 162, warszawskiego i pomorskiego po 132, kieleckiego - 130. Delegacja woj. rzeszowskiego liczy 114 osób, lubelskiego 111, szczecińskiego - 103. Woj. gdańskie przysyła delegację złożoną z 90-u osób, olsztyńskie z 76 i białostockie - z 75-u. Najmniej liczną, bo złożoną z 25-u osób będzie delegacja z Warszawy, reprezentująca woj. stołeczne. Ogółem do Warszawy przybędzie z całego kraju 1.956 delegatów.

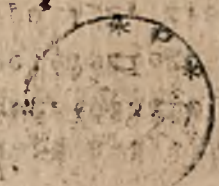
Wśród delegacji młodzieżowych najokazalej reprezentowane będzie woj. poznańskie - 49 osób, najskromniej woj. białostockie - 25 osób.

Goście otrzymają kwatery w 5-u hotelach miejskich i 2-ch domach akademickich. Dla delegacji woj. krakowskiego zarezerwowana została "Dziekanka", jako budynek odbudowany, dzięki ofiarności społeczeństwa krakowskiego.

Młodzież ulokuje się w gmachu YMCA i w odbudowanym domu bursy TBS przy ul. Tarczyńskiej.

KOMITET WYKONAWCZY
KANCELII RĄD ODDZIAŁ W-41
W-wiel. ul. Chocimsky 31

Biblioteka Techniczna
W/m. ul. Góralska nr 45

Sprawa Odbudowy Warszawy

Opłata poczt. ryczałt. zarz. M. P. i T.

Nr. P. K. 233 z dn. 27 VII - 1946 r.

INFORMACJA PRASOWA

Naczelnej Rady Obudowy m. st. Warszawy

Piątek, dnia 3 lipca 1949 r.

nr 45

BUDOWA TRASY W-Z W LICZBACH

Miarą wysiłku załogi Trasy W-Z włożonego w budowę tej największej inwestycji w dziejach Warszawy służyć mogą dane o wykonanych robotach i o ilości zużytych materiałów. Dziś, gdy Trasa jest prawie wykończona liczby te można podsumować i zorientować się na ich podstawie o rozmiarach zrealizowanego dzieła.

53 nowe budynki

W ramach budowy Trasy W-Z wybudowano całe osiedle mieszkalne na Mariensztadzie, odbudowano pałac pod Blachą, zabytkowe kamieniczki między Krakowskim Przedmieście, Miodową i Senatorską, pałac Sołtyka na Senatorskiej, pałac biskupów krakowskich na Miodowej i pałac Radziwiłłów przy ulicy Bielańskiej. Ogółem odbudowano i wybudowano 53 budynki o łącznej kubaturze 220.000 m³.

Wywieziono 40.000 wagonów gruzu

Na zachodnim odcinku Trasy musiano wyburzyć 70.000 m³ zniszczonych budynków, dokonać rozbiórek budynków o kubaturze 100.000 m³ oraz usunąć olbrzymie masy gruzu. Na odcinku wschodnim rozbiórka i wywózka gruzu objęła 17.000 m³. Łączna ilość wywiezionego gruzu stanowi ładunek pociągu towarowego, złożonego z 40.000 wagonów.

Roboty ziemne, betonowe i drogowe

Na odcinku zachodnim roboty ziemne objęły 300.000 m³, na wschodnim 50.000 m³. Nadto na odcinku zachodnim wykonano 26.000 m³ wykopów pod ściany tunelu i ściany oporowe.

Kubatura wykonanych na obu odcinkach robót betonowych i żelbetowych wyraża się liczbą 40.000 m³.

Prace drogowe-nawierzchniowe objęły 87.000 m². Na odcinku zachodnim Trasy i 75.000 m² powierzchni na odcinku wschodnim. Ogólna ich powierzchnia jest blisko trzy razy większa od powierzchni dawnej ulicy Marszałkowskiej.

Most Śląski

Długość mostu - 476 m., szerokość jezdni - 15 m., chodników po 3 m. Waga konstrukcji mostowej wykonanej z wysoko wartościowej stali St.52, wyprodukowanej po raz pierwszy w Polsce wynosi 5.600 tonn. Z dna Wisły usunięto części konstrukcji dawnego mostu Kierbedzia o

ogólnej wadze 2.900 tonn. Przy montażu musiano pomóc się do których użyto 200 kratownic i belek stalowych na pomost montażowy o łącznej wadze 3.800 tonn. Poszczególne elementy dźwigarów mostu, z których montowano przęsła, dochodziły do 70 tonn.

Blisko półmiliona tonn materiałów budowlanych

Do budowy wschodniego odcinka użyto 450 wagonów sprzętu pomocniczego oraz ok. 14.000 wagonów dla transportu materiałów budowlanych w ogólnej ilości 220.000 tonn. Na odcinku zachodnim zużyto: żelaza zbrojeniowego - 2.000 tonn, cementu - 16.000 tonn, żwiru, piasku i tłuczni - 70.000 tonn, drewna - 20.000 m³, cegły - 15. milionów szt., wapna palonego - 2.000 m³, dachówki - 20.000 m².

Ogółem do budowy Trasy użyto przeszło 480.000 tonn materiałów.

Mechanizacja robót

Wykonanie tak wielkich prac, a przede wszystkim budowy mostu oraz olbrzymich robót ziemnych i betonowych mogło nastąpić tylko przy zastosowaniu dużej ilości sprzętu mechanicznego. Na Trasie WZ pracowało 19 dźwigów mechanicznych, w tym 4 wielkie dźwigi portalowe, 19 betoniarek o dużej wydajności, 8 kruszarek, 9 kafarów do wbijania pali, 9 ciężkich kopaczek, 8 mechanicznych spychaczy, 21 ciągników, 17 parowozów i 10 ciągników ropowych, 480 wagonów i wagoników, dla których zbudowano torów roboczych o łącznej długości 26 km., a poza tym samochody ciężarowe, przyczepy, różne pompy i sprężarki.

10.000 m² terenu - pod zielenią

Wzdłuż całej długości Trasy W-Z, znaczne tereny przeznaczono pod zielenią. Łączny obszar trawników i kwietników przekracza 10 ha, a ilość wysianej trawy wynosi 525 tonn. Na Trasie zasadzono 100 dwudziestoletnich lip, 3 dęby i 5 modrzewi, nie licząc kilku tysięcy krzewów.

7.000 robotników

Ilość robotników zatrudnionych na Trasie wahała się w różnych etapach budowy od kilkuset w początkowej fazie robót i wzrastała stopniowo osiągając w końcu kwietnia i w maju rb. najwyższy poziom blisko 7.000 osób.

Powyższe dane, będące tylko orientacyjną ilustracją przeprowadzonych prac, nabierają szczególnej wyrazistości, jeśli wzięść pod uwagę krótki czas budowy Trasy, a więc okres zaledwie półtoraroczny. Budowa Trasy W-Z bije rekord, zarówno wielkością robót, jak szybkością wykonania.

KWESTA NA SFOS. W DNIU SWIĘTA WYZWOLENIA

W ramach obchodu piętej Rocznicy Wyzwolenia w dn. 22 lipca rb. odbędzie się w całym kraju uliczna sprzedaż znaczka pięciolecia. Uzyskane sumy przeznaczone będą na zasilenie Społecznego Funduszu Odbudowy Stolicy.

Organizacją kwesty zajmują się specjalne Komitety Obchodu Pięciolecia przy współpracy ~~miejsc~~ miejscowych Komitetów Odbudowy Warszawy.

ŚWIADCZENIA KUPCÓW NA SFOS. roku

W akcji zbórkowej na SFOS., w bieżącym mie...

kupcy w całym kraju, ~~aktwnie~~ podjęli się rozpowszechnienia ^{chcąc} poza wśród swych klientów znaczków wartościowych SFOS/ W ten sposób ~~można~~ bezpośrednimi świadczeniami ~~na SFOS.~~ pomnożyć swój wkład w odbudowę Warszawy.

Tegoroczne wpływy od kupiectwa na SFOS. dowodzą, że w szeregu województw osiągnięto już poważne wyniki. Są jednak jeszcze okręgi, w których wyniki są niedostateczne. Charakterystyczne jest, że najlepsze osiągnięcia przyniosły rejony nie najzamożniejsze, ale właśnie gospodarczo słabsze, takie jak: Rzeszów, Olsztyn, Lublin, czy Biały-stok. Lublin w I kwartale rb. dał już 1.700.000 zł., gdy w ciągu całego ub. roku dał 2 miliony zł. Olsztyn - 320.000 zł., wobec 500.000 zł. za cały zeszły rok. Łódź, która w ub. roku zebrała powyżej 23 miliony zł., w pierwszym kwartale rb. uzyskała 8.700.000 zł., a Kraków przy prawie 39 milionach w ub. roku zebrał w I kwartale rb. tylko 5.800.000 zł.

Procentowy udział kupiectwa w ogólnych sumach zbórkowych SFOS. dla woj. rzeszowskiego wynosi 35%, a np. w woj. wrocławskim zaledwie nieco powyżej 6%, w łódzkim - 20%, a w krakowskim - ok. 15%.

Wyniki te wskazują na pewne zaległości i winny się stać bodźcem dla szeregu województw do wzmożenia akcji zbórkowej wśród kupiectwa i przypomnienia, że obywatelski obowiązek wobec Warszawy spełniają nie ci, którzy tylko podziwiają jej odbudowę, lecz ci, którzy przyczyniają się do niej własnymi świadczeniami.

Rekonstrowana na pl. Zamkowym kolumna Zygmunta otrzymała w tych dniach następny najważniejszy element - granitowy tron, na którym stanie posąg króla. Do podniesienia potężnego słupa, ważącego 10 ton, użyty został dźwig portalowy na szynach. Za pomocą wielkiego haka dźwig zaczepił specjalny pierścień z drewnianych bali i żelaznych obręczy, otaczających jeden koniec kolumny, uniósł ją z łatwością do góry i wisząc pionowo przewiózł nad cokół. W chwilę później słup opuszczono na linach i łagodnie osadzono na cokole, w który zagłębił się czterema stalowymi bolcami. Cała operacja trwała niespełna godzinę. Obecnie przystąpiono do ustawiania kapitelu i granitowych płyt pod posąg, a następnie samej statuy króla.

x

W niedalekiej przyszłości Warszawa będzie miała drugie schody ruchome. Specjalista w tej dziedzinie inż. Ciecierski, który montował schody na Trasie W-Z, opracowuje projekt nowych schodów ruchomych. Schody te zainstalowane będą w domu towarowym, wzniesionym przy zbiegu ul. Brackiej i al. Jerozolimskich. Będą one lepszego typu, niż schody na Trasie W-Z, będą jednak od nich wyższe, składając się bowiem będą z osiem kondygnacji.

x

W ramach prac przy zabudowie wschodniej ściany ul. Marszałkowskiej, zapoczątkowanych wybudowaniem gmachu PKO na rogu ul. Sienkiewicza, rozpoczęte zostały roboty przy budowie domu Hilna Polskiego przy zbiegu Marszałkowskiej i Rysiej. Gmach pomieszczy wszystkie biura Naczelnej Dyrekcji Filmu Polskiego oraz sale wykładowe, recepcyjne i projekcyjne. W podziemiach wybudowane zostanie nowoczesne kino o 3-ch salach.

W b. roku Warszawa otrzyma trzy dawne pomniki, zniszczone podczas wojny. Historyczna kolumna Zygmunta i pomnik Kopernika - odsłonięte będą równocześnie z otwarciem Trasy W-Z. Sprawa odbudowy trzeciego pomnika - Mickiewicza - posunęła się już tak daleko, że wyznaczone nawet termin odsłonięcia, co nastąpi w grudniu r.b! Zbiórką funduszy na odbudowę zajął się Stołeczny Komitet Odbudowy Warszawy, deklarując w ramach swego Głównego Lipcowego zebrania 15 milionów zł. Główne koszty związane są z odtworzeniem statuy wieszczki, która zaginęła. Natomiast podstawę pomnika, która uległa stosunkowo małym zniszczeniom, będzie można odrestaurować niewielkim kosztem.

zad swobodnie i w pełni... w glinie. Prowadzi je prof. Szczepkowski oraz... potężną... postać, zużyte ponad 4 tonny gliny.

ZMP UCZCI PRAGA KONGRES ODBUDOWY WARSZAWY

Z całego kraju napływają zobowiązania młodzieży, pragnącej czynem uczcić Kongres Odbudowy Warszawy. Liczne są zwłaszcza deklaracje młodzieży ZMP, która z całym napałem podejmuje inicjatywę wynajdywania nowych źródeł wpływów na zasilenie funduszu odbudowy stolicy. Jako przykład służyć może zobowiązanie Kół ZMP czterech powiatów woj. białostockiego, w których ZMP'owcy postanowili m.in. przepracować 1.700 roboczo/dniówek przy usuwaniu gruzu, co da w sumie 45.000 zł. oraz zorganizować szereg imprez dochodowych.

ODEBUDOWA WARSZAWY W PLANIE 6-LETNIM

Sześcioletni plan budownictwa i rozwoju Warszawy jest częścią ogólnonarodowego programu przebudowy gospodarczej, kulturalnej i społeczno-ustrojowej Polski, programu, którego wytyczne nakreślił Kongres Zjednoczeniowy. Naczelnym zadaniem tego programu, jak podkreślił Prezydent Bierut na ostatniej konferencji warszawskiej PZPR, jest stworzenie nowych, lepszych i rozumniejszych warunków życia człowiekowi pracującemu. W myśl tych wskazań, powstawać będzie nowa Warszawa. W przyszłym roku Warszawa wkrocza w pierwszy etap odbudowy objęty planem sześcioletnim.

L u d n o ś ć

Pierwszym zadaniem planu jest ujęcie w regulowane normy rozwoju ludności stolicy, po okresie jego żywiołowości i przypadkowości. Plan 6-letni przewiduje, że w r. 1955 ludność Warszawy w obecnych jej granicach liczyć będzie 300.000, zaś łącznie z terenami Warszawskiego Zespołu Miejskiego - osiągnie 1 milion. Wytyczne planu 6-letniego wskazują, jak będzie rozmieszczona ta ludność i jakie będą warunki jej egzystencji. Przebudowa stworzy z Warszawy nowe miasto o nowym obliczu, miasto, które nie będzie powtórzeniem dawnej Warszawy. Nowa Warszawa ma stać się stolicą Państwa Socjalistycznego, przez rozwinięcie w niej przemysłu musi się stać ośrodkiem produkcji - miastem robotniczym. W kierunku też przywleczenia klasy robotniczej Warszawy przędzącej roli pójdą wysiłki władz Polski Ludowej. Wiąże się z tym szybką odbudowa i rozbudowa fabryk. Warszawa - miastem robotniczym.

W końcu planu 6-letniego liczba pracowników i robotników zatrudnionych w przemyśle osiągnie 200.000 osób, t.j. 40% ogólna zawodowo czynnej ludności. Warszawa stanie się poważnym ośrodkiem przemysłu, głównie metalowego, elektrotechnicznego i odzieżowego,

planowo rozmieszczonych w specjalnych dzielnicach przemysłowych. W okresie 6-u lat wybudowane będą kilkadziesiąt zakładów, m.in. fabryka samochodów osobowych, 3 fabryki metalowe, fabryka urządzeń radiofonicznych, urządzeń lekarskich, Państwowe Zakłady Poligraficzne, Dom Słowa Polskiego, fabryka konfekcyjna, fabryka guzików, browar, fabryka instrumentów muzycznych. Ponadto rozbudowane będą już czynne fabryki, jak dawne zakłady Spiessa, fabryka Wedla, Fuchsa, przedsiębiorstwo elektryczne Marciniaka, zakłady "Era", fabryka traktorów "Ursus" i inne. Ukończony zostanie pierwszy etap budowy nowej elektrowni przemysłowej i wybudowana będzie pierwsza ciepłownia dzielnicowa na Woli, lub Muranowie.

Jednocześnie z zakładami, budowane będą odpowiednie urządzenia socjalne, związane z pracą, instytuty badawcze i laboratoria, szkoły zawodowe oraz otoczenia fabryk, uwzględniające wprowadzenie zieleni na tereny przyfabryczne.

Powstaną równocześnie urządzenia i zakłady zaopatrzenia ludności, jak dozy towarowe, piekarnie, jadłodajnie społeczne i zakłady mleczarskie.

120.000 nowych mieszkań

Równoległe z rozwojem przemysłu i wzrostem ludności, plan 6-letni przewiduje budowę 120.000 nowych izb mieszkalnych o ogólnej kubaturze 12 milionów m³. Pod robotnicze osiedla oddane będą tereny dostępne dawniej jedynie dla zamożnej ludności. Mieszkania robotnicze wejdą w Śródmieście wzdłuż Trasy W-Z i ul. Marszałkowskiej. Powstaną dzielnice mieszkaniowe na Muranowie, Starym i Nowym Mieście, Młynowie, Kole, Bielanach, zachodnim Żoliborzu, na Słodowcu i na Pradze oraz Mokotowie i Ochocie. Budowę kilku z tych osiedli już rozpoczęto w ramach budownictwa Zakładu Osiedli Robotniczych i Warszawskiej Spółdzielni Mieszkaniowej.

Akcja budowlana w należyтым stopniu uwzględni też odbudowę zabytków.

Plan 6-letni winien usunąć w Warszawie rażące dysproporcje w warunkach zamieszkania ludności pracującej i stworzyć podstawy do przebudowy życia na zasadach socjalistycznych w nowoczesnych osiedlach społecznych.

Budownictwo kulturalno-oświatowe

Plan sześcioletni w wysokim stopniu uwzględnia budownictwo oświatowe, kulturalne i poświęcone opiece nad zdrowiem, przeznaczając na te cele z górną 25% ogólnych nakładów. Rozbudowana będzie sieć

przedszkoli o 130 nowych jednostkach, zbudowanych zostanie 66 szkół podstawowych, 22 szkoły ogólnokształcące, 50 szkół zawodowych. Wyższe uczelnie stołeczne z inwestycji planu 6-letniego otrzymają 500.000 m³ kubatury nowych gniazdów i 330.000 m³ domów akademickich, gdzie znajdzie pomieszczenie 6.000 młodzieży.

Ilość łóżek szpitalnych osiągnie w r. 1955 liczbę 10.000, podniesiony zostanie sanitarny stan miasta przez zapewnienie korzystania z wodociągów 97% ludności (przed wojną - 50%). Ilość domów włączonych do sieci kanalizacyjnej podniesiona zostanie do 85% (przed wojną - 50%).

Komunikacja

Komunikacja miejska będzie usprawniona. Tabor tramwajowy wzrośnie do 550 wozów, czynnych będzie 150 trolleybusów i 300 autobusów, t.j. 6 razy więcej, niż przed wojną. Sieć torów tramwajowych zwiększona zostanie o 50 km. Szereg ulic ulegnie przebudowie, a przede wszystkim - arterie wylotowe.

W okresie planu 6-letniego powstanie nowy most drogowy, łączący przetrystową dzielnicę na Żerania z północną Warszawą.

Najważniejszą inwestycją drogową będzie ulica Nowo-Marszałkowska, która łącznie ze swym przedłużeniem i przebudowaną ulicą Puławską posiadać będzie 10 km długości, a więc prawie o 4 km więcej, niż Trasa W-Z.

Rozpoczęta będzie budowa metra t.j. Szybkiej kolei podziemnej, której północna gałąź połączy Bielany z Dworcem Głównym. Podmiejska sieć kolejowa zostanie całkowicie zelektryfikowana. Warszawa otrzyma trzy dworce: zachodni i wschodni - przebudowane i nowy - centralny oraz towarowy na Odolanach. Rozpoczęte zostaną prace przy budowie portu Żerańskiego, jako podstawowego urządzenia komunikacji wodnej, łączącej Bug z Wisłą.

Przebudowa Śródmieścia

W planie 6-letnim przewidziane jest rozpoczęcie na wielką skalę nowego ukształtowania śródmieścia.

Sejm postanowił odbudowę historycznego Zamku w ciągu najbliższych 5-u lat. Istniejące w śródmieściu place: Zwycięstwa, Teatralny, Małachowskiego, Dąbrowskiego i Warecki - wraz z nowoprojektowanym placem ulicy Marszałkowskiej, poszerzonym w tym miejscu do 120 m. - utworzą jednolity zespół placów, połączony odpowiednio przebudowanymi

arteriami. Tu powstaną w okresie sześcioletnim: gmach kultury, centrale Związków Zawodowych, Biblioteka Narodowa, wielkie hotele i szereg central życia gospodarczego i publicznego.

Odbudowany zostanie kompleks gmachów teatru Wielkiego. Powstaną dwa nowe teatry dla młodzieży i dzieci. Odbudowana będzie Filharmonia. Zbudowane dwa kina centralne i dwanaście dzielnicowych. Zbudowany będzie gmach Polskiego Radia, powstaną hotele turystyczne, rozbudowane boiska sportowe. Przewidziana jest budowa hali sportowej i przygotowanie do budowy Stadionu Olimpijskiego.

Tereny zielone .....

Wielkie inwestycje przeprowadzone będą w zakresie zazielenienia miasta i zalesienia nieużytków podmiejskich. Prace te obejmą w granicach miasta 1.100 ha.

W końcu planu sześcioletniego, tereny zielone w Warszawie zajmować będą obszar 15 razy większy od powierzchni parku Bożenkowskiego, a norma zieleni na mieszkańca podniesie się do 30 m².

SPRAWA ODBUDOWY WARSZAWY
Oplata pocz. ryczałt. za rz. M. P. 1 T
Nr. P. K. 233 z dn. 27 VII - 1946 r.

Biblioteka Techniczna
w/m. ul. Górnośląska 7r 15

KOMITET WYKONAWCZY
NAZELNEJ KARTY ODBUDOWY W-47
W-wła. ul. Chocimska 31-2

INFORMACJA PRASOWA

Naczelnej Rady Odbudowy m. st. Warszawy

Sroda ~~WYKONANO~~, dnia 13 lipca 1948 r.

nr 46

NAJWIĘKSZE DZIEŁO OFIARNOŚCI SPOŁECZNEJ W ODBUDOWIE WARSZAWY

Ponad półtora miliarda złotych dał SFOS na budowę Trasy W-Z

Budowa Trasy W-Z, tej największej z dotychczasowych inwestycji warszawskiej, a jednej z największych w Europie powojennej, dobiega końca. W dniu Święta Wyzwolenia imponujące dzieło oddane zostanie do użytku publicznego, rozpocznie swą służbę dla Warszawy. Wówczas dopiero ukaże się w całej pełni, jak dobroczynną rolę odegrało w całokształcie odbudowy i przebudowy stolicy to śmiałe przedsięwzięcie, rozpoczęte załódwie przed półtora rokiem.

Warszawiacy i liczni przyjezdni, oglądający z zaciekawieniem postępy budowy Trasy W-Z, widzieli przeważnie tylko poszczególne fragmenty nie wiążące się jeszcze w jedną całość. Zresztą, fragmenty te w toku budowy nie były jeszcze tak atrakcyjne, jak po wykończeniu i niekiedy nie pozwalały nawet przypuszczać, jak wiele piękna potrafi wyczarować dbała o oprawę plastyczną Trasy W-Z myśl projektodawców i talent wykonawców.

Dziś już śmiało można powiedzieć, że inwestycji tej skali, takiej użyteczności i o tak bogatej oprawie, Warszawa nigdy dotąd nie miała, że jest to dzieło wyjątkowej klasy urbanistycznej, inżynierskiej, architektonicznej i plastycznej, z którego nie tylko Warszawa, ale cała Polska może być dumna.

Dla pełnej oceny wartości Trasy W-Z w całokształcie odbudowy i przebudowy Warszawy należy jednak uwzględnić jeszcze jeden moment o doniosłym znaczeniu społecznym i politycznym. Oto Trasa W-Z jest dziełem ofiarności społecznej, jest inwestycją podjętą i w przeważającej części sfinansowaną przez Społeczny Fundusz Odbudowy Stolicy.

Naczelna Rada Odbudowy m. st. Warszawy z prezydium SFOS wydatkowała na Trasę W-Z i most Śląsko-Dąbrowski w r. 1947 - 193.785.613 zł., w roku 1948 - 851.031.000 zł., a w tegorocznym budżecie inwestycyjnym ^{przeznaczyła} 551 milionów zł. Ogółem więc NA SFINANSOWANIE BUDOWY TRASY W-Z

SKIEROWANO Z FUNDUSZÓW ZGROMADZONYCH ZE SWIADCZEŃ CAŁEGO SPOŁECZEŃSTWA NA SFOS - KWOTE PONAD PÓLTORA
MILIARDA ZŁOTYCH

a więc ponad jedną trzecią sum zebranych przez społeczeństwa, od po-

czątku zbiórki na rzecz odbudowy stolicy.

Trasa W-Z jest więc największą i najwycowniejszą pozycją wkładu społeczeństwa w odbudowę Warszawy. Jest sukcesem ofiarności społecznej, zasłużonym tytułem do dumy tych wszystkich, którzy popierają wielkie dzieło odbudowy i przebudowy Warszawy swymi stałymi świadczeniami na SFOS.

Z tego też względu I-szy Ogólnopolski Kongres Odbudowy Warszawy, który zebrał w stolicy 2 tysiące delegatów sieci terenowej SFOS, zwołany został na dzień 23 lipca rb., aby umożliwić delegatom wzięcie udziału w oddaniu do użytku publicznego największej inwestycji SFOS - Trasy W-Z.

Otwarcie Trasy W-Z w dniu Święta Wyzwolenia, w piątą rocznicę Manifestu Lipcowego, jest podkreśleniem wkładu społecznego w odbudowę Warszawy, której osiągnięcia są jedną z ośmioro pozycji pięćdziesięciolecia Polski Ludowej. Wkład ten rośnie z roku na rok w miarę upowszechniania się świadczeń na SFOS, w miarę realizowania coraz to nowych inwestycji o podstawowym znaczeniu dla planowej odbudowy i przebudowy Warszawy.

Trasa W-Z jest wymowną ilustracją, jak celowo i racjonalnie gospodaruje Naczelna Rada Odbudowy m. st. Warszawy pieniędzmi SFOS, przeznaczając je na takie cele inwestycyjne, których realizacja przynosi wszechstronne korzyści odbudowywanej stolicy.

Spółeczeństwo, które swymi świadczeniami na SFOS, przyczyniło się do powstania Trasy W-Z, otrzymuje wspaniałe pokwitowanie swej ofiarności. Warszawa, wzbogacona o Trasę W-Z, otrzymuje przy okazji Pierwszego Ogólnokrajowego Kongresu Odbudowy Warszawy możliwość zamianowania swej wdzięczności dla kraju za jego ofiarności na SFOS.

600 NOWYCH IZB W OSIEDLACH Z.O.R. NA ŚWIĘTO ODRÓDZENIA

W dn. 22 lipca Zakład Osiedli Robotniczych odda Warszawie szereg obiektów, wykonanych przed zaplanowanym terminem. Jest to Czyn Lipcowy załóg robotniczych, które w ten sposób postanowiły uczcić piątą rocznicę Manifestu P.K.W.N.

Każde niemal osiedle Z.O.R.'u przynosi swe zobowiązania lipcowe.

Czyn Lipcowy robotników osiedla na Młynowie zamyka się wykonaniem 4-oh bloków w 90%, 3-oh zaś w 100%. W tych trzech blokach już za 2 tygodnie będą mogli zamieszkać lokatorzy. Do ich rozporządzenia oddane będą 124 mieszkania o 310 izbach.

Wkrótce dojdą do nich dalsze mieszkania w 4-oh domach, których budowa jest na ukończeniu i które dostarczą następnych stu kilkunastu nowych lokali.

Na Mirowie, w ramach zobowiązań lipcowych, oddane zostaną do użytku cztery trzypiętrowe domy, wzniesione wzdłuż ulicy Elektoralskiej. Obejmują one 70 mieszkań z 205 izbami.

Również na 22 lipca wykończony będzie całkowicie dom przy ul. Czerwonego Krzyża o 84-oh izbach, budowanych przez Z.O.R. dla pracowników Prezydium Rady Ministrów.

Czyn Lipcowy robotników Z.O.R.'u objął poza tym przyspieszenie wykonania w stanie surowym kilku innych wielkich gmachów. Zgodnie z tym zobowiązaniem, w dn. 22 lipca staną pod dachem: 3 bloki w osiedlu Muranowskim o łącznej kubaturze 45.000 m³, 3 bloki o kubaturze 35.000 m³ w osiedlu na Mokotowie i 2 bloki na Żoliborzu przy ul. Krasieńskiego o kubaturze 20.000 m³.

W sumie, dzięki wysiłkowi robotników ZOR'u, Warszawa otrzymuje wcześniej, niż przewidywał plan, 592 izb mieszkalnych i 100.000 m³ kubatury w stanie surowym, która już wkrótce zamieni się na kilkaset w pełni wyposażonych nowych mieszkań.

.....
przed Pierwszym Kongresem Odbudowy

PRZYJAZD DELEGAЦИИ

Przyjazd delegacji kongresowych dziewięcioma pociągami z różnych stron kraju nastąpi wczesnym rankiem 22 lipca. Jedyne delegacja z woj. łódzkiego przybędzie dzień wcześniej wieczorem.

Delegacja Śląska, licząca 750 osób, jedzie specjalnym pociągiem z Katowio, który przybędzie na Dworzec Główny w Warszawie o godzinie 5.20 rano w piątek 22 lipca.

x

Oprócz zakwaterowania i wyżywienia, uczestnicy Kongresu będą mieli zapewnioną możliwość z bezpłatnego korzystania ze wszystkich środków komunikacji miejskiej.

x

Rady Zakładowe Elektryczni, Gazowci, Miejskich Zakładów Komunikacyjnych i Monopola Spirytusowego, projektują delegować na dworce kolejowe swe orkiestry, aby powitać muzyką przybyłe delegacje.

Również serdeczne powitanie przygotowuje Związek Pracowników Kolejowych.

x

W związku z przyjazdem delegacji wojewódzkich do Warszawy na Kongres Odbudowy, Stołeczny Komitet Odbudowy Warszawy zwraca się z apelem do wszystkich, którzy będą stykali się z przybyłymi, by ułatwiali im pobyt w stolicy i witali ich otwartym sercem.

My, mieszkańcy Warszawy - głosimy apel - wpłacając świadczenia na SFOS., korzystamy bezpośrednio z dobrodziejstw odbudowy. Tym więcej musimy cenić ofiarność naszych współobywateli, którzy żyją zdala od stolicy, nie widząc jej rozwoju, stale spieszą jej z pomocą. Tym ludowym Warszawa, przybywającym do nas 22 lipca, należy się braterskie przyjęcie. Każdy uczestnik Kongresu winien mieć poczucie, że Warszawa jest także jego miastem i jego stolicą.

SZEWCY WARSZAWSKY WITAJĄ KONGRES ODBUDOWY

Na ręce Stołecznego Komitetu Odbudowy Warszawy nadszedł list od Cechu Szewców i Cholewkarzy Warszawskich następującej treści: "Cech Szewców i Cholewkarzy Warszawskich wita Kongres Odbudowy Warszawy. Składając życzenia najpomysłniejszych obrad, zgłasza swój Czyn w odbudowie Warszawy, jako wyraz zrozumienia wysiłku całej Polski i zachęty dla innych, odbudowując własny zabytkowy dom w dzielnicy Starego Miasta przy ul. Wąski Dunaj nr 10. Fundusz na dom zbierane są z dobrowolnych składek członków Cechu oraz z imprez, urządzanych przez Komitet Odbudowy dsmu. Niech żyje Warszawa, odbudowana wspólnym wysiłkiem, świetniejsza, niż dawniej." List podpisał Starszy Cechu Mieczysław Gomuła i 12-stu członków Komitetu Odbudowy Domu Cechowego.

ADMITET WYKONAWCZY
MIEZELNEJ RABY OSRODKU W-11)
W-wie, ul. Chocimska 31-3

Biblioteka Techniczna
W/m, ul. Górnosłaska nr 45

SPRAWA WYBUCHU W AISLANI
Opłata poczt. ryczałk. zarz. M. P. 1 T.
Nr. P. K 233 z dn 27 VII-1946 r

INFORMACJA PRASOWA

Naczelnej Rady Odbudowy m. st. Warszawy

Sobota, dnia 16 lipca 1949r.

nr 47

OBBUDOWANY DOM RZEMIOSŁA -- DZIEŁEM WSZYSTKICH RZEMIEŚNIKÓW

Na ulicy Miodowej, w pobliżu Trasy W-Z, zwraca uwagę dwupiętrowy dom, stojący na rogu ulicy Kapitulnej, którego świeżo muły o jasno-złotym tynku kryje strony dach z miedzianej blachy.

Jest to Dom Rzemiosła przy ul. Miodowej nr 14, odbudowany ze stanu zupełnego zniszczenia. Dziś właśnie w niedzielę, 17 lipca, otwiera on swe nowe podwoje i uroczyście oddany zostaje do użytku organizacjom rzemieślniczym.

Cenny zabytek historyczny

Od 300-stu lat stała w tym miejscu kamienica, wzniesiona dla Biskupów Krakowskich, później zwana Kasztelańską, a w końcu XVIII wieku, po kilkakrotnej przebudowie, nosząca miano Pałacu Chodkiewiczów od nazwiska jej nabywcy Aleksandra Chodkiewicza, zasłużonego chemika i bibliografa. Różne były dalsze losy tej zabytkowej kamienicy. Kolejno przechodziła z rąk do rąk, zdobywając w trzydziestych latach ub. wieku wielką popularność, jako siedziba słynnej "Honoratki", gdzie zbierali się członkowie Klubu Demokratycznego i gdzie słuchano płomiennych przemówień Mochackiego i Lelewela. Wreszcie w r. 1920 przechodzi na własność Związku Rzemieślników Chrześcijan, którzy ulokowali tu swe biura. Klęska sierpniowa 1944 r. zamienia kamienicę w ruiny. Pod zwałami gruzu ocalało jedynie historyczne podziemie.

Fundacja Dom Rzemiosła.

Całe rzemiosło polskie postanowiło odbudować swój dom, chcąc zaś równocześnie zamianifestować współudział w odbudowie stolicy, nie poprzestało jedynie na tej deklaracji i powołuje do życia specjalną fundację, mającą na celu finansowanie budowy szeregu innych domów w Warszawie, służących potrzebom rzemiosła.

Kamienica przy ul. Miodowej nr 14 jest pierwszym z tego rodzaju obiektów. W ciągu zaledwie dwóch lat, dzięki hojnym wpłatom wszystkich izb rzemieślniczych, cechów i indywidualnym ofiarom rzemieślników, dom został odbudowany z całym pietyzmem dla swej wartości historycznej i z przywróceniem dawnego wyglądu zarówno elewacji, jak rozplanowania wewnętrznego. Koszt odbudowy wyniósł 110 milionów zł., z

czego sami rzemieślnicy zebrali ponad 30 milionów zł. Skarb udzielił dotacji w wysokości 7 milionów zł. Z wydatną pomocą, jak zawsze na budownictwo społeczne, popieleszył SFOS, udzielając bezprocentowej pożyczki w kwocie 22,5 miliona zł.

W nowej siedzibie

Wnętrze budynku otrzymało piękne wykończenie. Podziemie, gdzie mieściła się "Honoratka", odtworzone zostało według dawnego wzoru i przeznaczone na świetlicę i bibliotekę Związku Pracowników Samorządu Rzemieślniczego. Zrekonstruowano piękną klatkę schodową z marmurowymi schodami. Parter i oba piętra zajmą różne organizacje, ulokuje się tu Związek Izb Rzemieślniczych, Warszawska Izba Rzemieślnicza, Spółdzielnia Wydawnicza "Rzemieślnik", Miesięcznik "Rzemiosła". Mieścić się będą również biura Fundacji "Dom Rzemiosła", kilka sal konferencyjnych i główna sala obrad na 300 osób.

Dom - dziełem rzemieślników

Architekturę całości Domu projektował inż. Józef Łowiński, wnętrze odtworzone zostało według projektów inż. Jana Bogusławskiego. Należy zaznaczyć, że wszystkie roboty wykonały wyłącznie małe przedsiębiorstwa rzemieślnicze, bez udziału większych firm. W odbudowie uczestniczyły niemal wszystkie popularniejsze zakłady rzemieślnicze stolicy. Oseka i Sobiecki wykonali murarkę i roboty ciesielskie, Wrzasiński i Wojciechowski - stolarkę (piękne drzwi z drzewa brzoścowego), Szmalenberg i Mancel - roboty w żelazie (efektowne poręcze schodów i stylowe balustrady przyokienne), Wyganowski - kamieniarstwo, Choiński - wodociąg i roboty malarskie - Murwego.

Dom Rzemiosła jest istotnie dziełem rzemieślników, wzniesionym ich kosztem i rękami. Będzie on trwałym pomnikiem udziału rzemieślników w odbudowie stolicy, która w pięknym "Domu Rzemiosła" zyskuje prawdziwą ozdobę i wartościowy sabytek przywrócony z ruin do życia.

Budowa następnych domów

Odbudowa Domu Rzemiosła nie wyczerpuje akcji budowlanej wspomnianej fundacji. Na sąsiedniej parceli, od strony ulicy Podwala, prowadzona jest kosztem fundacji budowa Zakładu Doskonalenia Rzemiosł, a w najbliższej przyszłości, przy zbiegu Podwala i Kapitulnej, rozpoczną się roboty przy budowie domu dla Wjednoczenia Cechów woj. warszawskiego. Po przeciwnej stronie ulicy Kapitulnej, na miejscu

gdzie ~~piętra się laszają~~ ~~szły~~ ~~gruzów~~, projektowane jest wzniesienie przez Spółdzielnię "Syrena" domu mieszkalnego dla pracowników Samorządu Rzemieślniczego.

Rzemiosło świadczy na SFOS

Przy sposobności należy przypomnieć, że wpłaty rzemiosła na Fundację "Dom Rzemiosła" nie są jedynym wkładem w odbudowę Warszawy, jaki wnoszą rzemieślnicy. Niezależnie od tych sum, rzemiosło w całym kraju bierze wydatny udział w ogólnych świadczeniach na SFOS i od początku trwania akcji wpłaciło na ten cel z górami 240 milionów zł.

SFOS W OKRESIE MINIONEGO TRZECIECIA

Dorobek Społecznego Funduszu Odbudowy Stolicy, od chwili rozpoczęcia zorganizowanej akcji zbiorczej, t.j. od lipca 1946r., do końca pierwszego półrocza rb., pod względem finansowym wyraża się kwotą 4.417.903.857 zł., pod względem organizacyjnym zaś - ogólną ilością 17.560 wojewódzkich, powiatowych, miejskich, gminnych, gromadzkich i fabrycznych Komitetów Odbudowy Warszawy oraz Szkolnych Kół "Odbudujemy Warszawę".

Wyniki finansowe SFOS'u zwiększają się co roku, np. gdy w r. 1947 wyniosły 1.215.331.037 zł., w r. 1948 - 1.955.143.283 zł., zaś pierwsze półrocze rb. przyniosło już 1.050.448.515 zł.

Do wzrostu wpływów przyczyniała się stale rosnąca sieć terenowych Komitetów Odbudowy Warszawy. Ich ilość 1.095. w końcu 1946r. doszła do liczby 17.560 w końcu czerwca 1949r.

Osiągnięcia zbiorcze SFOS na terenie poszczególnych województw ilustruje następujące zestawienie: (pierwsza suma dotyczy okresu od początku akcji do końca 1947 r., druga - jest wynikiem w 1948r., trzecia - za pierwsze półrocze 1949r.)

1. woj. śl. dąbrowskie:	269.909.663 zł.	5. m. Warszawa	126.805.237 zł.
	320.196.870 "		148.056.225 "
	179.001.385 "		82.922.331 "
2. woj. wrocławskie	122.712.868 "	6. woj. krakowskie	84.503.464 "
	203.822.052 "		113.508.493 "
	79.056.241 "		57.400.651 "
3. woj. łódzkie	133.019.345 "	7. woj. pomorskie	75.653.617 "
	193.486.442 "		111.836.428 "
	71.732.570 "		49.733.330 "
4. woj. poznańskie	172.994.544 "	8. woj. gdańskie	71.597.346 "
	166.285.022 "		76.207.155 "
	76.822.812		30.097.128 "

9. woj. warszawskie	57.164.656 zł.	12. woj. lubelskie	36.418.870 zł.
	72.967.828 "		48.453.104 "
	33.977.348 "		19.239.662 "
10. woj. kieleckie	45.438.041 "	13. woj. rzeszowskie	25.224.449 "
	65.431.833 "		40.614.928 "
	35.677.611 "		28.755.832 "
11. woj. szczecińskie	42.159.617 "	14. woj. olsztyńskie	17.836.021 "
	57.587.138 "		28.037.118 "
	33.559.035 "		12.370.539 "
		15. woj. białostockie	16.224.972 zł.
			20.732.413 "
			11.317.908 "

W przeliczeniu na głowę ludności, średnia wpłata każdego mieszkańca w całej Polsce w okresie 1946 i 1947 r. wyniosła 59,20 zł., a w r. 1948 - 82,21 zł.

Najwyższe sumy pod tym względem wykazuje Warszawa: 266 zł. (1945-1947 r.) i 265 zł. (1948 r.) Wysokie stawki przypadają na woj. śląsko-dąbrowskie - 96 i 106 zł. woj. wrocławskie - 64 i 116 zł. oraz łódzkie - 58 i 89 zł.

NA ODBUDOWĘ ZAMKU WARSZAWSKIEGO

Czyn lipcowy robotników Zabrza

Załoga Fabryki Drutu i Lina w Zabrzu, w rezolucji przyjętej na zebraniu z okazji Piątej Rocznic Manifestu P.K.W.N., "uważając odbudowę Warszawy, jako symbol socjalistycznej przebudowy kraju, potwierdza swe dotychczasowe zobowiązania i postanawia płacić nadal stałe składki na SFOS w poprzedniej wysokości 2% swych miesięcznych zarobków."

Jednocześnie, głosi rezolucja, załoga fabryki, doceniając uchwałę Sejmu o odbudowie Zamku, jako pragnienie oparcia kultury proletariackiej na najlepszych fundamentach w historii, zafiarowuje w Czynie lipcowym dodatkowo od 4% do 1% zarobku lipcowego na SFOS i wzywa wszystkie zakłady pracy na terenie całego kraju, by solidarnie poparły postanowienie Rządu.

PRZED KONGRESEM ODBUDOWY WARSZAWY

Referat Ministra Spychalskiego

Podczas obrad Kongresu główny referat o odbudowie Warszawy wygłosi Przewodniczący Komitetu Wykonawczego NROW, Minister Budownictwa generał M. Spychalski.

Delegaci na Kongres

Z ogólnej liczby 1.967 delegatów na Kongres Odbudowy Warszawy, 1.471 przypada na delegatów Obywatelskich Komitetów Odbudowy Warszawy i 496 na przedstawicieli akcji młodzieżowej na SFOS.

Skład delegacji poszczególnych województw jest następujący: woj. białoszkockie - 71 przedstawicieli (w tym 25 delegatów akcji młodzieżowej), woj. pomorskie - 134 (32), woj. gdańskie - 96 (31), woj. kieleckie - 132 (30), woj. śląsko-dąbrowskie - 260 (48), woj. krakowskie - 165 (32), woj. lubelskie - 101 (31), woj. łódzkie - 197 (48), woj. olsztyńskie - 78 (26), woj. poznańskie - 181 (49), woj. warszawskie - 132 (32), woj. rzeszowskie - 115 (34), woj. częstochowski - 103 (33), woj. wrocławskie - 177 (45) i m. Warszawa - 25.

x

Część delegatów kongresowych w liczbie 438 osób zatrzyma się w Warszawie jeszcze jeden dzień po zamknięciu Kongresu. Jako goście mieszkańców miasta, którzy im zaofiarowali kwatery, będą szczegółowo zwiedzali Warszawę i bliżej zapoznawali się z postępowaniem jej odbudowy.

Nagrody dla przodowników akcji szkolnej OW

W związku z Kongresem Odbudowy Warszawy, Ogólnopolski Szkolny Komitet O.W. zwrócił się do wszystkich instytucji wydawniczych w Polsce o zaofiarowanie pewnej ilości książek, które zostaną wręczone, jako upominki przodownikom Powiatowych Szkolnych Komitetów Odbudowy Warszawy. Książki będą zawierały dedykację: "Z okazji Pierwszego Kongresu Odbudowy Warszawy w dn. 22 - 23 lipca r.b. dla przodownika w akcji szkolnej odbudowy Warszawy, za pośrednictwem OSKOW w Warszawie ofiarowuje .....". - tu wymieniona będzie firma wydawnicza. Jako pierwsza złożyła dar w postaci 100 książek Warszawska firma wydawnicza Kolumna.

KOMITET WYKONAWCZY
NACZELNI KADRY OBRONNYCH W-OT
W-wie, ul. Chocimska 31-2

Biblioteka Techniczna
W-wie, ul. Górnoślaska nr 45

SMARNA ODBUDOWY WARSZAWY
Odbite pocz. iyczak. zarz. M. P. I. T.
Nr. P. K. 233/z dn. 27 VII-1946

287. P
I N F O R M A C J A   P R A S O W A

Naczelnej Rady Odbudowy m.st. Warszawy

Poniedziałek, dnia 18 lipca 1948r.   nr 48

LUDNOŚĆ WARSZAWY GORĄCYM SERCEM

~~POKWITUJE OFIARNOŚĆ NA RZECZ JEJ~~
ODBUDOWY

Wzrastające z miesiąca na miesiąc tempo odbudowy Warszawy zaciera obraz tych zniszczeń, od jakich zaczęło się wielkie dzieło odbudowy w r.1945. Warto więc przypomnieć, że wówczas, przed czterema z górą laty, zadanie podźwignięcia z ruin Warszawy wydawało się przekraczającym nasze możliwości. Ale cały naród uznał to zadanie za swój obowiązek i już w pierwszych miesiącach, wraz z powracającą do gruzów swych ~~domostw~~ ^{ludności} zaczęła napływać pomoc społeczeństwa w postaci wszelkiego rodzaju darów, mających umożliwić pierwszy etap odbudowy.

Przypomnieć więc warto, że właśnie Częstochowa nadesłała pierwszy transport 2-ch i pół tysięcy szpadli, tak wówczas potrzebnych do odgruzowania. że właśnie Zamość z samorzutnej akcji zebrał dwa wagony zboża dla warszawiaków. A potem poszła zorganizowana już akcja Śląska.

Ofiarność kraju na rzecz Społecznego Funduszu Odbudowy Stolicy przyniosła już ponad 4 miliardy 400 milionów zł., które zainwestowane zostały w odbudowę i budowę urządzeń podstawowych dla rozwoju miasta, takich jak most Poniatowskiego i ukończona właśnie Trasa W-Z, nie mówiąc o dziesiątkach innych inwestycji, sfinansowanych przez SFOS.

I właśnie w dniach 22 i 23 lipca rb. gościć będzie Warszawa delegatów na Pierwszy Ogólnokrajowy Kongres Odbudowy Warszawy, który w liczbie 2-ch tysięcy osób zjeżdża się do stolicy, aby uczestniczyć w otwarciu Trasy W-Z i nacześnie przekonać się o ogromnej wartości wkładu społecznej ofiarności w odbudowę Warszawy.

Niech więc ludność Warszawy zmanifestuje wobec delegatów na Kongres swą wdzięczność za ofiarność społeczeństwa, niech każdy z delegatów poczuje się w atmosferze serdeczności, niech stosunek do nich stanie się jeszcze jedną ilustracją odbudowy Warszawy - odbudowy jej ~~material~~ ^{material} mieszkańcom.

Niech o postępach odbudowy Warszawy świadczą nie tylko świeże mury nowocześniejszych domów, nie tylko uporządkowane ulice i place, nie tylko coraz sprawniej działające urządzenia użyteczności publicznej - lecz również człowiek. Niech urzeczywistnianie hasła "Odbudujemy Warszawę piękniejszą, niż była" podkreślone zostanie stosunkiem człowieka do człowieka, pełnym życzliwości i wzajemnego zrozumienia.

**PIĘCIOLECIE WYZWOLENIA UCZCIWY DAREM
NA ODBUDOWĘ WARSZAWY**

Komitet Obchodu Pięciolecia Wyzwolenia, wspólnie z Komitetami Odbudowy Warszawy, organizuje w dn. 22 lipca wielką kwestę w całym kraju, w której sprzedawany będzie znaczek Pięciolecia'

Dochód z kwesty przeznaczony jest na zasilenie Społecznego Funduszu Odbudowy Stolicy.

Znaczki wartościowe SFOS - zamiast reszty.
.....

Na terenie całego kraju rozprowadzane są znaczki wartościowe SFOS, w odcinkach po 2,5, 10, 20 i 50 złotych, które są jeszcze jednym źródłem, zasilającym Fundusz Odbudowy Warszawy. Z drobnych tych kwot powstają znaczne sumy. W jednym tylko tygodniu kupcy warszawscy rozsprzedali znaczków za z górą 200 tysięcy złotych.

W sklepie, restauracji, czy hotelu, każdy może nabyć znaczki SFOS'u, bądź przyjąć je jako resztę, dorzucając w ten sposób, bez większego uszczerbku dla swej kieszeni, datkę na odbudowę stolicy.

PRZED KONGRESEM ODBUDOWY WARSZAWY

Poza delegacją na Kongres, Śląsk deleguje do Warszawy liczną grupę, złożoną z 500 osób, przedstawicieli Związków Zawodowych, przodowników pracy, górników, hutników i aktywistów związkowych.

Delegacja weźmie udział w uroczystym otwarciu Trasy W-Z, jako reprezentacja tych, którzy pośrednio swą pracą w hutach i walcowniach przyczynili się do budowy i wraz z całą załogą Trasy zasłużyli sobie na miano współbudowniczych tej pierwszej, najwspanialszej inwestycji nowej Warszawy.

Delegaci śląscy, jak również członkowie delegacji pozakongresowej przybędą do Warszawy w strojach regionalnych, bądź uniformach górniczych i hutniczych, młodzież zaś w swoich mundurkach szkolnych i organizacyjnych.

Na Kongresie Ślązacy złożą meldunek o powziętym przez niedawny zjazd społeczeństwa śląskiego i terenowych Komitetów Odbudowy Warszawy zobowiązaniu zwiększenia swego udziału w odbudowie stolicy do kwoty 1 miliarda zł. w końcu rb'

x

Warszawę reprezentować będzie na Kongresie 28-u najaktywniejszych działaczy akcji SFOS z pośród członków Dzielnicowych Komitetów Odbudowy Warszawy.

W skład delegacji wchodzi: 1. Bratkowska Felicja , pracownica Zarządu Miejskiego, 2. Józefowicz St. - urzędnik, 3. Gebethner Jan - księgarz, 4. Michalik Wł. - tokarz, 5. Piserski Antoni - dziennikarz, 6. Leśniewski Józef - lekarz, 7. Krzypkowski Feliks - urzędnik, 8. Grabowska Jadwiga - fotograf, Przewodnicząca Koła Ligi Kobiet, 9. Sobieraj Marian - cieśla, 10. Gnatowski Bronisław - księgarz, 11. Kłosowski Władysław - chemik , 12. Bogdański Wacław - kominiarz, 13. Endosz Stanisław - cieśla, przewodnik pracy w "Betonstalu", 14. Maciejewski Władysław - pracownik M.Z.K., 15. Skrzyński Włodzimirz - inżynier 16. Gąskiewiczowa Felicja -szewc, 17. Broniatowski L. - Dyrektor Izby Skarbowej, 18. Sobczak Czesław - spawacz, 19. Walczak Wł. - robotnik Zakładów Urzędzeń Telekomunikacyjnych, 20. Szyszkowski M. - pracownik Izby Przenysłowo-Handlowej, 21. Goworski Władysław - starszy majster M.Z.K., 22. Iwanowski Mieczysław - inżynier, 23. Świdarski Jan - kupiec, 24. Bągińska Maria - radca b.Sajmu Ustawodawczego, 25. Bargiełk P. - przewodnik pracy P.M.S., 26. Parzyński Maciej - adwokat, 27. Sankowski Stanisław - członek Stołecznej Rady Narodowej, 28. Bielski Leon - Przewodniczący Dzielnicowej Rady Narodowej.

x

Województwo szczecińskie deleguje na Kongres 9-osobową grupę rybaków, których przedstawiciel Jan Kotarski/^{z Ustki} przemawiać będzie na Kongresie w imieniu ludności całego województwa.

x

Wraz z delegacją woj. łódzkiego przybywa na Kongres orkiestra ludowa ze wsi Smardzewice, złożona z sześciu członków muzycznej rodziny Wojtaszków.

x

Kobiet - delegatek na Kongres - przybędzie 162. Najliczniej reprezentowane są kobiety w delegacji śląskiej - 24 osoby. Liczny skład kobiecy mają również delegacje: łódzka - 22 i wrocławska - 18 osób.

Najmniej liczne są grupy z woj. lubelskiego i gdańskiego, z których każde reprezentowane jest przez 5 delegatek.

ROZKAZ
KOMISJI
WYKONAWCZY
N. W. - wie, ul. Chocińska 31-3

Biblioteka Techniczna
W/m. ul. Górnośląska nr 45

SPRAWA DOBRODROWY MARSZEWY
Opłata poczt. ryczałt. zarz. M. P. I. T.
Nr. P. K. 233 z dn. 27 VII - 1946 r.

263

I N F O R M A C J A   P R A S O W A

Naczelnej Rady Odbudowy
m.st. Warszawy

Wtorek, dnia 19 lipca 1949 r.   Nr.49

PRZED KONGRESEM ODBUDOWY WARSZAWY.

Delegaci Kongresowi po uczestniczeniu w uroczystym otwarciu Trasy W-Z i defiladzie przed Prezydentem R.P. udadzą się na zbiorowe zwiedzanie Warszawy. Goście w towarzystwie przewodników będą zwiedzać odbudowywane dzielnice i poszczególne obiekty, zwłaszcza te, których odbudowę finansuje Społeczny Fundusz Odbudowy Stolicy.

Na czas pobytu gości Warszawa oddaje do ich dyspozycji 40 autokarów.

x

Obrady Kongresu toczyć się będą w Politechnice Warsz. W wielkim hali zasiądą przedstawiciele akcji S.F.O.S. w liczbie 1967 osób ze wszystkich województw Polski; Delegaci poszczególnych województw wejdą również w skład Prezydium Kongresu.

Porządek obrad Kongresu zawiera 5 punktów:

1) Otwarcie, 2) Przemówienia powitalne, 3) Referat Przewodniczącego KW.NROW Min.Spychałskiego o odbudowie Warszawy, 4) Przemówienia delegatów. 5) Rezolucje.

Po uchwaleniu rezolucji nastąpi zamknięcie Kongresu.

x

Województwo Pomorskie, jedno z przodujących województw w zbiorce na odbudowę Warszawy nie poprzestaje na dotychczasowych osiągnięciach i jak słychać zadeklaruje na Kongresie zebranie na S.F.O.S. w ciągu 6-ciu najbliższych lat 1 miliarda złotych. Czynem tym Pomorze chce uświetnić 5-tą rocznicę Wyzwolenia Kraju, a równocześnie zamifestować swe serdeczne uczucia jakie żywi dla bohaterkiej Stolicy.

x

Delegacja Wojew.Olsztyńskiego zgłoszona na Kongres ma w swym składzie kilkunastu przedstawicieli rdzennej ludności mazurskiej która bierze bardzo żywy udział w akcji na rzecz Warszawy. Do najaktywniejszych działaczy SFOS na tamt. terenie należy uczestnik delegacji Wł.Radecki z Danowa, gorący propagator sprawy odbudowy Stolicy na terenie wiejskim, Karol Boenigk z Morąga, dyr.Uniw. Ludowego, Wiktor Broś wójt gminy Lemkowo i Bernard Szenfeld, wóznymagistracki w Biskupcu.

./.

KOMITET WYKONAWCZY
NICZELNEJ RADY ODBUDOWY W-wy
w W-wie, ul. Chocimska 31-2

Biblioteka Techniczna
W/m. ul. Górnosłaska nr 45

Sprawa Odbudowy Warszt
Opłata poczt. ryczał. zarz. M.
Nr. P. K. 233 z dn 27 VII. 1949

I N F O R M A C J A   P R A S O W A

Naczelnej Rady Odbudowy m. st. Warszawy

Sroda, dnia 20 lipca 1949r.

nr 50

PRZED KONGRESEM ODBUDOWY WARSZAWY

Politechnika w odświeżonej szacie

Obrady Kongresu w hallu Politechniki toczyć się będą pod znakiem dla odbudowującej się Warszawy - syreny z kielnią i cyrklem. Wizerunek jej w postaci wielkich makiet, spowitych w biało-czerwone girlandy, odbiśnie będzie salę obrad, jako główny motyw dekoracyjny.

Rozpięte wokół transparenty głowzą hasła: "Kongres wzywa naród budowy socjalistycznej Warszawy", "Każdy dobry Polak świadczy na społeczny Fundusz Odbudowy Stolicy", "Odbudowa Warszawy - to nasza odpowiedzialność podlegaczom wojennym", "Młodzież całej Polski bierze udział w budowie nowej Warszawy".

Szeregi biało-czerwonych, czerwonych i zielonych flag, zwisających z kruzganków hallu, wraz z czerwienią materii i białym obramowaniem otoku prezydyjnego, dają piękny efekt na tle jasnych ścian olbrzymiej sali.

Osiem megafonów zapewni dobrą słyszalność przemówień każdemu z tysięcy delegatów, którzy zajmą miejsca w krzesłach, na parterze kruzganku I-go piętra. Dla stłumienia echa, wnęki dolnych kondygnacji skłonięte zostały kotarami.

W pośrodku hallu, za stołem prezydyjnym, ustawiono wielką mapę Warszawy za szkłem w akali 1:500 tą samą, która już raz była demonstrowana na niedawnej konferencji P.Z.P.R., a która w sposób plastyczny zaznaczyła delegatów kongresowych w rozwoju i odbudowę Warszawy w planie piętnastym.

2 miliony złotych od młodzieży olsztyńskiej

Jako Czyn Lipcowy w rocznicę Manifestu PKWN i dla uczczenia Pierwszej rocznicy Zjednoczenia Organizacji Młodzieżowych, młodzież woj. olsztyńskiego ze "Służby Polsce" i zespołów ZMP zobowiązała się przepracować 2 dniówek na sumę 2 miliony zł., z przeznaczeniem tej kwoty na Społeczny Fundusz Odbudowy Stolicy.

Meldunek o swym zobowiązaniu młodzież olsztyńska złożyła przez swych delegatów podczas obrad Kongresu Odbudowy Warszawy.

Kolejarza witają uczestników Kongresu

Na Dworcu Głównym specjalną grupę witającą delegatów kongresowych stanowią bnda kolejarze, którzy wraz z orkiestrą swego Związku powitają delegacje z Wrocławia, Katowic, Szczecina, Rzeszowa, Poznania, Łodzi, Kielc i Krakowa.

Na Dworcu Wschodnim kolejarze witają będą uczestników Kongresu z Lublina, Gdańska, Bydgoszczy, Białegostoku i Olsztyna. Na Dworcu tym powita przybyłych orkiestra Państwowego Monopolu Spirytusowego.

Kongresowicze przy obiektach SFOS

Podczas zwiedzania Warszawy, uczestnicy Kongresu zapoznają się z dorobkiem odbudowującej się stolicy w każdym zakresie budownictwa, a więc mie skalnego, przemysłowego i komunikacyjnego.

Goście zwiedzą przede wszystkim objekty, których odbudowa zrealizowana została dzięki Społecznemu Funduszowi Odbudowy Stolicy, powstałemu z ofiar obywateli całej Polski.

Poza Trasą W-Z, goście zobaczą most Poniatowskiego, Uniwersytet, Politechnikę, Pałac Staszica, bursy dla młodzieży z Dziekanką na czele, pomnik Zygmunta i Kopernika i szereg gmachów szkolnych, a przede wszystkim wielki budynek szkoły przy ul. Felińskiego i przy ul. Kołtarskiej.

Księża delegatami akcji SFOS

W skład delegacji kongresowej z woj. warszawskiego wchodzi dwaj księża, zasłużeni działacze w akcji SFOS.

Ksiądz Mieczysław Mieszko jest Przewodniczącym Komitetu Odbudowy Warszawy w gminie Kadzidło, ksiądz dr Seweryn Wyczałkowski, profesor Seminarium Duchownego, należy do najgorliwszych propagatorów hasła odbudowy Warszawy na terenie Płocka.

Z woj. poznańskiego przybędzie na Kongres ksiądz proboszcz Siekierz, znany działacz SFOS'u, w pow. Strzelce Kraińskie.

Na powitanie przyjaciół i budowniczych

W punktach wyżywienia przy każdym stoliku witają delegatów kongresowych ... szary kartonik z napisem: Trasa W-Z powstała z Waszych świadczeń na SFOS - Warszawa wita swoich przyjaciół i budowniczych.

SPISWA DODUCOWY WALSZEWI

Opłata poczt. ryczelt. zarz. M. P. 13

Nr. B. K. 233 z dn. 27 VII - 1946 r

Biblioteka Techniczna
W/m. ul. Gornoslaske nr 45

W W - wie, ul. Chocimska 31-2